

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ

ΕΡΥΘΡΟΣ + ΣΤΑΥΡΟΣ

ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Μακένζυ Κίγκ 3 (πρώην Λυκαβητού) ΑΘΗΝΑΙ — Τηλέφ. 613-571

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΩΣ ΑΡΘΡ. 6 Α. Ν. 1092

Διεύθυνσις Περιοδικού: Κα ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Α. Σγουρού 2

Διεύθυνσις Τυπογραφείου: «ΠΥΡΣΟΣ» Α. Ε. 'Ιερά 'Οδός 61

Τιμή Φύλλου Δρχ. 1.500 — Έτησία συνδρομή έσωτ. Δρχ. 12.000, έξωτ. 10 σελλίνια ή 2 δολλάρια

Συνδρομαί και αντίτιμον περιοδικού να στέλλωνται με ταχυδρομική ή τραπεζική έπιταγή άπρ ο σ σ π ο ς
«Ελληνικόν Έρυθρόν Σταυρόν Νεότητος», οδός Μακένζυ Κίγκ 3, Αθήνας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ — CONTENTS

	Page
Ο Μιλτιάδης, υπό Γ. Κουρμούλη	1
Όστρακιά, υπό Σπ. Μπαρτσόκα.—β) 'Η φίλια, υπό Α. Σ. Α.	2
Κ. Ζαχαρία, υπό Ε. Φωτιάδου	3
Ο Διγενής 'Ακρίτας, υπό Μ. Νικολαΐδου	4
Εσθήρ, υπό Κ. Παπαπαναγιώτου	5
Ημερησία Διάταξη Προέδρου Ε.Ε.Σ.	6
Τηλεόρασις, υπό Ι. Α. Ρουσσόπουλου.—β) Πρώτες Βοήθειες—Τραύματα	7
Πώς να γράφετε καλά	8
Στή Σπηλιά του Λιονταριού, υπό Β.	9
Η Καρυδιά, υπό Π. Γρίσπου	10
Κήρυξ και Άλκυονη, υπό Γ. Πρωτοπαππά.—β) 'Η άμυγδαλιά, υπό Γ. Δροσίνη	11
Φωτογραφία δράσεως	12-13
Μάρκο Πόλο, υπό Ν. Δημητροκάλλη	14
Άθλητική ζωή, υπό Σπ. Αύλωνίτη.—β) 'Η Πούλια, υπό Α. Μεταξά	15
Κάστρα και ιστορικοί τόποι 'Ηλείας, υπό Π. Καλονάρου	16
Οί Ναυαγοί, υπό Ν. Δήμου	17
Μεγάλες φυσιογνωμίες	18
Κίνησις Ε.Ε.Σ.Ν.	19-20
Δράσις ομάδων Ε.Ε.Σ.Ν.	21
Μαθητική συνεργασία	22-24
Έσωτερική όπισθοφύλλου: Τα κατορθώματα του Λελέ, υπό ΑΝ. ΒΩ.	
Έξωφύλλο: 'Η Μητέρα, Πίναξ Γ. 'Ιακωβίδη.	
Έσωτερική έξωφύλλου: Στή Μητέρα των Μητέρων, υπό Ι. Πολέμη. Μάννες, υπό Α. Σημηριώτη.	
Όπισθοφύλλο: 'Η Προσευχή, υπό Α. Παναγιωτοπούλου.	
Miltiades by G. Kourmoulis	1
Scarlet fever by Sp. Bartsokas. b) Friendship by A.S.A.	2
K. Zacharia by E. Photiades.	3
The Epic Poem of D. Acritas by M. Nicolaides	4
Esther by K. Papapanagiotou.	5
Order of the day by president G. R. C.	6
Television by J. Roussopoulos. b) First aid-wounds	7
How to write	8
At the Lion's cavern by B.	9
The walnut tree by P. Grispos	10
Alycone by Gl. Protopapas	11
Activity in Pictures	12-13
Marco Polo by N. Demetrocalis	14
Athletic Life by Sp. Avloniis b) Poulia by A. Metaxas	15
To know Greece by P. Kalonaros	16
The Shipwrecked by N. Demou.	17
Great figures	18
G. J. R. C. movement.	19-21
Pupils' contribution	22-24
Lele's deeds by AN. VO.	25
Front cover: The Mother, picture by G. Iacovides	
Inside front cover To the Mother of Mothers, Poem by J. Polemis b) Mothers by A. Simiriotis	
Back cover The Prayer Music by A. Panagiotopoulos	

Ι. ΠΟΛΕΜΗ

ΣΤΗ ΜΗΤΕΡΑ ΤΩΝ ΜΗΤΕΡΩΝ

Ω Σύ, του μητρικού ούρανού το πειδ λαμπρό του [άστερι,
Μητέρα των Μητέρων! Σύ, που φαρμακερό
μέσ' στην καρδιά σου πέρασε το δίκιοπο μαχαίρι,
κρεμάμενο όταν είδες το Γυιό σου στο Σταυρό!
Πόσα μαχαίρια δίκιοπα, πόσων μητέρων σπλάχνα
δεν πέρασαν ως πέρα — ώ του καύμου καύμέ!
Κι ούτε μικρό παράπονο, κι ούτε λαλιά κι ούτε άχνα,
γιατ' ήταν για μίαν άλλη Μητέρα μας! 'Ωιμέ!
Μα ό πόνος όσο άμύλητος, τόσο και πειδ μεγάλος
το ρέμα το φραγμένο στο φράκτη του ξεσπά.
Σάν του παιδιού τη στερήσει δεν είναι πόνος άλλος...
Σφόγγισε Σύ, Παρθένα, τα μάτια τα νωπά.
'Αν τέτοιοι πόνοι εγίνηκαν χιλιάδων σκλάβων λύτρα,
αν έσπασαν κομμάτια τα σίδερα βαρειά,
άνοιξε τις άγκάλες σου κι έλα παρηγορήτρα,
Σύ, του πικρού θανάτου γλυκειά παρηγοριά.

Α. ΣΗΜΗΡΙΩΤΗ

ΜΑΝΝΕΣ

Μάννες του ανθρώπου, πώς σας νοιώθω έντός μου!
Μακαρισμένα πλάσματα ιερά,
όλη τη θλίψη κρύβετε του κόσμου,
κι' όλου του κόσμου είσαστε ή χαρά.
'Απ' την Έκάθη κι ως την Παναγία,
οί δοξασμένες σεις κ' οι ταπεινές,
μιά προσευχή σ' έσας σαν εύωδία,
κι όλες οι σκέψεις νάναι μας άγνές.
Μπρός σας θυμίαμα κ' ή ψυχή ν' άνέβη!
'Ενας Θεός σας κατοικεί κρυφός.
μακρυά από σας, καλές, όλα είναι χλεύη,
κ' είστε ό πηλός, που πάει να γίνη φώς.
Μιά Μάννα στους ρυθμούς σου, Μούσα πλάσε
και κάνε άπ' τα τραγούδια σου να βγή
να φτερουγίση τόνειρο ψηλάθε,
και να γενή ούρανός έδώ στη γή.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ

Ο ΤΡΟΪΑΙΟΥΧΟΣ ΤΟΥ ΜΑΡΑΘΩΝΟΣ

Γ. Ι. ΚΟΥΡΜΟΥΛΗ, Καθηγητού του Πανεπιστημίου 'Αθηνών

«Ο ύκ έξ με καθεύδειν τὸ τοῦ Μιλτιάδου τρόπαιον» δηλαδή: δὲν με ἀφίνει νὰ κοιμηθῶ τὸ τρόπαιον τοῦ Μιλτιάδου. Αὐτοὺς τοὺς λόγους ἐσυνήθιζε νὰ λέγῃ ὁ Θεμιστοκλῆς, πρὶν ἀκόμη ἀναδειχθῇ μέγας πρωτοεργάτης τῆς ἐν Σαλαμί-νι ναυμαχίας.

Ποῖον ὅμως ἦτο τὸ τρόπαιον ἐκεῖνο τοῦ Μιλτιάδου, τὸ ὁποῖον ὑπεδαύλιζεν εἰς τὸν Θεμιστοκλῆ τὴν εὐγενή φιλοδοξίαν νὰ κάμῃ καὶ αὐτὸς κάτι ἀνάλογον;

Μετὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην, τὸ 430 π.Χ., οἱ Ἀθηναῖοι ἔθαψαν ἐπὶ τόπου τοὺς 192 νεκροὺς τῶν. Εἰς ἀνάμνησιν ἀνύψωσαν ἐπιθλητικὸν τύμβον, ὁ ὁποῖος σώζεται μέχρι σήμερον. Τὸν τύμβον αὐτὸν ἐκόσμουν δέκα λαμπροὶ κίονες, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἦσαν χαραγμένα, κατὰ φυλάς, τὰ ὀνόματα τῶν πεσόντων. Ἦσαν δὲ δέκα οἱ κίονες, διότι δέκα ἦσαν καὶ αἱ φυλαὶ τῶν Ἀθηναίων.

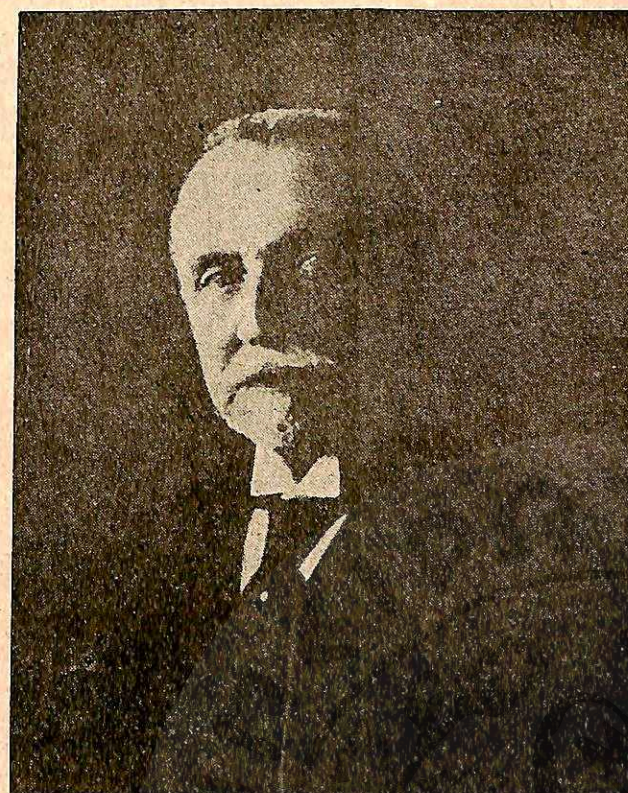
Πλησίον τοῦ μεγαλοπρεποῦς αὐτοῦ τύμβου, ἀνηγέρθη τὸ περίφημον τρόπαιον τῶν Μαραθωνομάχων. Ἐκαλεῖτο τρόπαιον, διότι ἐσυμβόλιζε τὴν τρ ο π ῆ ν εἰς φυγὴν τῶν Περσῶν. Τὴν πρόσοψιν τοῦ ἐκόσμηι τὸ μεγαλότεχρον ἐπίγραμμα τοῦ Σιμωνίδου:

Ἐλλήνων προμαχοῦντες Ἀθηναῖοι Μαραθῶνι, χρυσοφόρων Μήδων ἐστόρεσαν δύναμιν
δηλαδή: οἱ Ἀθηναῖοι, πρόμαχοι τῆς ἑλληνικῆς ἐλευθερίας κατὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην, ἐξημέλισαν τὴν δύναμιν τῶν χρυσοποικίλων Περσῶν.

Τὸ γενικὸν πρόσταγμα τῆς ἐνδόξου μάχης, εἶχεν ὁ Ἀθηναῖος στρατηγὸς Μιλτιάδης, ἀνὴρ μεγάλης συνέσεως καὶ στρατιωτικῆς ἐμπειρίας. Μεταξὺ τῶν δέκα Ἀθηναίων στρατηγῶν, ἐκρίθη αὐτὸς ὁμοφώνως ὡς ὁ καταλληλότατος, διὰ νὰ χειρισθῇ τὴν δύσκολον ἐκείνην ἐπιχείρησιν. Ἀπὸ τὴν ἐπιτυχὴ ἔκβασιν τῆς ἐξημέλει τὸ μέλλον τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς.

Ὁ Μιλτιάδης εἶχε νὰ ἀντιμετώπιση καταπληκτικῶς ὑπέρτερον ἐχθρόν. Οἱ Πέρσαι ἦσαν τοῦλάχιστον δέκα φορές περισσότεροι ἀπὸ τοὺς Ἀθηναίους. Οἱ Ἀθηναῖοι ἦσαν σχε-

δὸν μόνοι. Ἀπὸ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας, μόνον οἱ Πλαταιεῖς ἀνταπεκρίθησαν εἰς τὴν ἐπικλήσιν τῶν καὶ ἔστειλαν μικρὰν στρατιωτικὴν ἐνίσχυσιν. Πλὴν τῶν Πλαταιέων, κατὰ τὴν μάχην αὐτὴν συνεπολέμησαν, διὰ πρώτην φοράν εἰς τὴν ἱστορίαν, καὶ οἱ δοῦλοι τοῦ ἀστεως τῶν Ἀθηνῶν. Δι' αὐτό, μετὰ τὴν νίκην, παρὰ τὸν τύμβον τῶν Ἀθηναίων, ὑψώθη καὶ δευτερος τύμβος, ὁ ὁποῖος ἐδέχθη τοὺς πεσόντας Πλαταιεῖς, ἀκόμη δὲ καὶ τρίτος τύμβος, ὅπου ἐτάφησαν οἱ φονευθέντες κατὰ τὴν μάχην δοῦλοι.

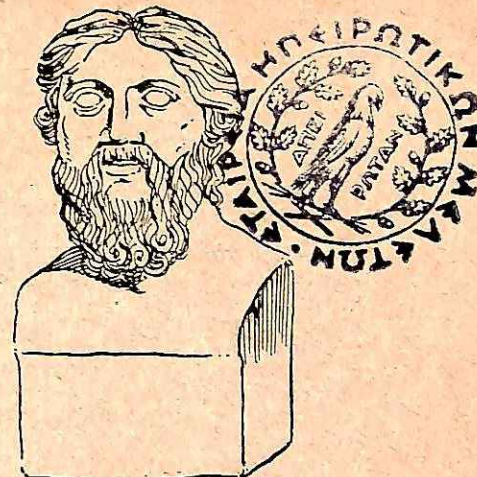
Ὁ αἰωνόβιος, ἐπίτιμος Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ., κ. Γ. Ι. Ἀθανασάκης ἐπὶ τῆς προεδρείας τοῦ ὁποίου, κατὰ τὸ 1924, ἱδρύθη ὁ Ε.Ε.Σ. Νεότητος καὶ ὁ ὁποῖος τὴν 2αν Φεβρουαρίου ἐ.έ. ἐορτάζει τὴν 100ὴν ἐπέτειον τῶν γενεθλίων του.

The honorary President GRC Mr J. Athanasaki, who on February 2nd 1953 celebrates the 100th anniversary of his birthday.

Οἱ Ἀθηναῖοι παρετάχθησαν ὑπὸ τοῦ Μιλτιάδου, εἰς τρόπον ὥστε ἡ κυρία δύναμις αὐτῶν συνεκεντρώθη εἰς τὰ δύο ἄκρα τῆς παρατάξεως· τὸ δεξιὸν καὶ τὸ εὐώνυμον κέρας. Τὸ κέντρον τῆς παρατάξεως ἀφέθη ἐπίτηδες ἀσθενές. Ὅταν ἀντήχησεν ὁ πολεμικὸς παῖαν, ὁ ὁποῖος ἔδωκε τὸ σύνθημα ἐνάρξεως τῆς μάχης, οἱ Ἀθηναῖοι ὥρμησαν ἀκάθεκτοι. Τόσον μεγάλη ὑπῆρξεν ἡ ὁρμή τῶν, ὥστε οἱ Πέρσαι ἐξέλασαν αὐτοὺς ὡς παράφρονες.

πλοῦ Ἀττικῶν πεδίου. Κατόστη ἄθανατον σύμβολον καὶ προσκύνημα παντός ἐραστοῦ καὶ υπερασπιστοῦ τῆς ἀνθρωπίνης ἐλευθερίας.
Δὲν ἦτο λοιπὸν μικρὸν τὸ τρόπαιον τοῦ Μιλτιάδου καὶ εἶχε δίκαιον ὁ Θεμιστοκλῆς νὰ χάσῃ τὸν ὕπνον του καὶ νὰ σκέπτεται πῶς θὰ κατάρθωνε νὰ ἐπιτελέσῃ καὶ αὐτὸς κάτι παρόμοιον.

Αἱ Ἀθῆναι ἐπεδαφίλευσαν εἰς τὸν ἐνδοξον τροπαιοῦχον τοῦ Μαραθῶνος μεγάλαν τιμάν. Οἱ Ἀθηναῖοι ἀνήγει-

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ

Μετ' ὀλίγον τὸ ἀσθενὲς κέντρον τῆς παρατάξεως τῶν Ἀθηναίων ὑπεχώρησε. Οἱ Πέρσαι προήλασαν καταδιώκοντες τοὺς ὑποχωρήσαν-

τας Ἀθηναίους, τοιοῦτοτρόπως δὲ ἐνέπεσαν εἰς τὴν παγίδα, πού εἶχε στήσει ὁ Μιλτιάδης. Τὰ δύο ἄκρα τῶν Ἀθηναίων ἤρχισαν νὰ συγκλίνουν καὶ νὰ περισφίγγουν τοὺς Πέρσας μέσα εἰς μίαν θανάσιμον λαβίδα. Οἱ Πέρσαι βάλλονται πλέον ἐξ ὧν τῶν σημείων, διὰ νὰ συντελεσθῇ μετ' ὀλίγον ἐν ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα θαύματα τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας. Δέκα χιλιάδες Ἕλλήνων ἔτρεψαν εἰς ἐπαίσχυντον φυγὴν ἑκατὸν τοῦλάχιστον χιλιάδας Περσῶν!

Χιλιάδες ἐτῶν ἔχουν παρέλθει ἔκτοτε καὶ ὁμως τὸ ἠθικὸν τρόπαιον τοῦ Μιλτιάδου ἱσταται ὑπερήφανον καὶ ἀπρόσβλητον ἀπὸ τὸν χρόνον. Ὁ ἀντίλαλος τῆς μάχης τοῦ Μαραθῶνος, ἐξακολουθεῖ νὰ δονῇ τὰς ψυχὰς τῶν ἐλευθέρων ἀνθρώπων. Ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ Μιλτιάδου, οἱ Μαραθωνομάχοι ἀντεμετώπισαν τότε, διὰ πρώτην φοράν ἐπὶ μητροπολιτικοῦ ἑλληνικοῦ ἐδάφους, καὶ ἐξημέλισαν τὴν προωθυμένην βαρβαρότητα. Διὰ τὸν λόγον αὐτόν, ὁ Μαραθῶν ἔπαυσεν ἔκτοτε νὰ ἔχη τὴν σημασίαν ἐνὸς ἀ-

ΚΟΛΗΠΤΕΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΔΩΡΕΑ 1. Τμήμα

ΗΜΕΡΟΜ. 16.8.85

ΑΡΙΘ. 36199

Ὑπὸ ΣΠ. ΜΠΑΡΤΣΟΚΑ, Παιδιάτρου

βαρειών ἄλλοτε μορφῶν τῆς νόσου αὐτῆς. Με τὴν πα
(Συνέχεια εἰς σελίδα 8)

(Ένα κάθε μήνα, γραμμένο από ένα καλό φίλο των Έρυθροσταυριτών).

11

φιλίας.

A. Σ. A.

A decorative illustration featuring a sword and a dagger crossed, with a laurel wreath draped over them. The sword is positioned diagonally from the upper left to the lower right, while the dagger is crossed over it from the upper right to the lower left. The hilt of the sword is ornate with a cross-guard. The dagger has a simple hilt. A laurel wreath, composed of two branches of leaves, is draped around the hilts and blades of the weapons. The entire illustration is rendered in a simple, line-art style with some shading on the blades.

Ζαχαρία

Ε. Π. ΦΩΤΙΑΔΟΥ

Λάμπουν τὰ χιόνια στὰ βουνὰ κι ὁ ἥλιος
(στὰ λαγκάδια,
ἔτσι λάμπει κι ὁ Ζαχαριᾶς μέσ' στ' ἄλλα
(παλληκάρια.

Αἱ Τουρκικαὶ φρουραὶ τῶν οὐσὶ τοῦ
τῶν πόλεων ἦσαν τόσον ἐξησθενη-

χισε κυρίως από τῆς 12ης Αύγου

τzaamιά, θα είσορμηση εις το διοικητήριο, θα φονεύση τόν διοικητή και θα τόν κάυση. Νομίζεις ότι έδραπέτευσεν ή ήρωίς από την γυναίκαίαν πινακοθήκη του Πλουτάρχου

ΤΟ ΕΠΟΣ ΤΟΥ ΔΙΓΕΝΗ ΑΚΡΙΤΑ

ΜΕΛΗ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ

Σ' ένα μοναστήρι της Τραπεζούν-
τος ο Σάββας Ἰωαννίδης βρήκε τὸ
πρῶτο χειρόγραφο τοῦ ἔπους τοῦ
Βασιλείου Διγενὲς Ἀκρίτα. Καὶ τὸ
1875 ἔγινε ἀπὸ τὸν ἱστοριοδίφη
Κωνσταντῖνο Σάθα καὶ τὸν Γάλλο
ἐλληνιστὴ Αἰμίλιο Λεγκράν ἡ πρῶ-
τη ἐκδόσις τοῦ στὸ Παρίσι.

Εἶναι τὸ ἀρχαιότερο κείμενο τῆς
νέας Ἑλληνικῆς γλώσσας. Εἶναι ἐ-
πίσης τὸ παλαιότερο ἔπος τῆς νέας
Ἑλληνικῆς λογοτεχνίας. Καὶ εἶναι
συγχρόνως τὸ ἀρχαιότερο ἀπ' ὅλα
τὰ ἐπικά ποιήματα, πού εἶχαν πα-
ρουσιασθῇ ἐκείνη τὴν ἐποχὴ σ' ὁ-
λόκληρη τὴν Εὐρώπῃ.

Γι' αὐτὸ θεωρεῖται — καὶ εἶναι
πραγματικὰ — ἓνα πολύτιμο μνη-
μεῖο τῆς γλωσσικῆς καὶ λογοτεχνι-
κῆς ἱστορίας τοῦ ἔθνους μας καὶ
κρατεῖ μὴν ἐξέχουσα θέσι στὴν
παγκόσμια πνευματικὴ δημιουργία
τῶν νεωτέρων χρόνων.

Ἐπήγασε αὐτόματα καὶ φυσικὰ
ἀπὸ τὰ διάφορα δημοτικὰ τραγού-
δια τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ, πού ἀνή-
κουν στὸν λεγόμενον «ἀκριτικὸ κύ-
κλο». Ἦταν μὴ συνθεσι, μὴ ἐναρ-
μόνισι τους. Κάποιος ἀγνωστος
ποιητὴς — πού καὶ αὐτὸς ἐπήγασε
ἀπὸ τὴν λαϊκὴ ἑλληνικὴ ψυχὴ —
πῆρε ἀπὸ τὰ τραγούδια αὐτὰ ὅχι
μόνο στοιχεῖα μορφικὰ (γλώσσα,
στιχογραφία, ὕφος), ὅχι μόνο τὸν ὑ-
ψηλὸ ἡρωϊκὸ τόνο, ἀλλὰ καὶ τὴ βα-
θύτερη ποιητικὴ πνοὴ τους. Πῆρε
ἀκόμα τοὺς ζεστοὺς καὶ ζωντανούς
θρύλους γιὰ τὰ κατορθώματα τῶν
ἐθνικῶν ἡρώων τῆς μεγάλης ἐκείνης
ἐποχῆς. Καὶ μετουσιώνοντας τὰ μέ-
σα στὴν ψυχὴ τοῦ ὁ ἀγνωστος ποιη-
τῆς — σὰν ἓνας νέος Ὀμηρος —
ἐπλάσσε ἀπ' ὅλα αὐτὰ ἓνα μονάχα
ποίημα, τὸ Ἀκριτικὸ ἔπος, καὶ ἔ-
δωσε σ' ὅλους τοὺς ἡρώες του μὴν
ἐνιαῖα καὶ μοναδικὴ μορφή, τὴ μορ-
φή τοῦ Διγενὲς Ἀκρίτα.

Τὸ ὄνομα τοῦ μάς δείχνει ἀμέ-
σως τὴν καταγωγή του καὶ τὴν ἀ-
ποστολή του. Ονομάζεται Διγενής,
διότι γεννήθηκε ἀπὸ δύο γένη. Ἦ-
ταν γιὸς ἑνὸς ἐκχριστιανισθέντος
Σύρου ἀρχηγοῦ καὶ μίας Ἑλληνίδος
ἀρχοντοπούλας καὶ λέγεται Ἀκρί-
τας, διότι ἀνῆκε στὴν τάξι τῶν γεν-
ναίων παλληκαριῶν, πού, κατοικώ-
ντας στὰ «ἄκρα» (τὰ σύνορα) τῆς
Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας, τὴν ἐ-
φύλαγαν καὶ τὴν υπεράσπιζαν ἀπὸ
τοὺς ἐπιδρομεῖς.

Ἡ παλληκαριὰ στὴν πιδ πλατεῖα
σημασία τῆς — ἡ σωματικὴ δύνα-
μις, τὸ ἀτρόμητο θάρρος, ὁ ἡρωϊ-
σμός καὶ ἡ αὐτοθυσία — ἦταν χα-
ρίσματα, πού ὁ Διγενὲς Ἀκρίτας
τὰ ἔφερε μαζί του ἀπὸ τὴ γέννησί
του, κληρονομία ἀπὸ τοὺς προγό-
νους του.

Ἡ μητέρα του ἦταν κόρη τοῦ
στρατηγοῦ τῆς Συρίας Ἀνδρόνικου,
πού οἱ πέντε γιοί του ἦταν Ἀκρίτες
καὶ ἔλειπαν στὰ σύνορα. Ἐτσι ὁ
πατέρας τοῦ Διγενὲς, πού λεγόταν
Μουσούρ καὶ ἦταν καὶ αὐτὸς ἓνας

γενναῖος Σύρος ἀρχοντας (ἐμίρης),
βρῆκε τὴν εὐκαιρία νὰ κλέψῃ ἀπὸ
τὸν πύργο τοῦ Ἀνδρόνικου τὴν ὁ-
μορφὴ κόρη του, πού τὴν ἀγαποῦσε.
Καὶ ὅταν τὰ πέντε ἀδελφία τῆς ἐ-
γύρισαν ἀμέσως πίσω, γιὰ νὰ τὴν
ἐλευθερώσουν, ὁ Μουσούρ, ἀφοῦ ὑ-
περάσπισε γενναῖα τὴν κόρη, πού ἀ-
γαποῦσε, ἀναγκάσθηκε νὰ ὑποκύψῃ
στὴ δύναμι τῶν πέντε ἀδελφίων τῆς
καὶ ἔφθασε στὴν αὐτοθυσία ν' ἀλ-
λάξῃ τὴν πίστι του (ἀπὸ Μωαμε-
θανὸς νὰ γίνῃ Χριστιανός), γιὰ νὰ
νυμφευθῇ τὴν Ἑλληνίδα ἀρχοντο-
πούλα καὶ ἀπὸ τὸν γάμο αὐτὸ γεν-
νήθηκε ὁ Βασίλειος.

Ὅταν ὁ Βασίλειος μεγάλωσε,
ἐμάνθανε παιδεύει τῶν γραμμα-
τῶν, ἀλλὰ ἐξακούσε συγχρόνως
καὶ τὴν σωματικὴν του δύναμι. Ἀπὸ
μικρὸ παιδί ἔμαθε νὰ μεταχειρίζε-
ται τὸ σπαθὶ καὶ τὸ κοντάρι. Καὶ
ἀπὸ δώδεκα χρόνων ἄρχισε νὰ βγαί-
νῃ στὰ κυνήγια μετὰ τὸν πατέρα του
καὶ τοὺς θείους του. Σ' αὐτὰ τὰ
κυνήγια ἔκαμε καὶ τὰ πρῶτα κα-
τορθώματά του: ἔπνιξε μετὰ χέρια
τοῦ μὴν ἀρκούντα, ἐσκότωσε ἓνα
λιοντάρι καὶ ἄλλα ἀγρίμια. Καὶ ὅ-
ταν ἀργότερα ἐμέστωσε καὶ ἔγινε
ἓνα ὠραῖο καὶ ῥωμάλιο παλληκάρι,
ἔκαμε καὶ αὐτὸς ὅ,τι εἶχε κάμει ὁ
πατέρας του: ἔκλεψε μὴν ὁμορφὴ
Ἑλληνίδα — τὴν κόρη τοῦ στρατη-
γοῦ Δούκα, Εὐδοκία — καὶ τὴν ἔ-
καμε γυναῖκα του.

Τότε ἐπῆρε μαζί του τὴ γυναῖκα
του καὶ τὰ παλληκάρια τῆς ἀκολου-
θίας του καὶ ἔγινε ἀρχηγὸς τῶν ἀ-
κριτῶν στὰ σύνορα τῆς Συρίας καὶ
τῆς Καππαδοκίας. Ἐκεῖ ἔκαμε νεί
μεγάλια κατορθώματα: Ἐνίκησε τὰ
τρακόσια παλληκάρια, πού ἔστειλε
ὁ πατέρας τῆς γυναίκας του, στρα-
τηγὸς Δούκας, ἔσωσε ἀπὸ τοὺς λη-
στὲς τὸν γιὸ τοῦ στρατηγοῦ Ἀντιό-
χου καὶ τὴν κόρη τοῦ ἐμίρη Ἀπλο-
ράβδη, ἐσκότωσε ἓναν τρικέφαλο
δράκο καὶ ἐνίκησε τὴν περίφημη ἀ-
μαζὸνα Μαξιμὴ καὶ τοὺς πιδ ἑκα-
κουστοὺς ἡρώες τῆς ἐποχῆς του.

Στὸ τέλος κτίζει ἓνα ὠραῖο πα-
λάτι κοντὰ στὸν Εὐφράτη καὶ ζεῖ
εὐτυχισμένος μαζί μετὰ τὴν γυναῖκα
του. Ἀλλὰ σὲ λίγο ἀρρωσταίνει βα-
ριά καὶ πεθαίνει σὲ ἡλικία 33 χρο-
νῶν. Ἀπὸ τὴ λύπη τῆς πεθαίνει καὶ
ἡ γυναῖκα του καὶ τὴν θάβουν στὸ
ἴδιο μνήμα.

Αὐτὴν τὴ ζωὴ καὶ τὰ κατορθώμα-
τα τοῦ Διγενὲς Ἀκρίτα ὑμνεῖ τὸ ὁ-
μῶνυμο ἔπος.

Δὲν εἶναι ἐξακριβωμένο πότε ἀ-
κριβῶς ἐγράφτηκε, ἀλλὰ ἀπὸ διά-
φορες ἔρευνες καὶ παρατηρήσεις
βγαίνει τὸ συμπέρασμα ὅτι ἐγρά-
φτηκε πρὶν ἀπὸ τὸν 12ον αἰῶνα.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν πρώτη ἐκδοσί,
πού ἔκαμαν τὸ 1875 ὁ Σάθας καὶ
ὁ Λεγκράν ἀπὸ τὸ χειρόγραφο τοῦ

Σάββα Ἰωαννίδη, ἔγιναν ἀργότερα
καὶ ἄλλες ἐκδόσεις, πού παρουσιάζ-
σαν διάφορες παραλλαγές τοῦ ἔ-
πους, πού ἂν καὶ διαφέρουν μεταξύ
τους στὴ γλώσσα, στὴν ἔκφρασι καὶ
στὴ στιχογραφία, ἔχουν ὅλες μὴ βα-
θύτερη ἐσωτερικὴ ἐνότητα καὶ μὴ
κοινὴ πηγὴ ἐμπνεύσεως, τὴν ἀστεί-
ρευτὴ πηγὴ τοῦ σχετικοῦ λαϊκοῦ
θρύλου καὶ τῶν δημοτικῶν τραγου-
διῶν.

Σὲ μερικὲς ἀπὸ τὶς παραλλαγές
αὐτὲς ἡ γλώσσα εἶναι πολὺ ἀρχαί-
ζουσα καὶ σὲ ἄλλες δημοτικὴ τῆς
ἐποχῆς. Ὁ στίχος εἶναι συνήθως
δεκαπεντασύλλαβος καὶ ἀνομοιοκα-
τάλητος. Ὑπάρχει ὅμως καὶ μὴ
παραλλαγή (τῆς Ἀνδρου), πού δὲν
εἶναι γραμμικὴ σὲ στίχους, ἀλλὰ σὲ
πεζὸ λόγο.

Ἡ ποιητικὴ ἀξία τοῦ ἔπους εἶναι
ἀνιστ. Ὑπάρχουν μέρη ὠραϊότερα,
πού μποροῦν νὰ θεωρηθοῦν ἰσάξια
μετὰ τὰ καλύτερα δημιουργήματα τῆς
δημοτικῆς μας μούσας. Ὑπάρχουν
ἐπίσης μέρη, πού παρουσιάζουν
γλωσσικὸ καὶ ἐκφραστικὸ πλοῦτο
καὶ ἄλλα, πού ἔχουν ἀξία ἱστογραφι-
κῇ. Ἀλλὰ ὑπάρχουν καὶ ἄλλα, πού
εἶναι μᾶλλον ἀσήμαντα καὶ φλύαρα.

Στὸ σύνολο τὸ ὅμως εἶναι ἓνα
ἔργο πολύτιμο, πού, παρ' ὅλες τὶς
ἀδυναμίες καὶ τὶς ἀνισότητές του,
ἀποτελεῖ, μαζί μετὰ τὰ ἄλλα ἀκριτικά
δημοτικὰ τραγούδια, τὴν πρώτη γό-
νιμη ἀφετηρία τῆς γλωσσικῆς καὶ
λογοτεχνικῆς πορείας καὶ ἐξελιξέως
τῆς πνευματικῆς δημιουργίας στὸν
τόπο μας.

Ὡς ἓνα μικρὸ δείγμα ἀπὸ τὸ με-
γάλο ἔπος παραθέτουμε ἓνα ἀπό-
σπασμα σχετικὸ μετὰ τὸν ἄγωνα τοῦ
Διγενὲς Ἀκρίτα μετὰ τὴν ἀμαζὸνα Μα-
ξιμὴ:

... Ἡ Μαξιμὴ τὸν γέροντα ἐλά-
λει:

«Ποῦ εἶναι τὰ φουσάτα του, τί θέ-
(λω πολέμησει;
Καὶ ποῦ εἶναι οἱ καθάραροι του,
(ποῦναι οἱ ἀνδρείοι καὶ ἄνδρες;
Καὶ ὁ γέρον ὁ Φιλοπαπποῦς τὴν
(Μαξιμουὴν ἐλάλει:
«Θωρεῖς αὐτὸν τὸν ἄγουρον, πού στέ-
(κει εἰς λιθάρην
καὶ ἔστησεν τὸ κοντάρι του καὶ ἀ-
(πάνω ἀκκουμπίζει;
ἐκδέχεται νὰ ὑπάγωνεν ὅλοι ἀπάνω
(εἰς αὐτόν.

Καὶ τάχα μοναχὸς ἐστίν, ἐμάς οὐ-
(δὲν φοβάται.
Ἄν εὖρη τόπον νὰ ἐμπῇ εἰς τὸν
(λαόν μας μέσα
ὥσπερ πετρίτης ἄχρωμος ὅταν ἐμπῇ
(εἰς [τὸ] κυνήγιον
καὶ χύσῃ τὸ πετροῦγιον του καὶ [τὰ]
(ὄρνια ἀποκτείνῃ,
οὕτως ἐμεῖς ἂν γυριστῇ, τινὰς νὰ
(μὴν τὸν δώσῃ.

Ἀλλὰ ἂς προκατερέψωμε καὶ τότε
([νὰ] τὸν ἰδοῦμε
καὶ νὰ τὸν περιφέρωμε καὶ οὐ μὴ
(μὰς) καθβαλικέσῃ.
Εἰ δὲ καθίσῃ εἰς ἄλογον, ἀπολογιαν
(μὰς κάμνῃ».

Ὁ Ξέρξης, ὁ μεγάλος βα-
σιλεὺς τῶν Περσῶν (485 —
465 π. Χ.) εἶχεν ἐκπληρώσει
τὸ μεγάλο ὄνειρο τοῦ πολε-
μοῦ λαοῦ του. Εἶχεν ὑ-
ποτάξει τοὺς Μήδους καὶ πολ-
λοὺς ἄλλους λαοὺς τῆς Ἀνα-
τολῆς μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ
τοὺς Ἑβραίους. Ἦταν Αὐτο-
κράτωρ 127 χωρῶν, πλούσιος,
ἰσχυρὸς καὶ ἐνδοξος. Τίποτα
δὲν τοῦ ἔλειπε γιὰ νὰ εἶναι
εὐτυχισμένος. Στάθηκεν ὅμως
καὶ σὲ ἓνα ἄλλο πρᾶγμα τυ-
χερὸς. Διάλεξε γιὰ γυναῖκα του μὴ
Ἑβραία, πού τὴν ἔλεγαν Ἑσθήρ. Ἡ
Ἑσθήρ ἦταν θηλκτικὴ κοπέλλα με
εὐγενικὴ ψυχὴ. Ἦταν τὸ λουλούδι
τῆς Ἀνατολῆς. Μὴ θεὰ, πού κα-
τοικοῦσε στὴ Γῆ.

Πάνω ὅμως ἀπὸ ὅλα αὐτὰ τὰ πλοῦ-
σια χαρίσματα ἡ Ἑσθήρ εἶχεν ἓνα,
πιὸ μεγάλο ἀπὸ ὅλα. Ἦταν π α-
τ ρ ι ὠ τ ι ς. Εἶχεν ἀμύθητα πλού-
τη καὶ δόξα. Ἐκατομμύρια κόσμου
τὴν προσκυνοῦσαν καὶ τὴν ἐμακαρί-
ζαν. Ὅμως παρ' ὅλα αὐτὰ δὲν ἦταν
εὐτυχισμένη. Πονοῦσε, πού ἔβλεπε
τὴν πατρίδα τῆς, τὴν Ἱερὴ Χώρα
τῶν Ἰσραηλιτῶν ὑπὸ δουλὴ καὶ τοὺς
συμπατριῶτες τῆς, ξεριζωμένους
ἀπὸ τὴ γῆ τῆς Ἐπαγγελίας καὶ
σκορπισμένους στὶς ἀχάνεις γωνιές
μίας ξένης γῆς. Γι' αὐτὸ ἡμέρα καὶ
νύκτα προσευχόταν γιὰ τὴν ἀπελευ-
θέρωσι τῆς πατρίδος τῆς. Ἐκεῖ στὴν
παραμυθία πρᾶτευε τῆς Περ-
σίας μετὰ τὴν ἀνέπιπτη χλιδὴ καὶ πο-
λυτέλεια ζούσαν αἰχμάλωτοι, πεινα-
λέοι καὶ καταφρονεμένοι χιλιάδες
Ἑβραῖοι. Ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς ζού-
σε καὶ ὁ Μαρδοχαῖος, ὁ ἀγαπημέ-
νος θεοῦ τῆς Ἑσθήρ, πού τῆς ἔ-
δινε πάντα καλὰ συμβουλές. Με-
τὰ τὴ βοήθεια τοῦ Μαρδοχαίου εἶχε σώ-
σει τὴ ζωὴ τοῦ Ξέρξη καὶ εἶχε βοή-
θησι πολλοὺς δυστυχισμένους συμ-
πατριῶτες τῆς. Ὅμως τὸ ἀδράχτι
τῆς μοίρας ἄρχισε νὰ γυρίζῃ ἀνά-
ποδα. Ὁ Ξέρξης διάλεξε γιὰ πρω-
θυπουργό του τὸν Πέρση Ἀμάν, πού
ἦταν πολὺ φιλόδοξος καὶ σκλη-
ρός. Γιὰ νὰ τιμωρήσῃ τοὺς Ἑ-
βραίους, πού δὲν τὸν προσκυνούσαν
ἀπέστειλε μετὰ πονηρία, τὴν ἔγκρι-
σι τοῦ βασιλέως, νὰ φονεύωνται ὅλοι
οἱ Ἑβραῖοι καὶ αὐτὰ τὰ νήπια ἀ-
κόμη. Φόβος καὶ τρόμος κυρίεψε τοὺς
Ἑβραίους. Ὅλοι ἐφόρεσαν σάκκον
ἀπὸ τὴ λύπη τους καὶ ἔχυσαν στά-
χτη στὰ κεφάλια τους, σημεῖον συν-
τριβῆς καὶ ἀπογνώσεως. Στὶς προ-
σευχές τους ἐπαναλαμβάναν τὸν
ψαλμὸ τοῦ Δαβὶδ, τοῦ προγόνου
των: «Διὰ τὸ ἐν θλίψεσιν ἐπλάτυνās
μας Κύριε;» Ὁ Μαρδοχαῖος περίλυ-
πος ἐφόρεσε σάκκο, ἔρριξε στάχτη
στὰ φαρὰ μακριὰ μαλλιά του, ἐπῆ-
ρε ἓνα ραβδί γιὰ νὰ ἀκουμπᾷ καὶ
μὴ καὶ δυὸ τράβηξε γιὰ τὴ Βασι-
λικὴ Πλατεία. Ἐκεῖ ἐστάθηκε μπρο-
στὰ στὴν πύλη τῶν ἀνακτόρων καὶ
ἐφώνησε μετὰ δυνατὴ φωνὴ καὶ μεγάλο
παράπονο. Τὸ παλάτι ἀναστατώθη-
κεν. Μετὰ χυτὰ τὰ μαλλιά ἡ πεντά-
μορφη βασίλισσα ἔτρεξε σὲ τὸ πιὸ
κοντίνὸ παράθυρο. Μόλις ἀντίκρουσε
τὸν ἀγαπημένο θεοῦ τῆς Μαρδοχαῖο

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΒΙΒΛΟ

Ἑσθήρ

Κ. ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

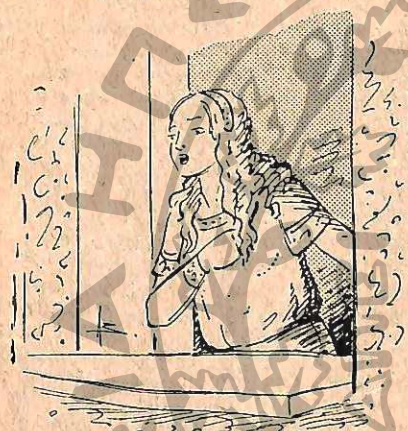
σὲ αὐτὰ τὰ χάλια καὶ ἄκουσε καὶ
ἔμαθε γιὰ τὴν τρομερὴ ἀπόφασιν τοῦ
βασιλέα νὰ ἐξολοθρευθῇ τοὺς Ἑ-
βραίους, ἐχλώμιασε. Βαρὺ σκοτάδι
σκέπασε τὴν ψυχὴ τῆς. Μετὰ τὰ μάτια
γεμάτα δάκρυα παρουσιάστηκε στὸν
Ξέρξη, τὸ μεγάλο βασιλεῖα.

— Μεγαλειότατε, τοῦ εἶπε μετὰ σπα-
ραγμὸ καὶ βαθὺ παράπονο, γιὰτί ἔ-
βγαλες αὐτὴν τὴν ἄδικη καὶ ἀπάν-
θρωπη διαταγή; Τί κακὸ σοῦ ἔκα-
μαν οἱ δυστυχισμένοι ὁμόφυλοι μου
καὶ θέλεις νὰ τοὺς ἐκάνῃς; Δὲν φο-
βάσαι τὸ Θεό;

Ὁ βασιλεὺς ἐπῆγε ἀμέσως στὴν
αἴθουσα τῶν ἀκροάσεων καὶ ἐκάλε-
σε τὸν πρωθυπουργό Ἀμάν. Κύριε
Πρόεδρε, τοῦ εἶπε, τί πρέπει νὰ γί-
νῃ σὲ ἓνα ἄνθρωπο πού ὁ βασιλεὺς
θέλει νὰ τὸν τιμήσῃ; Ὁ Ἀμάν ἐνό-
μιζε πὼς ἤθελεν αὐτὸν νὰ τιμήσῃ ὁ
βασιλεὺς καὶ μετὰ ὑπεροπτικὸ ὕφος
τοῦ ἀπάντησε:

Μεγαλειότατε, ὁ ἄνθρωπος, πού
θέλεις νὰ τιμήσῃς, πρέπει νὰ φορέ-
σῃ τὴ βασιλικὴ στολή, πού φορεῖ ἡ
Μεγαλειότης σου, νὰ καθίσῃ ἐπάνω
στὸ βασιλικὸ ἄθροισμα καὶ νὰ φορέσῃ
τὸ κεφάλι τοῦ τοῦ βασιλικὸ στέμμα.

— Εὗγε σου, κύριε πρωθυπουρ-
γέ, τοῦ ἀπάντησεν ὁ βασιλεὺς χα-
μογελώντας: πολὺ καλὰ μίλησες.
Ὅλα αὐτὰ, πού εἶπες, προστάζω
νὰ τὰ κάμῃς στὸν Ἑβραῖο Μαρδο-
χαῖο, πού μου ἔσωσε τὴ ζωὴ καὶ πού
δὲν ἔκαμα τίποτα ἀκόμα γιὰ νὰ
τοῦ ἐκδηλώσωμε τὴν εὐγνωμοσύνη

Ἐτρεξε σὲ τὸ παράθυρο καὶ κοίταξε.

μας. Ὁ Ἀμάν σὲ ἀκούσμα τῆς βα-
σιλικῆς αὐτῆς προταγῆς ἔμεινε
βουβός. Τοῦ εἶχε κοπῇ ἡ φωνή. Στὸ
μεταξὺ ἡ Ἑσθήρ, πού παρακολου-
θοῦσε μετὰ ἀγωνία τὴ συνομιλία, γο-
νάντισε, καὶ ζήτησε χάρι ἀπὸ τὸ βα-
σιλεῖα.

σιλία νὰ μὴ ἐκτελέσῃ τὸ φο-
βερὸ διάταγμα, πού εἶχε βγά-
λει, γιὰ τὸν ἐξολοθρεμὸ τῶν
Ἑβραίων. Ὁ βασιλεὺς τὴν ἐ-
σήκωσεν ἀπᾶλὰ καὶ τῆς εἶπεν
ὅτι κάνει δεκτὸ τὸ αἷμα τῆς.
Ἀμέσως ἔβγαλε νέο διάταγ-
μα, πού καταργοῦσε τὸ πρῶ-
το ψήφισμα καὶ τὸ ἔστειλε
στοὺς σατράπες τῶν 127 χω-
ρῶν, στίς ὁποῖες ἐβασίλευε,
ἀπὸ τὴν Αἰθιοπία ὡς τὴ Βα-
κτριανή. Διέταξε ὅχι μόνο
νὰ μὴ φονεύσῃ τοὺς Ἑ-
βραίους τὴν ἡμέρα, πού εἶχεν ὁ-
ρίσει ὁ Ἀμάν, ἀλλὰ νὰ τοὺς προσ-
φέρουν κιόλας μεγάλες περιποιή-
σεις, γιὰτί εἶναι συμπατριῶτες τοῦ
σωτήρα τοῦ Μαρδοχαίου καὶ τῆς ἀ-
μεμπτῆς καὶ ἀξίας βασιλίσσης, τῆς
Ἑσθήρ. Εἰδοποιοῦσεν ἐπίσης ὅτι
ἀπὸ τότε πρωθυπουργὸς τῆς Περ-
σικῆς Αὐτοκρατορίας θὰ ἦταν ὁ
Μαρδοχαῖος στὴ θέσι τοῦ Ἀμάν. Οἱ
Ἑβραῖοι μόλις ἔμαθαν τὸ καινούργιο
Βασιλικὸ Διάταγμα ἄρχισαν νὰ
πανηγυρίζουν, νὰ εὐχαριστοῦν τὸν
Θεὸ καὶ νὰ μακαρίζουν καὶ νὰ
εὐλογοῦν τὴν Ἑσθήρ. Αἰῶνες αἰ-
ώνων τὸ Ἑβραϊκὸ ἔθνος ἐμνημό-
νευε τὸ μεγάλο κατόρθωμα τῆς Ἑ-
σθήρ, πού ἔμεινε πιστὴ στὴν προ-
γονικὴ θρησκεία καὶ στὴν ἀγάπῃ
πρὸς τὴν ὑπόδουλη πατρίδα τῆς. Ἀ-
πὸ τότε σὲ ὅλο τὸ πέρασμα τῶν χι-
λιετηρίδων ἐτελεῖτο ἀπὸ τὸν ἐβραϊκὸ
κόσμο ἐτήσια ἐθνικὴ θρησκευτικὴ ἐ-
ορτὴ — ἡ ἐορτὴ τῶν κλήρων — κα-
τὰ τὴν ὁποία γινόταν παράστασις
ἀναμνηστικὴ τῶν γεγονότων αὐτῶν
μετὰ τὴν Ἑσθήρ.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελ. 1)

ραν εἰς αὐτὸν μνημεῖα, τόσον εἰς
τὸ ἄστυ, ὅσον καὶ εἰς τὸν Μαραθῶ-
να, πλησίον τῶν τύμβων καὶ τοῦ
τροπαίου. Εἰς τὴν ἀναμνηστικὴν τῆς
μάχης τοῦ Μαραθῶνος εἰκόνα μάλι-
στα, ἡ ὁποία ἀνέτεθῃ εἰς τὴν Ποικί-
λῃν Στοᾶν τῶν Ἀθηνῶν, ἡ τιμητικὴ
διακρίσις τοῦ Μιλτιάδου ἦτο ἰδιαίτε-
ρως ἐμφανής. Μεταξὺ ὧν εἰ-
κονιζομένων εἰς τὸν πίνακα, ἐδέσπο-
ζεν ἐπιβλητικὴ ἡ μορφή τοῦ Μιλτιά-
δου, τοῦ πρωτεργάτου τῆς νίκης.

Ὑπεράνω ὅμως ὧν τῶν τιμῶν
αἱ ὁποῖαι τοῦ ἀπενεμήθησαν, διὰ
τῆς ἰδρύσεως φθαρτῶν μνημείων, τὰ
ὁποῖα ἐξηφάνισεν ὁ χρόνος, ἡ φήμη
τοῦ Μιλτιάδου, ὡς γενναίου στρατη-
γοῦ καὶ ἐξόχου πατριώτου, παραμέ-
νει αἰώνια καὶ ἀφθαρτος.

Βραδύτερον κατηγορήθη ὑπὸ τῶν
πολιτικῶν του ἀντιπάλων. Ἐδικάσθη
καὶ ἀπέθανεν ὑπόδικος, διότι ἡ ἐντι-
μος πατρίς του δὲν ἐπέτρεπε νὰ πη-
ρώσῃ τὸ ἐπιβληθὲν εἰς αὐτὸν βαρὺ
πρόστιμον. Ἡ δίκη ὅμως καὶ ἡ κα-
ταδίκη του αὐτῇ, ἀποτελεσμά τῆς
πολιτικῆς οὐδέτητος τῆς ἐποχῆς, δὲν
ἔρριψε οὐδ' ἶχνος σκιάς εἰς τὴν δό-
ξαν του. Οὐδὲν ἄλλο κατάρθρωσαν οἱ
κατηγοροὶ του, παρὰ νὰ πικράνουν
τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ βίου του.
Ἐνὸς βίου, ὁ ὁποῖος ἀνηλώθη ὑπὲρ
τῆς Ἑλευθερίας καὶ τοῦ μεγαλείου
τῆς πατρίδος του.

Γ. ΚΟΥΡΜΟΥΛΗΣ

Μητέρα αγκαλιάζει με συγκίνηση το επαναπατρισθέν παιδί της.

Β'.

ΙΑΤΡΟΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΙΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΛΗΘΥΣΜΩΝ ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ

Κατά την διάρκεια του έναμιον των κομμουνιστικών συμμοριών άγώνος, εκατοντάδες χιλιάδων άγροτών ηναγκάστησαν να έγκαταλείψουν τās έστίας των και να καταφύγουν εις τās υπό την προστασίαν του στρατού όργανωθείσας «Ζώνες Άσφαλείας» ίνα διαφυλάξουν την τιμήν και την ζωήν των, άφου οι συμμορίται έλεηλάτησαν, έπυρπόλησαν ή ανετίναξαν την περιουσίαν των.

Κατά τō 1948 - 49 τὰ θύματα ταύτα της Κομμουνιστικής θηριωδίας ανήλθον εις 800.000. Κατά φυσικήν συνέπειαν οι όροι της στεγάσεως και διατροφής των προσφύγων τούτων ήσαν τραγικοί. Ο Ε.Ε.Σ., έπιχορηγούμενος από τō Κράτος, ώργάνωσεν άμέσως Ιατρεία και έπέτυχε διά των κατά χιλιάδας γινόμενων έμβολιασμών και της συνεχούς παρακολουθήσεως των, να άποσοδήση την ανάπτυξιν έπιδημιών, συνήθων εις τοιαύτας συγκεντρώσεις πληθυσμών. Έπί πλέον διά της διανομής χιλιάδων τόννων τροφίμων, ίματισμού, ύποδησεως, ειδών κλινοστρωμνης και φαρμάκων και της όργανώσεως συσσιτίων έπέτυχε να άνακουφίση κατά πολύ την δυστυχίαν των συμπολιτών μας εκείνων. Παράλλήλως, διά κινητών Ιατρείων παρείχε τās ύπηρεσίας του εις τούς κατοίκους της ύπαιθρου, οι όποιοι, μη πιεζόμενοι άμέσως και συνεχώς υπό των συμμοριτών, παρέμενον εις τās έστίας των, έκτεθειμένοι όμως πάντοτε εις τούς κινδύνους αίφνιδιαστικών επιθέσεων, αίτινες έγινοντο με τραγικά πάντοτε άποτελέσματα. Οι Ιατροί, οι Άδελφοί και οι όδηγοί αυτοκινήτων και Κινητών Ιατρείων απέδειξαν απάράμιλλον άφοσίωσιν εις τō άνθρωπιστικόν καθήκον αυτών και αυτοθυσίαν έξικνουμένην μέχρι ήρωισμού. Διασχίζοντες καθ' έκάστην δρόμους ναρκωθετημένους υπό των συμμοριτών και δεχόμενοι τās από άποστάσεως βολάς των, παρά τὰ ψύχη του χειμῶνος και του θέρους τόν καύσωνα, δέν παρέλειψαν ποτέ την έκτέλεσιν του ήμερησίου προγράμματος κινήσεως των και δέν άφήκαν ποτέ άδοθήτην άσθενή της περιφέρειας των. Δύο Ιατροί και τρεις όδηγοί αυτοκινήτων έφονεύθησαν και εις Ιατρος και

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΓΗ

ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ Ε.Ε.ΣΤΑΥΡΟΥ κ. Κ. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

τρεις Άδελφοί έτραυματίσθησαν βαρέως έξ έκρήξεως ναρκών. Τούτο, αντί ν' άποθαρρύνη τούς Συνάδελφους των, έξήψε περισσότερον τō φρόνημά των και έκέντρισε την φιλοτιμίαν των ούτως ώστε καθ' έκάστην να έπαναλαμβάνωνται από τούς άφανείς τούτους ήρωας του καθήκοντος πράξεις ήρωισμού, τιμῶσαι την φυλήν μας. Μόνον άπόγονοι των τριακοσίων του Λεωνίδα δύνανται να έπιδεικνύουν τοιαύτην πρὸς τόν θάνατον περιφρόνησιν. Πρὸς τούς ήρωικούς τούτους Συνεργάτας του, ή Διοίκησης του Ε.Ε.Σ. εκφράζει σήμερα την βαθειάν εύγνωμοσύνην της.

Γ'.

ΠΑΙΔΟΜΑΖΩΜΑ. — ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΔΙΑΣΩΣΕΩΣ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΠΑΤΡΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΧΘΕΝΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΑΣ

Καθ' όλην την διάρκεια του συμμοριτοπόλεμου οι Κομμουνισται άπήγον νέους και νεάνιδας και τούς ένέτασσον βιαίως εις τās συμμορίας των, έπιβάλλοντες εις τās νεανίδας τοιαύτας άτιμώσεις, ώστε να καθιστών αδύνατον την έπιστροφήν των εις τō άγνόν περιβάλλον της Έλληνικής οικογενείας των. Από των πρώτων όμως μηνών του 1947 και κατά τās αρχάς του 1948, έκτελούντες διαταγās της Μόσχας, προσέθεσαν εις τās κακουργίας των και μίαν ακόμη, τō είδεχθές και πρωτόκουστον διά τόν αιώνα μας έγκλημα του Παιδομαζώματος. Έν τὸς ολίγων μηνών χιλιάδες Έλληνοπαιδων, από της νηπιακής μέχρι της έφηβικής ηλικίας, άπήχθησαν, βιαίως άποσπασθέντες από τās άγκάλας των γονέων των και ώδηγήθησαν, όσοι επέζησαν κατά την μεταφοράν, εις τὰ δορυφόρα Κράτη. Ο σκοπὸς του παιδομαζώματος ήτο και είναι διπλούς. Αφ' ενός μὲν έπεδιώχθη ή τρομοκρατία των γονέων, μὲν την άπειλήν της σφαγής των τέκνων των, εάν αντιδράσωσιν εις τās διαταγās των συμμοριτών, αφ' έτέρου δὲ τὰ άπαχθέντα παιδιά, ύποβαλλόμενα εις δραστικὴν προπαγάνδαν έξαναγκάζονται ν' άποδώσι έχθροί της Πατρίδος των, μεταβαλλομένης της Έθνικής συνειδήσεως των και να γίνουν όργανα τυφλά του Σλαβικού ίμπεριαλισμού.

Η αντίδρασις όμως των γονέων κατά του νέου τούτου έγκλήματος ύπήρξεν άμεσος. Κατά χιλιάδας ώδήγησαν τὰ άπειλούμενα παιδιά τους εις τās έγγυτέρας ζώνες άσφαλείας και με δάκρυα παρεκάλεσαν τās Αρχάς να τὰ μεταφέρωσιν εις περιοχάς μη έκτεθειμένας εις τόν κίνδυνον της κομμουνιστικής έπιδρομής.

Και κατά την τραγικήν ταύτην περίστασιν ο Ε.Ε.Σ. εξέτελεσεν έγκρίως και άποτελεσματικῶς τὸ καθήκον του. Ιατροί, Άδελφοί και

Σαμαρείται με τρόφιμα, ίματισμόν, είδη κλινοστρωμνης και φάρμακα, έπιβάλλτες Άρματαγωγών του Στόλου μετέφεραν έντὸς ολίγων ήμερῶν τὰ πρώτα 3.200 παιδιά, έξ Άλεξανδρουπόλεως, Καβάλας, Θεσσαλονίκης και Πρεβέζης εις Άθήνας και Πάτρας, όπου έστεγάσθησαν μερίμνη αυτού και του Π.Ι.Κ.Π.Α. μέχρις ότου ή Λαοφιλής Βασιλισσά μας ώργάνωσε, με άστραπιαίαν ταχύτητα, τās Παιδοπόλεις, εις άς 20.000 παιδιά εύρον την σωτηρίαν, την ασφάλειαν, την περιθαλψιν, την έθνοπρεπή άγωγήν και την φροντίδα, ήν ή άπέραντος στοργή της Βασιλίσσης - Μητρός του Έθνους άφειδῶς παρέσχεν εις αυτά.

Ο Ε.Ε.Σ. ανέλαβεν άμέσως τόν άγώνα διά τόν επαναπατρισμόν των παιδιών μας. Αί διαμαρτυρίαι του και αί έκκλησεις του πρὸς τόν Διευνη και τούς Έθνικούς Έρυθρούς Σταυρούς προέκλεσαν την έναντίον των άπαγωγέων και των συνεργατών των άγανακτήσιν τὸν έλευθέραν Κρατών και Ανθρώπων. Τὸν Νοέμβριον 1948, ή έν Παρισίοις συνελθούσα Γεν. Συνέλευσις των Ηνωμένων Έθνών, άποφασίζει όπως άνατεθῇ εις τόν Διευνη Έρυθρόν Σταυρόν ή προσπάθεια διά τόν επαναπατρισμόν των παιδιών μας. Ο Ε.Ε.Σ. σπεύδει να συνεργασθῇ στενῶς μετὰ τὸν Διευνὸν και κατορθῶναι νὰ συγκεντρώσῃ αίτήσεις των γονέων περί επαναπατρισμοῦ 14.000 παιδιών, άς, μετὰ σχετικών άποδεικτικῶν ταυτότητος των άναζητουμένων, άπέστειλιν εις Γενεύην. Τὸ έργον της συγκεντρώσεως των άνωτέρω αίτησεων κατά τούς από Μαΐου μέχρι Σεπτεμβρίου 1949 μήνας ύπήρξε δύσκολον και έπικίνδυνον. Παρά τούς κινδύνους τὰ έν τὰς Έπαρχίας Τμήματα, οι Αρχηγοί των Υγειονομικῶν Άποστολών και οι πολύτιμοι Άδελφοί του Ε.Ε.Σ. είδοποίησαν τούς πρόσφυγας γονείς ως και τούς εις τὰ μάλλον έκτεθειμένα εις κομμουνιστικάς έπιδρομὰς χωρία κατοικούντας και έδέχθησαν τās ύπ' αυτών ύποβληθείσας αίτήσεις. Έν τῷ μεταξὺ ο Ε.Ε.Σ. διεξήγε σκληρόν άγώνα κατά της κομμουνιστικής προπαγάνδας εις Συνέδρια, Συσκέψεις και Έπιτροπὰς έν Στοκχόλμη, Γενεύη και έν Αθήναις, όπως πληροφορήσῃ τούς Ισχυρούς και την Διευνή Κοινήν γνώμην περί του νέου κομμουνιστικού άνοσιουργήματος.

Ατυχῶς αὶ καταβληθείσα υπό του Ο.Η.Ε., του Διευνὸς Έρυθροῦ Σταυροῦ, της Ελλάδος και του Ε.Ε.Σ. προσπάθεια συνήντησαν την όκαμπτον έμμονήν εις τὸ έγκλημα των δεσμοφυλάκων, εις οὓς παρεδόθησαν τὰ παιδιά μας, των Κρατών δηλαδή της Κομμουνιστικής Μόνον ή Γιουγκοσλαβία μᾶς απέδωκε μέχρι σήμερα 469 παιδιά και τούτο λόγω της μεταβολής της έξωτερικής της πολιτικής. (Συνεχίζεται)

Δέκτης τηλεόρασεως με συνδυασμό ραδιογραμμῶν.

Η τηλεόρασις είναι μία από τις τελευταίες τεχνικές πραγματοποιήσεις, που έπέτυχαν οι τεχνικοί χάρις εις τόν ηλεκτρισμόν.

Πολύ πριν από την άνακάλυψιν της τηλεόρασεως είχε κατορθωθῇ να μεταδίδωνται ήχοι σε μεγάλες αποστάσεις και άποτελέσμα της έπιτυχίας αυτής είναι τὰ τηλεφῶνα, οι ασύρματοι και τὰ ραδιόφῶνα.

Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις με τη βοήθεια καταλλήλων συσκευῶν και έξαρτημάτων οι ήχοι μετατρέπονται εις ήλεκτρικό ρεύμα. Ένα τέτοιο ρεύμα μπορεί να μεταβιβασθῇ μακρυνά είτε δια μέσου ένδὸς ήλεκτροφόρου σύρματος—όπως συμβαίνει εις την περίπτωση των τηλεφῶνων— είτε χωρίς σύρμα, όπως εις την περίπτωση των ασυρμάτων και των ραδιοφῶνων.

Έκει δια καταλλήλων μηχανημάτων έπιτυγχάναται ή αντίστροφος έργασία δηλ. ή μετατροπή του ρεύματος ή των ραδιοφωνικῶν κυμάτων στούς ήχους, που μεταφέρουν.

Σκέφθησαν λοιπόν οι τεχνικοί πῶς θὰ ήταν ίσως δυνατόν να μεταβιβασθῶν και εικόνες σε μεγάλες αποστάσεις κατά παρόμοιο περίπου τρόπο.

Στὸ δύσκολο αυτό έργο των τεχνικῶν έβοήθησε πολύ ή άνακάλυψις της «φωτοκυμῆλης». Φωτοκυμῆλη όπως είπαμε εις προηγούμενο άρθρο, είναι μία ήλεκτρική λυχνία, που έχει την ιδιότητα, έν συνδυασμῷ με άλλα μηχανήματα, να μετατρέπῃ τὸ φῶς εις ήλεκτρικό ρεύμα και μάλιστα τὸς έντάσεως δσης είναι ο φωτισμός, που πέφτει επάνω της. Κατ' αυτόν τὸν τρόπο έδημιουργείτο μία βάση για την πραγματοποίησιν της τηλεόρασεως.

Ένας σταθμὸς τηλεόρασεως άποτελείται από ειδικές μηχανές λήψεως, που τραβῶν τις εικόνες, που πρόκειται να μεταβιβασθῶν και τις μετατρέπουν συγχρόνως εις ήλεκτρικό ρεύμα.

Τὰ ειδικὰ αυτά μηχανήματα σκοπὸν έχουν να μετατρέπουν τις μεταβολές της φωτεινότητος μίας εικόνος σε μεταβολές της έντάσεως του ήλεκτρικοῦ ρεύματος. Υπάρχει και εδώ — όπως στή φωτογραφική μηχανή — ένας φακὸς ο οποίος θὰ σχηματίσῃ επάνω σε μία πλάκα από φωτοκυμῆλες την εικόνα της σκηνῆς που παίρνομε. Τὸ είδωλο, που σχηματίζεται κατ' αυτόν τὸν

ΤΗΛΕΟΡΑΣΙΣ

Ι. Α. ΡΟΥΣΣΟΠΟΥΛΟΥ

τρόπο επάνω στην πλάκα, είναι φυσικά της εικόνος, που τραβήξαμε.

Κάθε εικόνα όμως παρουσιάζει σκοτεινά και φωτεινά σημεία. Κάθε τέτοιο σημείο της εικόνος, που σχηματίσθηκε στην πλάκα των φωτοκυμῆλων, αναλόγως του φωτισμοῦ, που δέχεται, μεταδίδει και ήλεκτρικό ρεύμα αναλόγου έντάσεως. Τὸ ρεύμα έν συνεχεία έρχεται στόν πομπὸ του σταθμοῦ της τηλεόρασεως, ενισχύεται και με τη βοήθεια άλλων πολυπλόκων έξαρτημάτων έκπέμπεται τελικῶς υπό μορφήν ραδιοφωνικῶν κυμάτων. Τὰ κύματα όμως αυτά, στην περίπτωση μας, μεταφέ-

ρουν εικόνες και ήχους και όχι μόνον ήχους όπως τὰ κύματα των ραδιοφωνικῶν πομπῶν.

Τὰ κύματα των πομπῶν τηλεόρασεως συλλαμβάνονται από ένα δέκτην, που δέν είναι τίποτε άλλο από τη συσκευή της τηλεόρασεως, που έχουμε εμπρός μας και παρακολουθοῦμε. Η συσκευή αυτή περι- κλείει τὰ μηχανήματα, που θὰ μετατρέψουν τὰ κύματα σε εικόνες και οι όποίες τελικῶς θὰ προβληθῶν επάνω στην ειδική οθόνη, που διαθέτει κάθε συσκευή τηλεόρασεως.

Η μετατροπή αυτή είναι ή αντίστροφος άκριβῶς έργασία έκείνης, που έκτελεῖ τὸ μηχανήμα της λήψεως των εικόνων και έπιτυγχάναται από λυχνίας άλλου τύπου.

Αυτὴ είναι σε γενικές γραμμές ή τεχνική της τηλεόρασεως.

Η χρήσις της έξαπλοῦται συνεχῶς.

Η πατρίδα μας δέν διαθέτει άκόμα σταθμὸν τηλεόρασεως. Σε πολλές όμως χώρες του έξωτερικοῦ λειτουργοῦν πολλοί τέτοιοι σταθμοί.

Η χρήσις της θαυμασίας αυτής έφευρέσεως έχει γενικευθῇ κυρίως στίς Ηνωμένες Πολιτείες της Άμερικής περισσότερο από κάθε άλλη χώρα.

Τελευταίως έδημιουργήθησαν και κινητοί σταθμοί τηλεόρασεως χάρις στούς όποιους προβάλλονται στούς μακρυνούς θεατὰς τὰ γεγονότα της στιγμῆς.

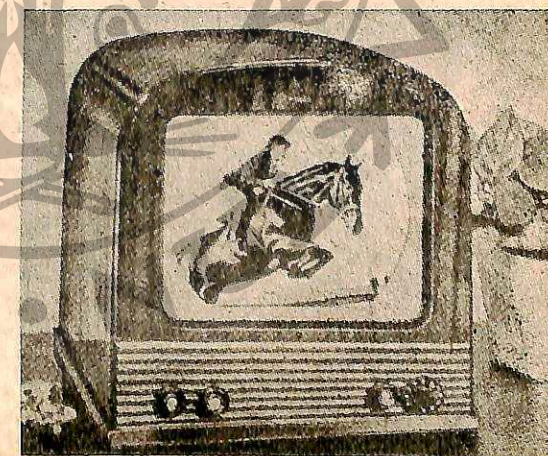
Επίσης οι έκπομπές των σταθμῶν τηλεόρασεως συνδυάζονται και με κινηματογραφικές προβολές. Κατ' αυτόν τὸν τρόπο μπορεί κανείς να παρακολουθῇ από τη συσκευή, που έχει σπῆτιτι του, ένα πλήρες κινηματογραφικό έργο, σὰν να ήταν στόν Κινηματογράφο.

Τελευταίως οι ειδικοί άσχολοῦνται για την κατασκευή έγχρωμης τηλεόρασεως για να έπιτύχουν έτσι την τελεία απεικόνισι.

Οι συσκευές της τηλεόρασεως διατίθενται σε διάφορα μεγέθη αναλόγως του μεγέθους της οθόνης, που έχουν.

Ας ελπίσουμε πῶς σύντομα και ή πατρίδα μας θὰ άποκτήσῃ σταθμὸ τηλεόρασεως και τὸ κοινὸν την δυνατότητα να αγοράσῃ τις θαυμάσιες αυτές συσκευές, που σήμερα κοστίζουν πάρα πολύ.

Κοινὸς τύπος δέκτου.

Η ΚΑΡΥΔΙΑ

(ΜΙΑ ΠΡΟΛΗΨΙΣ)

Π. ΓΡΙΣΠΟΥ

— Έγώ θα φυτέψω την καρυδιά, είπε ο παππούς. Κανέννας σας να μην αναμιχθῇ σ' αὐτήν τὴ δουλειά. Ἐσεῖς μόνο νὰ κοιτάτε καὶ νὰ μὴν ἀνακατώτεστε.

— Μὰ γιατί, παππού; Γιατί, δὲν μᾶς ἀφίνεις ἑμᾶς; ρωτήσαμε ὅλα τὰ παιδιά, καθὼς τὸν περιτριγυρίζαμε.

— Δὲν κάνει, παιδιά μου. Εἶναι κακό. Μπορεῖ νὰ πάθετε κανένα κακό, ἀν φυτέψετε σεῖς τὴν καρυδιά.

— Καὶ σὺ, παππού; Ἐσὺ δὲν μπορεῖς νὰ πάθῃς κακό;

— Ἐγὼ ὄχι. ... Ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ πάθω κακό, μᾶς ἀποκρίθηκε ὁ παππούς αἰνιγματικά.

Ὁ παππούς μας ἀγαποῦσε τὰ δέντρα, ὅσο κι ἑμᾶς, τ' ἀγγόνια του. Τ' ἀγαποῦσε τὰ δέντρα, σὰν παιδιά του. Ἀπὸ μικρὸς δὲν ἔκανε ἄλλη δουλειά. Ἐφύτευε δέντρα. Τ' ἀνάστανε, τὰ κλάδευε, τὰ μπόλιαζε, τὰ πότιζε, τὰ κορφολογοῦσε. Στὸ καρπολόισμα μόνο δὲν ἔδινε μεγάλη σημασία. Αὐτὸ τὸ ἀφινε στοὺς ἄλλους. Δὲν τὸν ἐνδιέφερε.

Μὰ ἡ μεγάλη του χαρὰ ἦταν νὰ φυτεύῃ. Ἐφύτευε σπόρους μέσα σὲ γλαστράκια ἢ μέσα σὲ μικρὲς βραγιές, κι ὅταν τὰ φυτάνια γίνονταν ἕνα ἢ ἐνάμισι μέτρο, τὰ μεταφύτευε σὲ λάκκους, ποὺ τοὺς ἀνοίγε μοναχὸς του. Ὅλα τὰ παιδιά παροστήκαμε σ' αὐτὴ τὴν ἱεροτελεσσία. Μᾶς ἔλεγε ἀπὸ τὸ βράδυ:

— Αὔριο θὰ πᾶμε στὴ Μπαξίνα, νὰ φυτέψουμε ἀμυγδαλιές. Ἡ: — Θὰ πᾶμε στὸ Σουλνάρι, νὰ φυτέψουμε ὀπωρικά.

Ὅταν φτάναμε στὸν τόπο, βρίσκαμε ἑτοιμοὺς τοὺς λάκκους, ἀνοιγμένους ἀπὸ πρωτότερα καὶ σὲ κάθε λάκκο, ἀπὸ ἕνα δεντράκι, νὰ περιμένῃ.

Ὁ παππούς ἔπαιρνε τὸ δεντράκι, τὸ ἐλευθέρωνε ἀπὸ τὶς λινάτσες του καὶ μὲ προσοχὴ τὸ ζύγιαζε στὴ μέση τοῦ λάκκου. Ὑστερὰ ἔρριχνε χῶμα καὶ τὸ πατοῦσε μὲ τὰ πόδια του. Τότε μᾶς ἔλεγε καὶ μᾶς νὰ βοηθήσουμε τάχα. Μὲ τὰ ποδαρὰκια μας πατοῦσαμε τὸ χῶμα γύρω τριγύρω στὸ δεντράκι. Ἐρριχνε καὶ νερό, ὕστερὰ πηγαίναμε σὲ ἄλλο λάκκο.

Μὰ νὰ τώρα, ποὺ γιὰ πρώτη φορά, στὸ φύτεμα τῆς καρυδιάς, δὲν ἤθελε ν' ἀφίσῃ κανένα μας νὰ πατήσῃ τὸ χῶμα, ἢ νὰ ρίξῃ νερὸ στὸ λάκκο. «Εἶναι κακό γὰ φυτέψῃς καρυδιά», μᾶς ἔλεγε.

— Μὰ γιατί εἶναι κακό; ρωτοῦσαμε μεῖς.

— Θὰ σᾶς τὸ πῶ, μᾶς ὑποσχέθηκε ὁ παππούς.

Μιά φορά κι ἕναν καιρὸ, ἦταν ἕνα χωριό, καταμεσὶς σ' ἕνα μεγάλο κάμπο. Οἱ χωρικοὶ σόδευαν κάθε χρόνο ἄφθονα σtάρια, κριθάρια, καλαμπόκια, ἔτρεφαν πρόβατα, γίδια, πουλερικά καὶ ζοῦσαν πλοῦσια. Ὅμως ἦρθε μιὰ χρονιά ποὺ ἔβρεξε πολὺ λίγο. Σχεδὸν καθόλου. Ἀπὸ τὴν ἀνομβρία, πρῶτα-πρῶτα ξεράθηκαν τὰ κριθάρια. Οἱ ἄνθρωποι εἶχαν τὴν ἐλπίδα τοὺς σtά σtάρια. Μὰ καὶ κείνα ξεράθηκαν μὲ τὴ σειρά τους.

— Δοξαμενὸς νὰ εἶναι ὁ Κύριος, εἶπαν οἱ ἄνθρωποι. Θὰ περάσουμε μὲ τὰ καλαμπόκια.

Μὰ τὰ καλαμπόκια πῆγαν χειρότερα, γιατί ἡ ἔξηρασις ἐξακολούθησε.

Πάλι εἶπαν οἱ ἄνθρωποι: «Δόξα σοι ὁ Θεός. Ἀς περάσουμε μόνο μὲ κρέας».

Κι ἄρχισαν νὰ σφάζουν καὶ νὰ τρῶν τὰ ζῶα τους. Ὅμως τοῦ κάκου. Δὲν μπορούσαν νὰ χορτάσουν τὴν πείνα τους. Γιατὶ ἔλειπε τὸ εὐλογημένο τὸ ψωμί. Μὲ δάκρυα σtὰ μάτια παρακαλοῦσαν τότε τὸ Θεό, νὰ τοὺς σώσῃ ἀπὸ αὐτὸ τὸ κακό. Καὶ ξαφνικά μιὰ μέρα, μέσα στὸ καταμεσήμερο, μιὰ ἄγνωστη γυναίκα, ντυμένη σtὰ μαῦρα, παρουσιάστηκε στὸ χωριό. Τοὺς εἶπε μὲ μεγάλη σοβαρότητα νὰ ζητήσουν βοήθεια ἀπὸ τὴν καρυδιά...

Ἡ χαρὰ τοῦ παπποῦ ἦταν νὰ φυτεύῃ...

Ἀπὸρησαν οἱ ἄνθρωποι. Νὰ ζητήσουν βοήθεια ἀπὸ τὴν καρυδιά; Ποιὰ καρυδιά; Μέσα σ' ὄλο τὸ χωριό, ὑπῆρχε μόνο μιὰ καρυδιά. Ἡταν φυτρωμένη στὴν ἄκρῃ στὸ ζευ-

γαρολίβαδο. Στὸν κορμὸ τῆς πῆγαιναν καὶ τρίβονταν τὰ ζῶα, καθὼς βοσκολογοῦσαν. Ἐτσι καθὼς τὴν εἶχαν καταφαγωμένη καὶ ξεφλουδισμένη, φαινόταν σὰν ψωριασμένη. Ἀν πῆς καὶ γιὰ καρπὸ... ὁ κόσμος δὲ θυμόταν νὰ εἶχε δὴ ποτὲ τὸ καρύδι τῆς. Γιὰ τοῦτο τὴν εἶχαν βγάλει καὶ κἀκοψῇ. Σὰν τί βοήθεια, λοιπόν, μπορούσαν νὰ περιμένουν ἀπὸ τὴν Κάκομη;

Ὡς τόσο πῆγαν. Στὴν ἀπελπισία του κανεῖς, ἀπὸ τὰ μαλλιά του πιάνεται.

Κοιτάζουν. Καὶ τί νὰ ἰδοῦν; Μιὰ καρυδιά, φουντωμένη καὶ φορτωμένη καρύδια. Καὶ τί καρύδια; Ὁ-ραῖα, ψωμωμένα καὶ μεγάλα σὰν μῆλα. Ἀστραψε τὸ μάτι τοῦ κόσμου μπροστὰ σὲ κείνο τὸ καρυδο-λόι. Ἐπесαν μὲ τὰ μούτρα. Δὲν εἶχαν τὴν ὑπομονὴ νὰ τὴν καρπολογίσουν μὲ τάξι. Ἀρπαξαν τὰ σε-κούρια καὶ γκάπα - γκούπα, ὥς ποὺ νὰ γυρίσῃς νὰ δῆς, κάτω τὸ δυστυ-χι μένο δέντρο. Ἐκοφαν ἕνα ὀλό-κληρο δέντρο, γιὰ νὰ μαζέψουν τὸν καρπὸ μιᾶς χρονιάς.

Μὰ τὴ στιγμή, ποὺ ἔπεφε τὸ δέντρο, ἕνας ἀχός, κάτι σὰν βόγγος, σὰν παράπονο, ἀκούστηκε νὰ βγαί-νῃ ἀπὸ τὴ ρίζα του:

«Ὅποιος φυτέψῃ καρυδιά, νὰ πεθαίνῃ μόλις ἀρχίσῃ νὰ ὀριμάζῃ ὁ πρῶτος τῆς καρπός». Ἐτσι φάνη-κε σὰν νὰ ἔλεγε ἐκεῖνος ὁ ἀπόφω-νος. Ἀπὸ τότε ἀπλώθηκε τοῦτος ὁ λόγος σ' ὅλη τὴ χώρα. Κι ἀπὸ τότε κανέννας δὲν τολμάει νὰ φυτέψῃ καρυδιά. Ὅλοι φοβοῦνται μήπως πε-θάνουν, μόλις πάρῃ νὰ πρωτοκαρ-πίσῃ τὸ δέντρο. Καὶ μ' ὄλο ποὺ ἔ-χουν περάσει πολλὰ χρόνια ἀπὸ τότε, ὁ λόγος τῆς ἀδικοθανατωμέ-νης καρυδιάς, τοὺς κυνηγάει ὅλους πάντα.

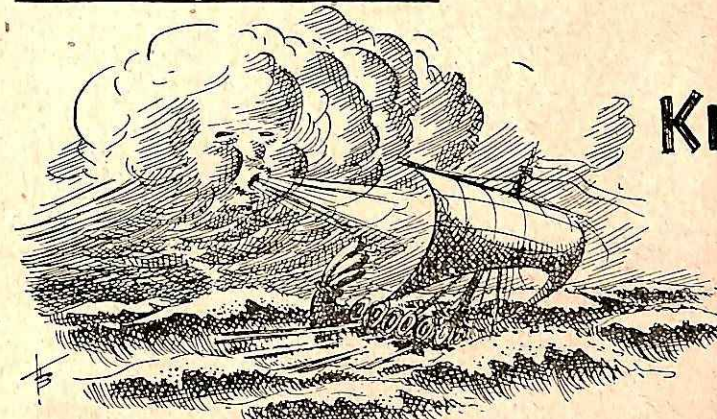
Αὐτὰ μᾶς διηγήθηκε ὁ παππούς, γιὰ τὸ φύτεμα τῆς καρυδιάς.

— Ἐσὺ παππού, εἶπαμε μεῖς, γιατί δὲ φοβάσαι νὰ φυτέψῃς καρυδιά;

— Ἐγὼ, παιδιά μου, μᾶς ἀποκρί-θηκε, δὲ φοβάμαι. Γιατὶ δὲν πι-στεύω σ' αὐτὸ τὸ λόγο. Τὰ δέντρα εἶναι οἱ καλύτεροί φίλοι τοῦ ἀν-θρώπου. Ποτὲ δὲν τοὺ κάνουν κα-κό. Μὰ κι ἂν ὑποθέσουμε πὼς ὁ λό-γος εἶναι σωστός... τί ἔχω νὰ φο-βηθῶ ἐγώ; Στὴν ἡλικία ποὺ εἶ-μαι... δὲν μπορῶ νὰ φτάσω νὰ δῶ τὸν καρπὸ αὐτοῦ τοῦ δέντρου. Γιὰ τοῦτο τὶς καρυδιές σ' ὅλα τὰ χω-ριά τὶς φυτεύουν οἱ παπποῦδες. Δὲν φοβοῦνται αὐτοὶ τὴν κατάρα τῆς ἀδικοθανατωμένης καρυδιάς.

Αὐτὰ εἶπε ὁ παππούς. Καὶ μεῖς βεβαιώσαμε μ' ἕνα στόμα, πὼς δὲν πιστεύουμε τίποτα ἀπὸ τὸ παραμύ-θι τῆς καρυδιάς. Ὅμως κανένα ἀ-πὸ μᾶς, δὲν ξαναζήτησε νὰ πάρῃ μέρος στὸ φύτεμα καρυδιάς.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

ΚΗΨ ΚΑΙ ΑΛΚΥΟΝΗ

Γ. ΠΡΩΤΟΠΑΠΠΑ

Ὅταν ἡ Ἀλκυὼν ἀντίκρυσε τὸ πτώμα τοῦ ἀνδρός τῆς θέλησε νὰ τρέξῃ κοντὰ του καὶ πηδᾷ ἀπὸ τὸν βράχο, ποὺ στεκόταν καὶ τὸν περί-μενε. Ὅμως δὲν πέφτει στὴ θάλασ-σα. Καθὼς τὸ κορμὶ τῆς ἀφίνεται στὸ κενόν, νοιάθει νὰ φυτράνουν στὶς πλάτες τῆς φτερά καὶ νὰ γίνεταὶ πουλί, ποὺ πετᾷ κοντὰ στὸν Κήψα. Οἱ θεοί, ποὺ βλέπουν τὴν ἀγάπῃ τῆς καὶ τὴν ἀφοσιώσῃ τῆς, δὲν τὴν ἀφί-νουν παραπονεμένη. Κάνουν καὶ τὸν Κήψα ἕνα ὁμορφο πουλί, ποὺ πετᾷ δίπλα τῆς.

Ἐτσι ὁ βασιλιάς κι ἡ βασιλί-σα γίνονται θαλασσοπούλια, οἱ ἀλ-κυόνες, ποὺ ἀπὸ κείνη τὴν ἡμέρα πετοῦν πάντα μαζί πάνω ἀπ' τὰ πέ-λαγα.

Καὶ σtὰ μισὰ τοῦ χειμῶνα, ὅταν γεννᾷ ἡ Ἀλκυὼν τ' αὐγά τῆς, κά-νουν οἱ θεοὶ καλοκαιρία, γιὰ νὰ τὰ κλωσσήσῃ συντροφιά μὲ τὸν Κήψα.

Γι' αὐτὸ κιόλας μέσα στὴν καρ-διά τοῦ χειμῶνα, ἔχομε ὁμορφες καὶ γλυκὲς ἡμέρες, ποὺ τὶς λέμε Ἀλ-κυονίδες.

Σκίτσο τοῦ μαθητοῦ Ν. Καραβίδα (Ἰωαννίνων)

Γ. ΔΡΟΣΙΝΗ

Η ΜΥΓΔΑΛΙΑ

Τ' ἄσπρο τῆς φόρεμα μὲ χάρι, Κινεῖ σὲ ἥλιον ἀγκαλιά, Μοναχοκόρη τοῦ Φλεβάρη Ἡ ἀνθισμένη ἀμυγδαλιά.

Ἡ φύση ὅλη φοβισμένη Ἀπὸ τὸ κρύο τὸ πολὺ Ὄσφρεις τὴ μυγδαλιά προσμένει Γιὰ ν' ἀναζήσῃ ἡ δειλὴ! Λευκὴ σημαία τὴν εἰρήνῃ, Μέσα στὸν πόλεμο μὴνᾷ, Κ' ἡ μυγδαλιά τὴν καλωσύνη Σtὰ χιονισμένα μας βουνά.

Γιὰ ὅλα τ' ἄνθη ἡ λαλιά μου Ἐχει τραγοῦδι χαρωπὸ, Μὰ πῶς πολὺ τὴ μυγδαλιά μου Ἀγάπησα καὶ ἀγαπῶ.

Στὴν Τραχίνα, μιὰ πόλι τῆς ἀρ-χαίας Ἑλλάδος, ἦταν κάποτε βασι-λιάς, ὁ Κήψ. Αὐτὸς ζοῦσε ἐκεῖ εὐ-τυχισμένα μὲ τὴ γυναίκα του, τὴν Ἀλκυὼν, ποὺ ἦταν τόσο καλὴ κι ὁμορφῇ, ὥστε ὅλοι οἱ ὑπήκοοί τῆς τὴν ἐλάτρευαν.

Περνοῦσαν ἔτσι τὰ χρόνια καὶ τὸ καλὸ ζευγάρι ζοῦσε ἡρεμὰ μ' ἀγάπῃ καὶ καλωσύνῃ. Κάποιο χρόνο ὅμως λὲς κι ἔπεσε στὸν τόπο τοὺς κατάρ-α καὶ τοὺς βρῆκαν τόσες συμφο-ρές, ποὺ ἡ χαρὰ τοὺς χάθηκε κι ἡ ἀπελπισία ἦλθε καὶ σtάλαξε μέσα στὴν ψυχὴ τους. Πρῶτα - πρῶτα, ὁ Δαιδαλίων, ὁ ἀδελφὸς τοῦ Κήψα, σκοτώθηκε μόνος του, δίχως νὰ μά-θουν τὸ γιατί. Ὑστερὰ ἕνας λύκος λυσσασμένος κάθε μέρα ρήμαζε τὰ κοπάδια τοῦ βασιλιά, δίχως νὰ μπο-ροῦν νὰ τὸν σκοτώσουν. Κι ἀκόμα τρίτο καὶ χειρότερο, ἔπεσε ἀκρίδα σtὰ σπαρτὰ καὶ κατὰστρεψε τὸν καρπὸ τοὺς καὶ τέτοια δυστυχία ἦλθε στὸν τόπο, ποὺ ὁ βασιλιάς ἀρ-ρώστησε ἀπὸ τὴ λύπη του καὶ δὲν ἤξερε τί νὰ κάνῃ γιὰ νὰ γιαιτρέψῃ τὸ κακό.

Στὴν ἀπελπισία του, σκέφθηκε νὰ πᾶ σtὸ μαντεῖο τῶν Δελφῶν νὰ ρωτήσῃ πᾶς μπορούσε νὰ θεραπεύ-σῃ αὐτὴ τὴ συμφορὰ.

Ἀπὸ τὴ στεριά δὲν ἦταν εὐκόλο νὰ φτάσῃ ὡς ἐκεῖ, γιατί στοὺς δρό-μους παραφύλαγαν ληστές, ποὺ σκό-ταναν τοὺς ταξιδιώτες. Ἀποφάσισε λοιπόν νὰ ξεκινήσῃ μὲ καράβι.

Φώναζε τότε τὴν ἀγαπημένη του γυναίκα νὰ τὴν ἀποχαιρετήσῃ: «Ἀ-γαπημένη μου Ἀλκυὼν, τῆς εἶπε, βλέπεις ποιὰ δυστυχία ἔχει πέσει στὸν τόπο. Γιὰ τοῦτο πρέπει νὰ πᾶω στὸ μαντεῖο τῶν Δελφῶν, νὰ συμ-βουλευτῶ τοὺς θεοὺς. ... Ἐχε γειὰ λοιπόν καὶ καλὴ ἀντάμωσι...»

Πάγωσε μόλις τάκουσε ἡ καμμέ-νῃ ἡ βασιλίσσα. «Ἀλλοῖμονό μου, ἀναστένναζε. Ποιὸς λόγος εἶν' αὐτὸς ποὺ χτύπησε ἔτσι τὴν καρδιά μου; Καὶ μένα δὲν μ' ἐσυλλογίστηκες, λοιπόν, ποὺ θὰ μ' ἀφίσῃς μόνη, στὸ βασιλεῖο;»

— Γυναίκα, τῆς εἶπε τότε ὁ Κή-ψ, σφίξε τὴν καρδιά σου. Καὶ προ-τοῦ γεμίσουν δυὸ φεγγάρια θάμαι πάλι πίσω στὴν Τραχίνα.

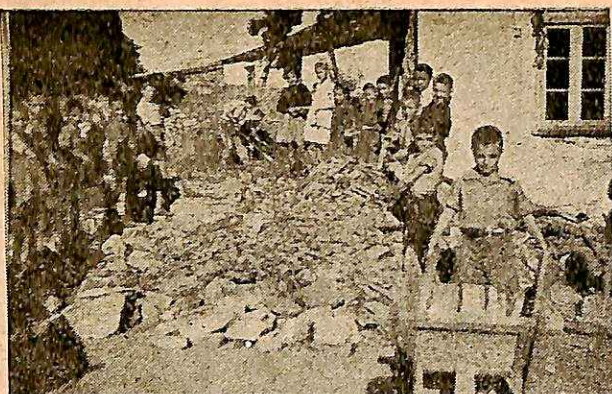
Πῆρε λοιπόν μαζί του ὁ βασιλιάς ἐκλεκτοὺς ναῦτες, μπῆκε καπετάνιος στὸ καράβι καὶ ξεκίνησε. Ἀρμένι-ζαν πρῶτα τὶς πρώτες μέρες καὶ τὸ καράβι ἔσχιζε τὴ θάλασσα κι ἔτρε-χε ἐλαφρὸ πάνω σtὰ κύματα σὰν φοραδίτσα, ποὺ πρώτη φορὰ ἔβγα-νε στὸν κάμπο.

Ὅμως ξαφνικά, σὰν τέλειωσε τὸ πρῶτο φεγγάρι, νὰ σου κι ἄλλαξε ὁ καιρὸς. Ὁ θεὸς τῶν ἀνέμων, ὁ Αἰόλος, ἀνοίξε τὸ κοίλωμα τοῦ βου-νοῦ, ποὺ μέσα του κρατοῦσε κλει-σμένους τοὺς Νοτιάδες καὶ τοὺς Βο-ριάδες, καὶ ὥρμησαν ἀπὸ μέσα οἱ κακοὶ ἀέρηδες. Κατέβηκαν κάτω στὸν πόντο καὶ σὰν εἶδαν τὸ καράβι νὰ σχίζῃ σὰν πουλὶ τὰ κύματα, ἔ-πесαν ὅλοι ἀπάνω του καὶ τὸ σήκω-σαν ψηλὰ σὰν νάθελαν νὰ τὸ πάρουν ἀπὸ τὴ θάλασσα.

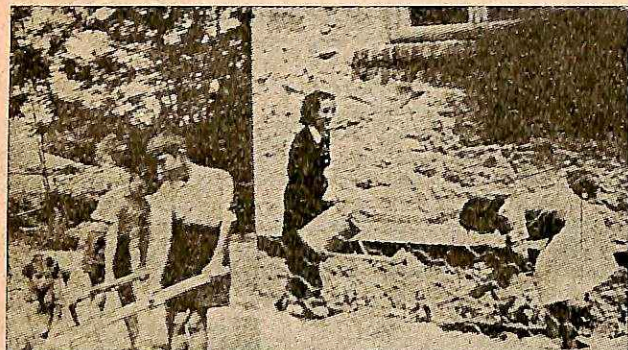
Φούσκωσε καὶ τὸ κύμα πελώριο καὶ σκοτεινὸ, καὶ ἄρχισε νὰ χτυπᾷ δεξιά κι ἀριστερά μὲ δυνατὰ χτυπή-ματα τὸ καράβι. Τὸ τρᾶνταζε στὴν πλώρη, τὸ γρονθοκοποῦσε στὴν πρύ-μνη, τὸ χτυποῦσε κάτω μὲ λύσσα, σὰν καρυδί, ποὺ ἤθελε νὰ τοῦ φᾶῃ τὸν καρπὸ.

Ἐτρίξε τὸ πλοῖο τὸ ἄμοιρο καὶ βογγοῦσε, λυγοῦσαν τ' ἄρμενά του, τὰ ξάρτια του σφύριζαν βυθιὰ κι ἀνατριχιαστικά σὰν χορδὲς τεντωμέ-νες πάνω στὸ λαγούτο τῆς θάλασ-σας. Φώναζε τοὺς ναῦτες τοῦ ὁ Κήψ, κάλεσε σὲ βοήθεια τὸν ναύ-κληρο, μὰ δὲν τὸν ἀκούγε κανεῖς, γιατί ὁ ἀέρας βοοῦσε μὲ χίλια φο-δερά βογγητὰ. Ἐκείνη τὴ στιγμή ἀκριβῶς, τὰ σύννεφα σὰν νάχαν κι αὐτὰ συμφωνοῦσε μὲ τοὺς ἀνέμους, κατέβηκαν κάτω βαρεῖα στὴ θάλασ-σα κι ἔρριξαν τόσο νερό, ποὺ θό-λωσε ὁ οὐρανὸς καὶ δὲν ἔδλεπε πιά κανέννας τίποτα. Κι ἔγινε παντοῦ νύ-χτα βαθεῖα, τόσο μαύρη καὶ σκο-τεινὴ, ποὺ κι αὐτοὶ οἱ θεοὶ δὲν ἔδλε-παν νὰ δώσουν βοήθεια.

Ὅταν πιά δημέρωσε δὲν ὑπῆρχε τίποτα ἀπὸ τ' ὁμορφο πλοῖο, ποὺ ἐλαφρὸ καὶ γρήγορο ἔσχιζε τὰ κύ-ματα τὴν προηγούμενη μέρα. Μονά-χα μερικά κομμάτια ἀπὸ ἔξλα φαι-νόνταν ἐδῶ κι ἐκεῖ πάνω στὴν ἡσυχὴ θάλασσα καὶ τ' ἄμοιρο κορμὶ τοῦ Κήψα, ποὺ ἄμυχο τὸφέρνε τὸ κύμα πίσω, στὴν ἀγαπημένη του Τραχίνα.

Ερυθροσταυρίται μαθηταί Δημ. Σχολ. Βενέτου Βόλου βοηθούν εις την επίσκευν του Σχολείου.
Juniors of the Elem. School Venetou Volos, help in the reconstruction of their school.

Ερυθροσταυρίται μαθηταί Δημ. Σχολ. Βεύης Φλωρίνης εις τὸν Σχολικὸν κήπον.
Juniors of Elem. School Vevi at their school garden.

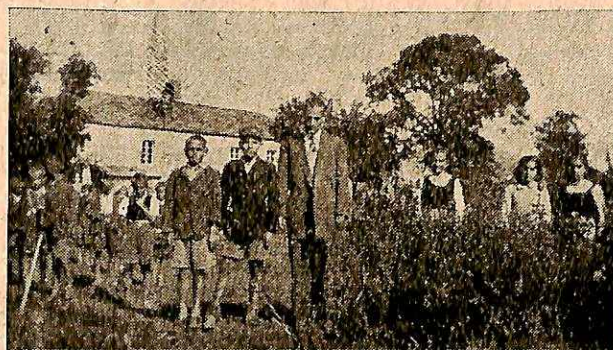

Ερυθροσταυρίται Δημ. Σχολ. Περικλείας Ἀλωπείας σκαλίζουν καὶ ποτίζουν τὰ δένδρα των.
Juniors of the Elem. School Perikleia Almoría watering the trees they planted.

Ερυθροστ. μαθηταί Δημοτ. Σχολ. Σκουπίτσας Φιλιππιάδων εις τὸν σχολ. κήπον.
Juniors of Elem. School Skoupitsa Philiates in their school garden.

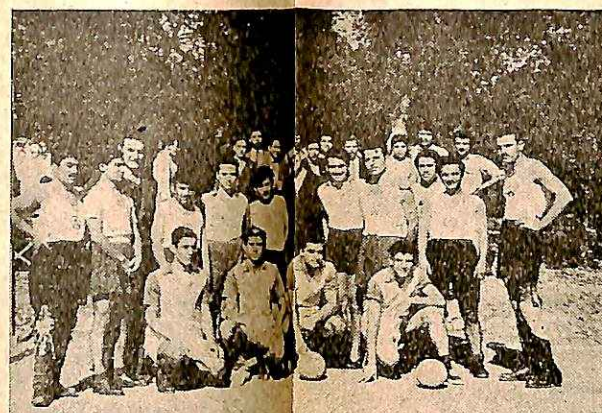

Ερυθροσταυρίται μαθηταί Δημ. Σχολ. Καστανιάς Βερροίας καθαρίζουν τὸ δρόμο ἀπὸ τῆς πέτρας.
Juniors of Kastania cleaning the roads.

Ερυθροσταυρ. μαθ. Ἀνω Καλεντίνης εις τὸν σχολ. κήπον.
Juniors of Elem. School Ano Kalentini at their school garden.

Ερυθροστ. μαθ. Δημ. Σχολ. Ν. Χώρας Πιερίας περιποιούνται τὸν ἀνθόκηπον.
Juniors of N. Hora, cultivate the flower garden.

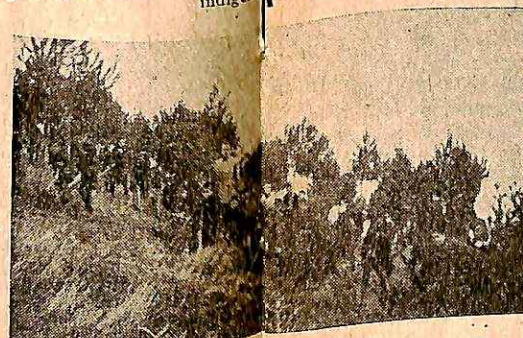

Ερυθροσταυρίται μαθηταί Σολῆς Μπουρούνη Πειραιῶς ἐπεσκέφθησαν τὸ Κέντρον ἀποκατάστασης Ἀναπήρων Ψυχικοῦ ὅπου διένειμαν δῶρα καὶ ἔπαιξαν βόλλεϋ μὲτ' αὐτοὺς τραυματίας.

The Juniors of the private school Bourouni visited the Invalids' Center at Psychia and recreated the wounded.

Οἱ Ερυθροσταυρίται μαθηταί τῆς Ἰδιωτικῆς Σχολῆς Κ. Μόσχου Κουπινίων Ἀθηνῶν, με δέματα, διὰ τὰ παιδιὰ τῆς Βορ. Ἀλλιάδος.
Juniors of the private «Moschou» Athens with parcels for indigent children.

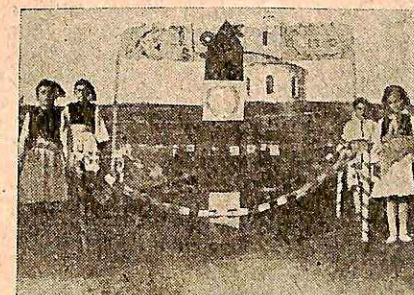

Ερυθροσταυρίται μαθηταί Δημ. Σχολ. Σπηλαίου Ὁρεστιάδος περιποιούνται τὰ πεύκα τοῦ χωρίου των.
Juniors of Elem. School Spileon, Thrace look after the pine trees of their village.

Ερυθροσταυρίται Δημ. Σχολ. Γεωργιανῆς - Καβάλας, μετὰ τὸ πότισμα τῶν δένδρων, τὰ ὅποια ἐφύτευσαν.
Juniors of the Elem. School Georgiani - Kavala resting after the planting of the trees.

Ερυθροσταυρίται Δημ. Σχολ. Γεμιστῆς Ἀλεξανδρουπόλεως, ἔτοιμοι διὰ τὴν ἀναδάσωσιν.
Juniors of the Elem. School Ghemisti-Alexandroupolis ready for the reafforestation.

Ερυθροσταυρίται μαθηταί Δημ. Σχολ. Μεσοκάμπου Ἀμυνταίου εις τὸ μνημεῖον πεσόντων, τὸ ὅποιον κατεσκεύασαν.
Juniors of Elem. School Mesokampos at the heroes' tomb, they have erected.

Ερυθροσταυρίται μαθηταί Δημ. Σχολ. Θέρμου, περιφράσσουν τὸν Σχολικὸν κήπον.
Juniors of the Elem. School Thermos enclose their school garden.

Ερυθροσταυρίτισσαι μαθήτριά τοῦ 8ου Γυμνασίου Ἀθηνῶν με δέματα διὰ τὸ Δημ. Σχολ. Δερβιζιάνων, τὸ ὅποιον υιοθέτησαν.
Junior girls of the 8th high School Athens with parcels for the elem. school Derviziana, which they have adopted.

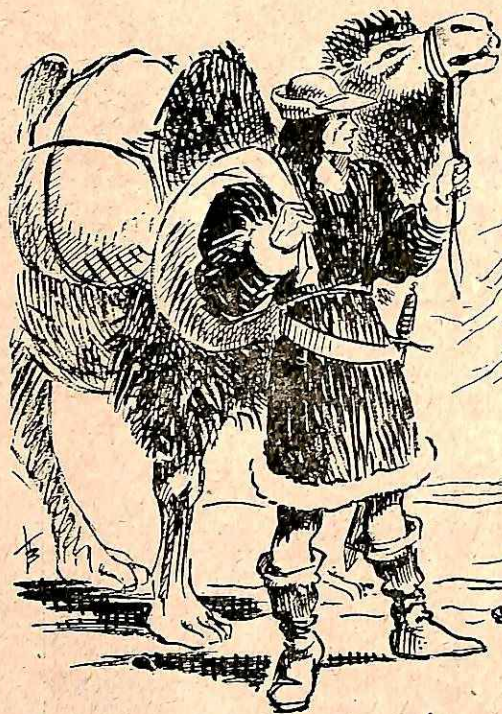
Ερυθροσταυρίται μαθηταί Α' Δημ. Σχολ. Κορωπίου με δέματα δι' ἄπορα παιδιὰ.
Juniors of Α' Elem. School Koropi with parcels for indigent children.

Ερυθροσταυρίται μαθηταί Δημ. Σχολ. Σιταγρῶν Δράμας περιποιούνται τὸν λαχανόκηπον.
Juniors of Elem. School Sitagron cultivate the kitchen garden.

Ερυθροσταυρίται μαθηταί Δημ. Σχολ. Μυλοποτάμου Δράμας φυτεύουν δένδρα εις τὸν δημόσιον δρόμον Σερρών.
Juniors of the Elem. School Mylopotamon, Drama planting trees.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΕΩΝ

ΜΑΡΚΟ ΠΟΛΟ Ο ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ ΤΩΝ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΕΩΝ

ΝΙΚ. Γ. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ

νάμεσα στον Καύκασο και την Κασπία Θάλασσα.

Από εκεί κατέβηκαν προς τα νότια, πέρασαν από τη Μοσσούλη και τη Βαγδάτη κι έφθασαν στο Όρμουζ. Συνεχίζοντας το ταξίδι τους δια ξηράς, ανάμεσα σε πολλούς κινδύνους, έφθασαν στο όρος Ίνδοκούχο. Ο βασιλιάς του τόπου εκείνου υπερηφανευόταν, γιατί, όπως έλεγαν, ήταν απόγονος του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Έκει ήταν και κάποιο βουνό, όπως διηγόταν αργότερα ο Μάρκος, ολόκληρο σχεδόν από πολύτιμα πετράδια. Απαγορευόταν όμως να το πλησιάσει κανείς.

Εξακολουθώντας το ταξίδι τους έφθασαν στο ύψιστο του Παμίρ, όπου τα άγρια πρόβατα ήταν τόσο πολλά, ώστε οι εντόπιοι επασφάλωναν τους δρόμους με τα κέρατά των, για να διακρίνονται από τους ταξιδιώτες, όταν ήταν σκεπασμένοι με χιόνι.

Ύστερα, λέει, πέρασαν μια έρημο, γεμάτη φαντάσματα, που όλη τη νύχτα χτυπούσαν αμέτρητα ταμπούρα. Πρόκειται για ένα φυσικό φαινόμενο, που ο Μάρκος δεν μπορούσε να εξηγήσει: εκείνο που ονομάζει ήχο ταμπούρων είναι το τρίξιμο, που κάνει η άμμος της έρημου, όταν διαστέλλεται την ημέρα από τη μεγάλη θερμότητα και συστέλλεται τη νύχτα από το μεγάλο ψύχος.

Μετά πολλές περιπέτειες έφθασαν στα ανάκτορα του Κουμπιλάι Χάν, όπου έγιναν δεκτοί με μεγάλη εγκάρδιότητα. Ο αυτοκράτορας των Μογγόλων πήρε το νεαρό Μάρκο στην υπηρεσία του και πολλές φορές τον έχρησιμοποίησε στις πιο σοβαρές διπλωματικές αποστολές. Και ο νεαρός Βενετός εξετέλεσε πάντοτε με επιτυχία τις εντολές, που του ανέθετε ο Μεγάλος Μογγόλος.

Επί ένα διάστημα δέκα έπτα έτων ο Μάρκος εταξίδεψε σ' όλες τις (Συνέχεια εις σελ. 18)

Ο Κουμπιλάι Χάν

(Κινεζικό σχέδιο)

Ο μεγαλύτερος ταξιδευτής του Μεσαίωνα είναι ασφαλώς ο Βενετός Μάρκο Πόλο. Πράγματι, ο τολμηρότερος από κάθε άλλον άνθρωπο του καιρού του και πρώτος ήρθε σε επαφή με λαούς και χώρες, που κανένας άλλος στην εποχή του δεν γνώρισε.

Η Βενετία ήταν κατά το Μεσαίωνα η μεγαλύτερη ναυτική και εμπορική δύναμις της Μεσογείου και η δύναμή της έμεγαλωσε ακόμη περισσότερο μετά την κατάκτηση της Κωνσταντινούπολης από τους Φράγκους το 1204. Βενετοί έμποροι έπαιρναν από τις Ινδίες τα διαμάντια και τους άλλους πολυτίμους λίθους, που έτρεφοδοτούσαν τις αγορές της Ευρώπης. Από την Ταρταρία, τη σημερινή Σιβηρία, έφθαναν οι βαρύτιμες γούνες και από την Κατάνη, όπως έλεγαν τότε την Κίνα, έρχονταν τα μπαχαρικά και πρό πάντων τα λαμπρά μεταξωτά και άλλα πολυτίμα υφάσματα της εποχής εκείνης.

Όλα αυτά τα πλούτη μετεφέροντο με καραβάνια ανάμεσα από τις άγαντες έρημους της Ασίας, ή με αραβικά και κινεζικά πλοία στα λιμάνια της Ερυθράς Θαλάσσης και του Περσικού κόλπου. Από εκεί τα παραλάβαιναν Βενετοί έμποροι και τα μετέφεραν στην Ευρώπη. Κανένας όμως Ευρωπαίος δεν είχε επισκεφθεί ποτέ τις παραμυθένιες χώρες, από τις οποίες έρχονταν οι θησαυροί αυτοί.

Κατά το έτος 1260 δυο Βενετοί έμποροι, οι Νικόλαος και Ματθαίος Πόλο, ξεκίνησαν από την Κωνσταντινούπολη για την Κριμαία, όπου είχαν εμπορικό υποκατάστημα. Από εκεί εταξίδεψαν στις χώρες, που απλώνονται πέρα από το Βόλγα ποτάμι, ως τα βόρεια του Τουράν και της Σιβηρίας. Στο ταξίδι τους αυτό οι δυο Βε-

νετοί άκουσαν για πρώτη φορά να γίνεται λόγος για τον Κουμπιλάι Χάν, τον αυτοκράτορα των Μογγόλων, του οποίου το απέραντο κράτος απλωνόταν από την Ανατολική Ευρώπη ως την Κίτρινη θάλασσα, και από τη Σιβηρία ως τη Σουμάτρα.

Διάφορα περιστατικά τους έβοήθησαν να ταξιδέψουν στις μακρινές χώρες του και να γνωρίσουν από κοντά το μεγαλύτερο αυτοκράτορα της εποχής εκείνης, ικανοποιώντας έτσι την επιθυμία, που γεννήθηκε μέσα τους, από τότε που για πρώτη φορά άκουσαν γι' αυτόν.

Όταν μετά έννεα χρόνια γύρισαν στη Βενετία, οι διηγήσεις των δυο εμπόρων για τις χώρες, που είχαν επισκεφθεί, δεν έγιναν πιστευτές. Εκείνοι όμως ήταν αποφασισμένοι να γυρίσουν πίσω, γιατί είχαν έρθει με ώριμη απόστολη στην Ευρώπη. Ο φίλος των, ο Μεγάλος Χάν, τους είχε στείλει με επιστολές στον Πάπα, παρακαλώντας τον να του στείλει 100 μορφωμένους καλογήρους, για να διαδώσουν το Χριστιανισμό στους Μογγόλους και να διδάξουν στους υπηκόους του τις τέχνες και τις επιστήμες της Ευρώπης. Δυστυχώς ο Πάπας δεν κατώρθωσε να έμμεταλλευθή όπως έπρεπε την ευκαιρία εκείνη.

Οι άδελφοί Πόλο ξεκίνησαν πάλι για τη μακρινή Κατάνη. Μαζί τους πήραν αυτή τη φορά και το γιο του Νικολάου Πόλο, το Μάρκο, ηλικίας τότε 17 έτων.

Το καινούργιο αυτό ταξίδι για τη μακρινή Ανατολή άρχισε το 1271, από την Αλεξανδρέττα της Μ. Ασίας. Διασχίζοντας την Αρμενία και τη Γεωργία, οι ταξιδιώτες έφθασαν στις «Σιδηρές Πύλες», πόλη χτισμένη, κατά την παράδοση του τόπου, από το Μέγα Αλέξανδρο, α-

ΣΠ. ΑΥΛΩΝΙΤΗ

ΟΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΟΥ 1952

Πολυάριθμες και ενδιαφέρουσες ήταν οι διεθνείς ποδοσφαιρικές συναντήσεις τον περασμένο χρόνο, που είχε και το Όλυμπιακό τουρνουά του Ελσίνκι. Σ' αυτό, όπως είναι γνωστό, πρώτη αναδείχθηκε η Ουγγαρία με δεύτερη τη Γιουγκοσλαβία. Αν λάβει όμως κανείς υπόψη όλα τα αποτελέσματα των διεθνών ποδοσφαιρικών αγώνων του 1952, θα δει ότι την πρώτη θέση είχε και πάλι η Ουγγαρία, που έδωσε 11 συναντήσεις και έκέρδισε τις 9, ήλθε ισόπαλος σε 1 και έχασε μία. Τη δεύτερη θέση κατέλαβε η Αγγλία, που έδωσε 7 αγώνες, έκέρδισε τους 5 και ήλθε ισόπαλη στους 2. Ακολουθούν: τρίτη η Γαλλία με 7 αγώνες, 5 νίκες, 1 ισόπαλία και μία ήττα, τέταρτη η Ισπανία με 2 αγώνες, 1 νίκη και μία ισόπαλία, πέμπτη η Γιουγκοσλαβία με 6 αγώνες, 4 νίκες, 1 ισόπαλία και μία ήττα και έκτη η Σουηδία με 11 αγώνες, 7 νίκες, 2 ισόπαλίες και 2 ήττες. Την έβδομη θέση μεταξύ 25 Ευρωπαϊκών κρατών, κατέχει η Ελλάδα με 3 αγώνες, 2 νίκες και 1 ήττα. Την ίδια θέση, με τις ίδιες αναλογίες, κατέχει και η Γερμανία. Η κατάταξη αυτή δεν είναι, βέβαια, έπίσημη. Το σύστημα βαθμολογίας έγινε με υπολογισμούς σε ποσοστά «έπι τοίς εκατόν». Δηλαδή κάθε έθνική όμως βαθμολογήθηκε με ένα ποσοστό, ανάλογα με τους αγώνες, που έδωσε και τις επιτυχίες, που είχε σ' αυτούς. Είς αλήθεια, πώς με το σύστημα αυτό ευνόηθηκαν μερικές ομάδες, που είχαν δώσει λίγους αγώνες όπως η Ισπανική, η Γερμανική και η Ελληνική. Η δική μας έθνική όμως έδωσε στο διάστημα του 1952 τρεις αγώνες έπίσημους και κέρδισε τους δυο (προς την Τουρκία) κι έχασε τον ένα (απ' τη

Δανία στους Όλυμπιακούς). Πάντως η κατάταξη αυτή πλησιάζει με την πραγματικότητα, αφού δίνει την πρώτη θέση στην Ουγγαρία, που αναδείχθηκε και Όλυμπιονίκης στο ποδόσφαιρο, την δεύτερη, με μικρή διαφορά, στην Αγγλία, που δεν έχασε κανένα αγώνα, απ' τους λιγώτερος όμως που έδωσε εν σχέσει με την Ουγγαρία και την τρίτη στη Γαλλία, που πραγματικά πέτυχε πέρυσι εξαιρετικά αποτελέσματα.

ΜΥΘΟΙ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Η ΠΟΥΛΙΑ

ΥΠΟ ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑ

Την ξέρετε, δά, την Πούλια. Και θα ξέρετε βέβαια και μερικούς ακόμα μύθους για τα έπτα αυτά άστέρια του ελληνικού ούρανού. Θα θυμόσαστε, φυσικά, και το άλλο της όνομα: Πλειάδες.

Δεν θα ξέρετε, ωστόσο, πώς τα έπτα αυτά άστέρια της Πούλιας ήταν κάποτε νέες, φρόνιμες και μορφες κοπέλλες. Κόρες του Ατλαντα και της Πλειόνης είχαν κάμει σπουδαίους γάμους. Μόνο η Μερόπη είχε άτυχήσει στο γάμο της. Είχε παντρευτεί τον Σίσυφο, το γνωστό άσπερ, που καταδικάστηκε από τους θεούς να ανεβάλλει στον αιώνα τον άπαντα το βράχο στο ψηλότερο βουνό του Αδης. Και μόλις κόντευε να φτάσει στην κορυφή ο βράχος ξέφυγε από τα χέρια του και ξαναγύριζε κατακυλινώντας από εκεί που είχε ξεκινήσει.

Η Μαία, η Ταύγνη, η Ηλέκτρα, η Κελαινώ, η Άσπερόπη και η Αλκυόνη ζούσαν ωστόσο εύτυχισμένες και παρηγορούσαν την άτυχη αδελφή τους.

Μά η Μαίρα τους τις φθόνισε. Και μία μέρα οι Πλειάδες έχασαν τον πατέρα τους. Δεν είχε πεθάνει. Είχε απλώς εξαφανισθεί. Και αυτό τις λύπησε πολύ. Βυθίστηκαν σε βαρύ πένθος. Σταμάτησαν κάθε σταναστροφή με τους ανθρώπους και σαν έχασαν κάθε έλπίδα να ξαναδούν τον πατέρα τους πήραν τα βουνά και τις έρημους αναζητώντας τον. Άδικος όμως ο κόπος τους. Κι αυτές θρηνούσαν ακατάπαυστα και άπαρηγόρητα. Έπτα ολόκληρα χρόνια τον αναζητούσαν και έπτα ολόκληρα χρόνια τον έκλαιαν. Από την Αρκαδία, που ξεκίνησαν, είχαν κιόλας φτάσει στη Βοιωτία. Μά ε-

Στην ίδια κατάταξη ένάντι έρχεται η Σοβιετική Ρωσία με 10 αγώνες, 4 νίκες, 4 ισόπαλίες και 2 ήττες, δέκατοι το Βέλγιο και η Βουλγαρία με 4 αγώνες 1 νίκη, 2 ισόπαλίες και 1 ήττα, καθώς και η Σκωτία με 5 αγώνες 2 νίκες, 1 ισόπαλία και 2 ήττες, και η Φινλανδία με 6 αγώνες, 3 νίκες και 3 ήττες, 14η η Αυστρία με 6 αγώνες, 2 νίκες, 1 ισόπαλία και 3 ήττες, 15η η Δανία με 9 αγώνες, 3 νίκες και 6 ήττες, η Ουαλία με 3 αγώνες, 1 νίκη και 2 ήττες και η Ιταλία με 3 αγώνες, 2 ισόπαλίες και 1 ήττα. Ακολουθούν: η Ελβετία, η Βόρ. Ιρλανδία, η Τσεχοσλοβακία, η Πολωνία η Νορβηγία, η Ολλανδία, η Τουρκία και η Ιρλανδία.

Όπως είπαμε, η τιμητική θέση, που κατέχει η Ελλάδα στον πίνακα αυτόν, οφείλεται περισσότερο στον μικρό αριθμό των αγώνων, που έδωσε και στις δύο νίκες της έπι της Τουρκίας. Όπωςδήποτε όμως η θέση αυτή δείχνει πώς η στάθμη του ποδοσφαίρου μας ανεβαίνει.

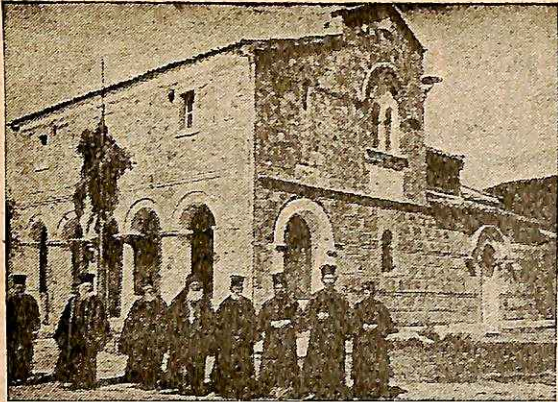
Και είχαν ένα κακό συναπάντημα. Ο όμορφος κυνηγός της περιοχής ο Ώριων μόλις τις είδε τους φέβηκε πολύ άσχημα. Τις πήρε στο κυνήγι. Δεν τις άφησε σε χλωρό κλαρί. Κι αυτές απελπισμένες από το άδικο αυτό κυνηγητό παρεκάλεσαν τον Δία να τις βοηθήσει. Ο Δίας λυπήθηκε και τις μεταμόρφωσε στα έπτα άστέρια της Πούλιας.

Μά από τις έπτα αδελφές μόνο οι έξι φαίνονται καθαρά στον ούρανο. Η άλλη η Μερόπη κρύβεται από την ντροπή της για τον άσπερ άντρα της. Και πρέπει να είναι εξαστερρος ο ούρανος για να μπορέσει κανείς να την διακρίνει ανάμεσα στις άλλες αδελφές της, να τρεμοσβύνει το άδύναμο φως της.

Μά και ο κακός κυνηγός, που τον τόξευσε η Άρτεμις, γίνηκε άστερισμός. Και οι Πλειάδες δεν βέβαιον να τον δουν στα μάτια τους. Γι' αυτό μόλις αυτός κάμει την εμφάνισή του γελαστός - γελαστός στην Ανατολή αυτές έχουν κιόλας φτάσει στη Δύση και κρύβονται στον όριζοντα.

Άλλα ο Ώριων δεν χάνει καθόλου το θάρρος του. Και κυνηγάει ως και στον ούρανο τις άτυχες Πλειάδες, χωρίς να καταφέρει ποτέ να τις φτάσει. Είναι κι αυτό μια δίκαιη τιμωρία για το κακό, που έκανε.

Ἡ ἐκκλησία τῆς Μονῆς Βλαχερνῶν στὴ Γλαρέντζα

Ξεκινούμε μετ' τὸ βενζινόπλοιο ἀπὸ τὴ Ζάκυνθο πρῶτ' - πρῶτ' καὶ σὲ δύο ὥρες φθάνουμε στὸ ἀκρωτήριο Χελωνάτα, στὴν Ἠλεία πλάι στὸ ὁποῖο βρίσκεται τὸ μικρὸ λιμάνι τῆς Κλαρέντζας, ποὺ στὰ ἐπίσημα χαρτιά γράφεται Κυλλήνη, ἂν καὶ ἡ ἀρχαία Κυλλήνη ἦταν ἀλλοῦ, πολὺ βορειότερα.

✱

Σήμερα ἡ Γλαρέντζα ἢ Κλαρέντζα εἶναι ἓνα ἀσήμαντο χωριὸ φτωχῶν ψαράδων. Στὰ μέτρα τοῦ 13ου αἰῶνος ὅμως ἦταν λιμάνι σπουδαῖο, με ἐμπορικὴ κίνηση δεκαπλάσια τῆς σημερινῆς τῶν Πατρῶν. Γιατὶ ἀπὸ τὴ Γλαρέντζα γινόταν ἀποκλειστικὰ ὅλη ἡ ἐξαγωγή τῆς Πελοποννησιακῆς σταφίδας, ποὺ εἶχε μεγάλη πέρασι στὴ Δύση, ὡς εἶδος πολυτελείας κι ἀπ' ἐκεῖ φορτώνονταν ἐπίσης τὰ μεταξωτὰ καὶ τὰ ἄλλα υφάσματα καὶ προϊόντα τῆς βιοτεχνίας τοῦ Μορέως καὶ τῆς Ἀχαΐας. Πλήθος ἦταν τὰ ἐργαστήρια, οἱ μεγάλες ἀποθήκες ἐμπορευμάτων, τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα καὶ οἱ Τράπεζες ἀκόμη στὴ Γλαρέντζα, ποὺ εἶχαν συναλλαγὴς μετ' ὅλη τὴ Δυτικὴ Εὐρώπη. Γι' αὐτὸ κι ὅλα τὰ παλαιὰ ἱστορικὰ βιβλία, ποὺ περιγράφουν τὴ Γλαρέντζα τὴν ὀνομάζουν «Μικρὸ Λονδίνο» τῆς ἐλληνικῆς Ἀνατολῆς. Τὸ ὄνομά της ἔμεινε θρύλος, ἀφοῦ καὶ αὐτὴ ἡ βασιλικὴ οἰκογένεια τῆς Ἀγγλίας φέρεται μετὰ τὸν τίτλο τῶν Δουκῶν τῆς Γλαρέντζας, ποὺ ἔχει ἀποκτήσει ἀπ' τὰ μεσαιωνικὰ χρόνια καὶ τὸν ἀπονέμει μόνον στοὺς βασιλικούς της πρίγκηπες.

✱

Μισὴ ὥρα πιο μακριὰ ἀπὸ τὴν Γλαρέντζα, μέσα σὲ μιὰ χαριτωμένη κοιλάδα, ὁλοσκέπαστη ἀπὸ αἰωνόβιες ἐλῆες, βρίσκεται τὸ πανάρχαιο μοναστήρι τῶν Βλαχερνῶν, μετ' ὡραιότητα βυζαντινὴ ἐκκλησία, ποὺ οἱ Φράγκοι τὴν εἶχαν ἐν μέρει μετατρέψει σὲ σοὺ γοθικοῦ ρυθμοῦ. Ἐκεῖ μέσα σῶζονται τάφοι παλαιῶν Φράγκων μεγιστάνων μετ' ὡραία ἀνάγλυφα οἰκόσημα καὶ λατινικὲς ἐπιγραφές. Τὸ μοναστήρι αὐτὸ, ἂν καὶ μισοκατεστραμμένο ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Ἰμπραὴμ (1825), κι ἀπὸ σεισμοὺς μεταγενέστερους εἶναι ὡς τὸ σὸ ἀξιόλογο καὶ ἐπιβλητικὸ.

✱

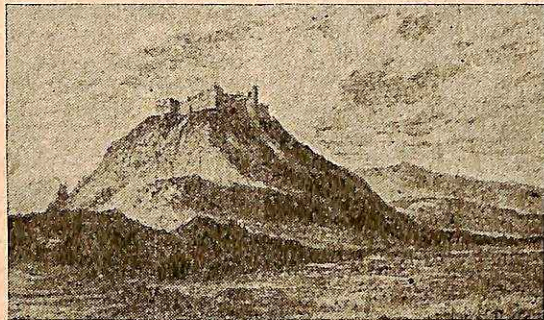
Μιάμιση ὥρα πορεία ἀνηφορικῇ,

Γιὰ νὰ γνωρίσουμε τὴν Ἑλλάδα

ΚΑΣΤΡΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΤΟΠΟΙ ΤΗΣ ΗΛΕΙΑΣ

ΓΛΑΡΕΝΤΖΑ — ΧΛΟΥΜΟΥΤΣΙ — ΑΝΔΡΑΒΙΔΑ

ἀνάμεσα σὲ μονοπάτια γραφικώτατα μετ' πλουσιωτάτη βλάστησι, χρειάζεται, γιὰ νὰ φθάσουμε στὸ κάστρο Χλουμούτσι, ποὺ τὸ ἀντικρύζουμε ἀπὸ μακριὰ, θρονιασμένο ἀγέρωχα στὴν κορυφὴ τοῦ πιο ψηλοῦ λόφου, ἐνὼ γύρω του τὰ σπιτάκια τοῦ χωριοῦ (Κάστρο ἢ Χλουμούτσι) εἶναι ἀραδιασμένα σὰν μικρὰ ἐγγονάκια κοντὰ στὸν γίγαντα, τὸ γέρο παποῦ τους. Τὸ κάστρο Χλουμούτσι τὸ ἔχτισαν οἱ Φράγκοι στὰ 1223. Μπαίνουμε ἀπὸ μιὰ μνημειώδη εἴσοδο στὸν ἐξωτερικὸ περίβολό του καὶ προχωροῦμε πρὸς τὸ κύριο οἰκοδόμημα τοῦ κάστρου, ποὺ βρίσκεται πιο μέσα. Αὐτὸ εἶναι ἓνα γιγάντιο ὄχυρμα, ὅλο πύργους μισογκρεμισμένους, καμάρες καὶ γαλαρίες σκοτεινές, μέσα ἀπ' τὶς ὁποῖες τρυπῶνουμε, ἐνὼ τὸ μάτι μας δειλιάζει ἀνάμεσα στὸ μισοσκόταδο

Τὸ Κάστρο Χλουμούτσι (Παλαιὰ χαλκογραφία)

καὶ στὴν ὑγρασία. Σ' ἐκείνη τὴν ἐρημιὰ καὶ στὸ πιο σκοτεινὸ μέρος νοιώθουμε νὰ θροῖζουν γύρω μας φτερουγίσματα καὶ τρέμει τὸ φυλλοκάρδι μας. Ἦταν νυχτερίδες καὶ κουκουβάγιες, οἱ μόνοι κάτοικοι τοῦ κάστρου, κι ἐμεῖς στὴν τρομάρα μας ἐφαντασθῆκαμε πὼς μᾶς περιτριγυρίζουν τὰ ξωτικά καὶ τὰ στοιχεῖα τοῦ κάστρου, ἢ οἱ ψυχές τῶν παλαιῶν ἐκείνων Φράγκων ἱπποτῶν μετ' ἀσκήκωτες τους πανοπλίες. Μὰ ἡ περιέργεια νὰ ἰδοῦμε τὰ πάντα ἐκεῖ μέσα, μᾶς δίνει τὴ δύναμι νὰ προχωροῦμε, ἐνὼ τὰ μάτια ἀρχίζουν κι ὅλας νὰ ἐξοικειώνονται σ' αὐτὴ τὴ σκοτεινὴ μοναξιά. Ἔτσι φέρνουμε βόλτα ὅλες τὶς γαλαρίες, τὰ μπουντρούμια, τὶς ἀποθήκες, τὸ Νομισματοκοπεῖο, ὅπου οἱ Φράγκοι πρίγκηπες ἔκοβαν τὴ μονέδα τους, τὰ περίφημα «Τορνέζια», καὶ τέλος φθάνουμε στὰ ἰδιαίτερα διαμερίσματα τῶν μεγιστάνων, ὅπου σῶζονται ἀκόμη τὰ χτιστὰ ντουλάπια καὶ τὰ χωρὶς καπνοδόχους τζάκια

τῶν ἀπεράντων αἰθουσῶν. Ὑστερα, διαβαίνοντας κι ἀπ' τὸ πριγκηπικὸ παρεκκλήσιο, ἀνεβαίνουμε στὴν κορυφὴ τοῦ κάστρου, ὅπου ἦταν οἱ ἐπάνω ὀροφοί. Ἀπ' ἐκεῖ θαυμάζουμε τὸ ὅλο φρουριακὸ συγκρότημα, ἓνα τεράστιο πολυγωνικὸ ὄχυρμα μετ' πύργους, μετ' ἐπάλξεις καὶ μετ' εἰς καλοχτισμένα, ὅλο πέτρα πελεκητῇ. Μὲ ὅλες τὶς καταστροφές, τὸ ἀθάνατο τοῦτο φρούριο διατηρεῖται ἀκόμη.

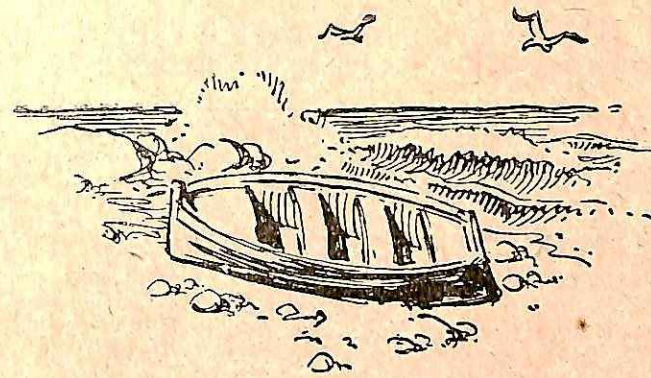
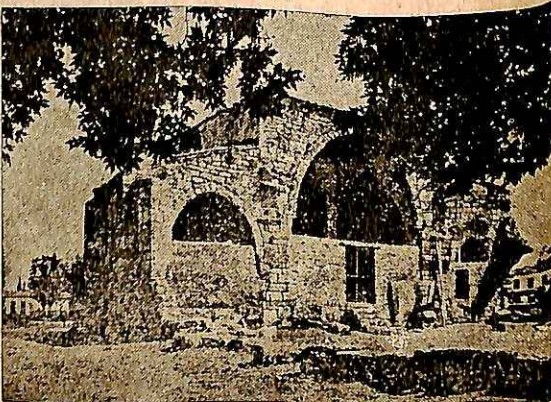
✱

Ἀφίνουμε τὸ Χλουμούτσι, γιατί δὲν ἔχουμε καιρὸ νὰ τὸ περιεργασθῶμε μετ' ὅλη μας τὴν ἀνεσι. Βιαζόμαστε νὰ φθάσουμε στὸ Βαρθολομιό, γειτονικὸ χωριό, ὅπου παίρνουμε τὸ τραῖνο, ποὺ θὰ μᾶς φέρῃ στὴν Ἀνδραβίδα, τὴν ἀρχαία πρωτεύουσα τῶν Φράγκων πριγκήπων. Τὰ «Χρονικά τοῦ Μορέως», λέν γι' αὐτὴν ὅτι ἦταν στὰ χρόνια ἐκεῖνα:

Ἡ πόλις ἡ λαμπρότερη στὸν κάμπον τοῦ Μορέως, ὡς χώρα γὰρ ἀπολυτὴ κοίτεται (εἰς τὸν κάμπον, χωρὶς πύργους, οὔτε τειχιὰ νὰ ἔχη γύρω - γύρω...

Εἶχεν ὅμως ἡ Ἀνδραβίδα πριγκηπικὰ παλάτια, ἀρχοντικὰ καὶ λαμπρὲς γοθικὲς ἐκκλησίες, ἀπ' τὶς ὁποῖες δὲν ἀπομένει, παρὰ μόνον ἓνα ἐλάχιστο μέρος τοῦ λατινικοῦ καθεδρικοῦ ναοῦ τῆς Ἀγίας Σοφίας, ποὺ στέκει ἐκεῖ, στὴ μέση τῆς πλατείας, σὰν σκελετὸς ἀμυχοῦ. Τὰ περίφημα μοναστήρια, ὅπως τοῦ Ἀγίου Ἰακώβου κλπ. ἔχουν συθέμελα ἐξαφανισθῇ. Ἔτσι λοιπὸν ἡ Ἀνδραβίδα εἶναι σήμερα μιὰ ὡραιότατη κωμόπολις μετ' 4 χιλ. κατοίκους, μετ' ἀρχοντιά, εὐγένεια καὶ καλὴ σὺνη, ποὺ ὁ ἐπισκέπτης τὴν διατηρεῖ ἀδέχαστη στὴ μνήμη του, γιατί εἶναι ἄδολη καὶ πρὸ παντὸς ἐλληνικῇ.

Ὁ καθεδρικός Ναός τῆς Ἀγ. Σοφίας στὴν Ἀνδραβίδα

ΟΙ ΝΑΥΑΓΟΙ

ΝΙΚ. ΔΗΜΟΥ

θισμένη πίσω καὶ σιγοτραγουδάει. Ἡ βάρκα πετάει πάνω στὰ νερά. «Νίκο θέλω καὶ γὰ νὰ τραβήξω κουπί» — λέει ὕστερα ἀπὸ ἀρκετὴ ὥρα ἡ Ἀλίκη.

«Στάσου νὰ σὲ βγάλω πρῶτα στ' ἀνοιχτὰ καὶ μετὰ στὰ δίνω» ἀπαντᾷ ὁ ἀδελφός.

Καὶ ἡ βάρκα προχωρεῖ. Ἐχουν κι ὅλας μιὰ ὥρα ἔξω, ὁ ἥλιος ἔχει ἀρχίσει νὰ χάνεται πίσω ἀπὸ τὸ βουνό. Δὲν βιάζονται νὰ γυρίσουν — ἄλλωστε γιὰ ποῖο λόγο; Ἡ θάλασσα εἶναι ἡσυχὴ ἔχουν ἀκόμα μιὰ ὥρα φῶς μπροστὰ τους. Ἐπειτα αὐριο θὰ ἦταν Πανσέληνος καὶ νὰ τὸ φεγγάρι εἶχε κι ὅλας προβάλει καὶ χλωμὸ περίμενε νὰ δύσῃ ὁ ἥλιος γιὰ νὰ λάμψῃ κι αὐτὸ μετ' τῆ σειρά του.

Ὁ Νίκος κουράστηκε, ἦρθε ἡ ὥρα νὰ πάρῃ τὰ κουπιά ἡ Ἀλίκη. Στάσου λέει ὁ Νίκος νὰ τὰ περάσω στοὺς δικούς σου σκαρμούς. Πραγματικὰ βγάζει τὰ κουπιά ἀπὸ τοὺς μπροστινοὺς σκαρμούς (ἡ βάρκα ἦταν γιὰ τέσσερα κουπιά) ἀφήνει τὸ ἓνα νὰ κρέμεται καὶ πᾶει νὰ βάλῃ τὸ ἄλλο. Μὰ εἶναι σὰν πάντα ἀπρόσεκτος καὶ ὅπως γυρίζει στὴ βάρκα σπρώχνει τὸ πρῶτο κουπί καὶ τὸ ρίχνει στὴ θάλασσα. Ἡ Ἀλίκη βάζει τὶς φωνές, πέφτουν κι οἱ δύο γιὰ νὰ τὸ πιάσουν, ἡ βάρκα γέρνει καὶ γεμίζει νερά. Πᾶει καὶ τ' ἄλλο κουπί, ἡ βάρκα εἶναι μισογεμάτη καὶ γεμίζει ἀκόμα. «Γρήγορα ν' ἀδειάσω μετ' τὴ βάρκα», λέει ὁ Νίκος. Παίρνει τὸν τενεκέ, ποὺ βαζοῦν τὰ δολώματα, ἀδειάζει ὅσο μπορεῖ πιο γρήγορα. Σὲ λίγο ἡ βάρκα ἰσορροπεῖ. Μὰ γιὰ κουπιά οὔτε λόγος τώρα. Οὔτε φαίνονται.

Ἡ Ἀλίκη ἔχει τρομάξει. Μὰ ὁ Νίκος δὲν τὰ χάνει σὲ τέτοιες περιστάσεις. Ἐχει διαβάσει τόσα περιπετειώδη μυθιστορήματα καὶ σὲ ὅλα βρίσκεται πάντα ἓνα νησί γιὰ νὰ καταφύγουν οἱ ναυαγοί. Καὶ ἔξωφθα θυμάται. Βέβαια ἐδῶ κοντὰ εἶναι ἡ «ξέρα τοῦ Ἀργύρη». Ἐξέρα τῇ

— Ἀλίκη, εἰσαι μέσα;

Ὁ Νίκος πρόβαλλε τὸ κεφάλι του ἀπὸ τὴ μισάνοιχτη πόρτα καὶ κύταζε στὸ δωμάτιο, ὅπου ἐπικρατοῦσε μιὰ καταπληκτικὴ ἀταξία. Εἶχε ἓνα τέταρτο, ποὺ ἔφαχνε νὰ βρῇ τὴν ἀδελφή του — στὸν κήπο, στὴν ἀμμουδιά, σ' ὅλα τὰ δωμάτια τοῦ σπιτιοῦ — καὶ δὲν τὴν ἔβρισκε. Νὰ ποὺ καὶ τὸ δωμάτιό της ἀκόμα ἦταν ἄδειο.

Ὁ Νίκος σκέφθηκε νὰ χρησιμοποίησιν τὶς ντετεκτιβικὲς του ικανότητες — ἄλλωστε ἦταν μανιώδης ἀναγνώστης ἀστυνομικῶν μυθιστορημάτων — γιὰ νὰ καταλάβῃ, ποὺ βρίσκεται ἡ ἀδελφή του. Ξέροντας καλὰ τὴν ἀδελφή του πήγε καὶ μετρησε τὰ βιβλία στὴ μικρὴ ἐταξέρα. Τὰ βρῆκε 17. «Ἐν τάξει», μουρμούρισε ἱκανοποιημένος ἀπὸ τὶς ἀνιχνευτικὲς του ικανότητες, «θὰ εἶναι στὸ δασάκι καὶ θὰ διαβάσῃ. Ἀλλιῶς δὲν ἐξηγεῖται τὸ ὅτι λείπει ἓνα βιβλίο». Καὶ χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸ πῆ-δυσσε ἀπὸ τὸ παράθυρο (ἡ εὐθεῖα εἶναι πάντα ὁ συντομώτερος δρόμος μεταξὺ δύο σημείων) καὶ ἀρχισε νὰ τρέχῃ γιὰ τὸ μικρὸ δάσος, ποὺ βρισκόταν κάπου 100 μέτρα ἀπὸ τὸ σπῆτι τους.

Τὸ «δάσος» ἦταν ἓνα σύμπλεγμα ἀπὸ καμνία διακοσμητὰ πεῦκα, ποὺ χάριζαν στὶς ζέστες τοῦ καλοκαιριοῦ τὴ δροσιά τους σ' ὅσους ζητοῦσαν καταφύγιο κάτω ἀπ' αὐτά. Ἐκεῖ, χωμένη μέσα σ' ἓνα θάμνο καὶ βυθισμένη στὸ διάβασμα ἑνὸς βιβλίου, βρῆκε ὁ Νίκος τὴν Ἀλίκη, ἡ ὁποία μόλις τὸν εἶδε ἔβαλε τὶς φωνές.

«Δὲν φτάνει πούχω καὶ τὰ τζιτζικια, κύριε, καὶ δὲ μ' ἀφίνουν νὰ διαβάσω ἥρεθες καὶ σὺ νὰ μοὺ χαλάσῃς τὴν ἡσυχία. Νὰ μοὺ κᾶνῃς τὴ χάρη νὰ γυρίσῃς στὸ σπῆτι. Ἐχῶ δεκαπέντε μέρες, ποὺ ἔπιασα στὰ χέρια μου αὐτὸ τὸ βιβλίο καὶ κάθε φορὰ, ποὺ τὸ ἀνοίγω, μετ' ἀδιακρίσεις. Αὐτὴ τὴ φορὰ ὅμως δὲν θὰ σοὺ περάσῃ. Θὰ διαβάσω μετ' ἡσυχία μου».

Ἀλλὰ τὸ τρελλόπαιδο δὲν παρατοῦσε εὐκολὰ τὸ σκοπὸ του. «Δὲν ἀκούσες ὅμως τί θέλω νὰ σοὺ πῶ Ἀλίκη», συνέχισε ἡρεμώτερα «ὁ καπετὰν Γιάννης κατέβηκε στὴ Ραφίνα καὶ ἀφῆσε τὴ βάρκα του ἐλεύθερη μετ' τὰ κουπιά μέσα. Θ' ἀργήσῃ νὰ γυρίσῃ τὸ ἀκούσα, ποὺ τόλεγε στὸν Κώστα, ξέρεις, τὸ γιοῦ τοῦ τὸν μεγάλο. Εἶναι εὐκαιρία γιὰ τὴ βόλ-

τα, ποὺ σοὺ ἔχω ὑποσχεθῇ. Θὰ δῆς τώρα τί κουπί τραβάω. Ἐλα!»

Ἦταν γραφτὸ νὰ μὴ συνεχίσῃ τὸ διάβασμα ἡ Ἀλίκη ἐκεῖνο τὸ ἀπόγευμα — ὅπως ἦταν γραφτὸ νὰ γίνουν πολλὰ ἄλλα ἐνδιαφέροντα πράγματα, ποὺ θὰ διηγηθῶμε στὴ συνέχεια τῆς ἱστορίας μας.

Ὁ Νίκος εἶναι δεκάξη χρονῶν μελαχρινός μετ' ἐξυπνα μαῦρα μάτια, ζωηρός καὶ ἀεικίνητος, ψηλὸς γιὰ τὴν ἡλικία του μετ' ἐνδεκάχρονα πόδια, ποὺ λές καὶ δὲν κάνουν ἄλλη δουλειὰ παρὰ νὰ ὀργώνουν τὴν ἐσοχή. Ἡ ἀδελφή του ἡ Ἀλίκη εἶναι ἓνα χρόνο πιο μεγάλη — καὶ παρ' ὅλο ποὺ προσπαθεῖ καμμιὰ φορὰ νὰ τὸ δείξῃ, εἶναι πιο παιδι ἀκόμα κι ἀπὸ τὸν ἀδελφὸ της. Εἶναι ἓνα πολὺ ἐξυπνο καὶ εὐχάριστο κορίτσι, πάντα χαμογελαστὴ καὶ καλοπροαίρετη. Βρισκόμαστε σ' ἓνα σπῆτι λίγο ἔξω ἀπὸ τὴ Ραφίνα, ὅπου παραθερίζει ἡ οἰκογένεια τῶν παιδιῶν — ὁ πατέρας τους εἶναι γιαντρός στὴν Ἀθήνα — καί, ὅπως θὰ καταλάβετε εἶναι καλοκαίρι, στὴν εὐτυχισμένη ἐποχὴ τῶν διακοπῶν.

Ἀφήσαμε τοὺς ἥρωές μας νὰ καταφορίζουν γιὰ τὴν παραλία. Εἶναι ἀπόγευμα, ἡ θάλασσα λάδι, ὁ ἥλιος ἔχει ἀρχίσει νὰ χαμηλώνῃ καὶ τὰ νερά χρυσίζουν παντοῦ, λές καὶ μιὰ βροχὴ ἀπὸ ἀναλὺτὸ χρυσάφι ἔχει σκεπάσει τὴ θάλασσα. Ποὺ καὶ ποὺ πετάγονται μέσα ἀπὸ τὰ νερά μερικὰ χελιδονόψαρα, ποὺ ἔτσι ὅπως τὰ χτυπάει τὸ φῶς μοιάζουν σὰν χρυσὰ μ' ἀσημένιες ἀναλαμπές. Βασίλει μὴ ἀπόλυτη γαλήνη. Εἶναι ἡ καλύτερη ὥρα γιὰ ἓνα περίπατο μετ' τὴ βάρκα.

Πραγματικὰ ἡ βάρκα — ἡ «Μαρίνα» — βρίσκεται κι ὅλας στὰ νερά. Ὁ Νίκος κάθεται μπροστὰ καὶ τραβάει κουπί, ἡ Ἀλίκη εἶναι κα-

Ἀφήνει τὸ ἓνα νὰ κρέμεται...

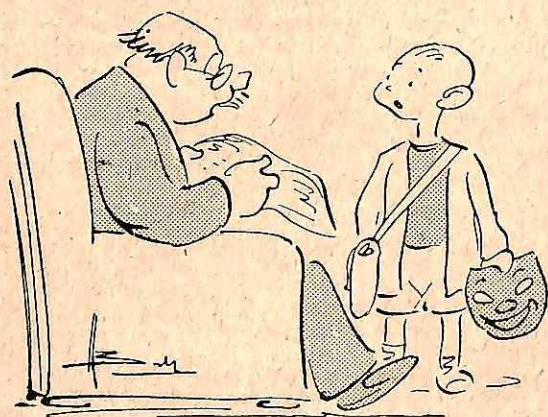

λένε μὰ εἶναι πὶο πολὺ νησάκι — νὰ ἀρκετὰ μεγάλο ἀφοῦ ἐρχονται οἱ φαρᾶδες τὸ χειμῶνα καὶ κάνουν τὴν κακαβιά τους. Ἐχει — ὅπως τοῦ ἔχουν πῆ καὶ θάμνους, ποὺ φυτρώνουν ἀπὸ σπόρους, ποὺ φέρνουν τὰ πουλιά — περαστικά ἀπὸ τὸ νησάκι. Ἐκεῖ λοιπὸν πρέπει νὰ πᾶν. Μὰ ἔχει νυχτώσει.

Ἡ ὥρα περνᾷ καὶ τὰ παιδιὰ ἀρχίζουν ν' ἀπελπίζονται. Ἐχει ἀρχίσει καὶ κάνει ψύχρα καὶ τὰ πόδια τους ἔχουν βραχί. Ἐπειτα συλλογίζονται τὸ σπῆτι, τὸ φαγητό, ποὺ περιμένει, τοὺς γονεῖς ποὺ θ' ἀνησυχούν. Ἡ Ἀλίκη εἶναι θυμωμένη, μὲ τὸν Νίκο ποὺ τὴν «παρέσυρε». Σὲ λίγο προμηνύεται καυγᾶς τρικουδέρτος. Ἀλλὰ νὰ ποὺ ὁ ἦχος κυμάτων, ποὺ σπᾶν ἐπάνω σὲ βράχια, τοὺς δυναμώνει τὶς ἐλπίδες. Εἶναι ἡ ξέρα τ' Ἀργύρη. Δὲν βλέπουν καλὰ. Σὲ λίγο ἀκούν τὴν καρίνα τῆς βάρκας νὰ τρίβεται πάνω σὲ βότσαλα. Ἀραξαν κάπου — πηδοῦν μέσα στὰ νερά καὶ τραβώντας μαζί τους καὶ τὴ βάρκα βγαίνουν στὴν ξηρά.

Σύμφωνα μὲ τὰ μυθιστορήματα, ποὺ ἔχει καταβροχθίσει ὁ Νίκος, τὸ πρῶτο πράγμα, ποὺ πρέπει νὰ γίνη εἶναι νὰ ἀνάψουν φωτιά τρίβοντας δυὸ ξύλα τὸ ἓνα μὲ τ' ἄλλο. Πραγματικά βρίσκει δυὸ ξύλα πασπατευτά — ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ μέθοδος τῆς τριβῆς πετυχαίνει μόνο στὰ μυθιστορήματα. Ἐτσι ἀναγκάζονται νὰ τὸ ρίξουν στὸν ὕπνο. Κανονικά, σκέπτεται πάλι ὁ Νίκος πρέπει νὰ βροῦμε ἓνα ψηλὸ δέντρο καὶ νὰ κοιμηθοῦμε στὰ κλαδιά του — ὅπως ἔκανε ὁ Ροδινσώνας. Κρούσος τὴν πρώτη βραδυὰ, ποὺ ἔφτασε στὸ νησί του. Ἀλλὰ δυστυχῶς δέντρα δὲν ὑπάρχουν (καὶ ἂν ὑπῆρχαν νομίζετε πὼς θὰ ἦταν εὐχάριστο νὰ βρισκῆσαι μιὰ ολόκληρη νύχτα καθισμένος σ' ἓνα κλαδί σὰν κοτσούφι). Ἐσπλώνουν λοιπὸν ἐπάνω στὰ βράχια βρεμμένοι, καὶ πεινασμένοι.

(Συνεχίζεται)

— Ἐγώ, παππού, ἄμα μεγαλώσω, θὰ γίνω ἀρχαῖος ἡθοποιός.
— Ἀρχαῖος ἡθοποιός; Καὶ γιατί;
— Γὰ νάχω ὅλο τὸ χρόνο ἀποκρήδες. Δὲν ἔλεγε χθές, πὼς ἐκεῖνοι ἔβγαιναν πάντοτε μὲ μάσκα;

(Υπὸ ΑΝ. ΒΩ.)

ΜΑΡΚΟ ΠΟΛΟ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελ. 14)

χώρες τῆς Ἀνατολικῆς καὶ Νοτιανατολικῆς Ἀσίας. Ἐγνώρισε τόπους ἀγνωστούς, ἦταν ὁ πρῶτος Εὐρωπαῖος, ποὺ ἀντίκρουσε τὸν Εἰρηνικὸ Ὁκεανὸ καὶ ὁ πρῶτος, ποὺ ἐμίλησε γιὰ τὴ χώρα Ζιπαγκού, τὴ σημερινὴ Ἰαπωνία, τὴν ὁποία κανεῖς Εὐρωπαῖος οὔτε φανταζόταν ὡς τότε πὼς ὑπάρχει καν.

Οἱ τρεῖς Βενετοὶ ἐξεδήλωσαν πολὺς φορὲς τὴν ἐπιθυμία νὰ γυρίσουν στὸν τόπο τους. Ὁ Κουμπιλαί Χάν ὅμως δὲν τοὺς ἄφηνε, κυρίως γιατί ἤθελε τὶς ὑπηρεσίες τοῦ Μάρκου. Καὶ ἴσως ἡ ἐπιθυμία τους αὐτὴ θὰ ἔμενε ἀπραγματοποίητη, ἂν δὲν βοηθοῦσε λίγο καὶ ἡ τύχη.

Κατὰ τὸ 1291 ὁ Μεγάλος Χάν ἀποφάσισε νὰ δώσῃ τὴν ἐγγονή του γυναικὰ στὸ Χάνο τῆς Περσίας Ἀργκούν. Παρὰ τὴ θέλησί του, ἀνέθεσε στὸ Μάρκο νὰ συνοδεύῃ τὴ νεαρὴ νύφη στὸ μακρινὸ τῆς ταξίδι.

Ἀφοῦ ἐξεπλήρωσε καὶ αὐτὴ τὴν ἀποστολή του ὁ Μάρκος, ἐπειδὴ λαχταροῦσε πιά τὴν πατρίδα του, στὸ μεταξύ δὲ εἶχε πεθάνει καὶ ὁ Κουμπιλαί Χάν, ἀπὸ τὴν Περσία μαζί μὲ τὸν πατέρα του καὶ τὸ θεῖο του γύρισαν στὴ Βενετία τὸ 1295. Ἀκόμα καὶ οἱ συγγενεῖς των δυσκολεύτηκαν νὰ τοὺς ἀναγνωρίσουν μὲ τὰ μελαψὰ των πρόσωπα καὶ τὰ βενετσιάνικα, ποὺ μιλοῦσαν, μὲ ξενικὴ προφορά.

Λίγα χρόνια μετὰ τὴν ἐπιστροφή του ὁ Μάρκος Πόλο ἔπεσε αἰχμάλωτος στὰ χεῖρα τῶν Γενουατῶν, ποὺ νίκησαν τοὺς Βενετούς σὲ ναυμαχία. Οἱ Γενουάτες τὸν ἔρριξαν στὴ φυλακὴ καὶ ἐκεῖ ὁ Μάρκος ὑπαγόρευε σὲ κάποιον ἄλλο φυλακισμένο τὴ διήγησι τῶν ταξιδιῶν του.

Ὅταν ἐκυκλοφόρησαν «Τὰ ταξίδια τοῦ Μάρκο Πόλο» κανεῖς δὲν πίστευε στὴν ἀλήθεια τῶν γραφομένων. Πολλοὶ μάλιστα γελοῦσαν μὲ τὶς ψευτιές, ποὺ ἔγραφε, ὅπως ἐνόμιζαν. Γιατί ὁ Μάρκος μιλοῦσε γιὰ μιὰ μαύρη πέτρα, ποὺ ἔβγαζαν οἱ Κινέζοι ἀπὸ τὴ γῆ καὶ ἀναβε ὅπως τὸ ξύλο, γιατί οἱ Βενετοὶ ἀγνοοῦσαν τοὺς γαιάνθρακες. Μιλοῦσε γιὰ ἓνα εἶδος βράχων, ποὺ ἔβγαζαν ἓνα εἶδος μαλλί, ποὺ δὲν καίγεται. Ἀπίστευτο κι αὐτό, γιατί οἱ Εὐρωπαῖοι ἀγνοοῦσαν τὸν αἰάντο. Μιλοῦσε γιὰ μιὰ πηγὴ, ποὺ εἶδε στὸν Καύκασο καὶ ἔβγαζε λάδι ἀντὶ νερό, — ἦταν πετρέλαιο, ἀγνωστὸ ἕως τότε. Τόσο ἀπίστευτα φαίνονταν αὐτὰ κι ἄλλα πολλὰ, ὥστε ἡ ἔκφρασι «λέει μαρκοπολίεις» λεγόταν γιὰ κάποιον ποὺ ἔλεγε τερατῶδη ψέματα.

Οἱ διηγήσεις ὅμως τοῦ Μάρκο Πόλο ἀποδείχτηκαν ἀληθινές κι αὐτὲς κυρίως ἐδῶκαν στὸ μυαλὸ τοῦ Κολόμβου τὴν ἰδέα πὼς ἡ γῆ ἦταν στρογγυλή, καὶ ἐπομένως, ἂν ἐταξίδευε κανεῖς πάντα πρὸς δυσμὰς, θὰ ἔφθανε στὴν Κατάνη, ποὺ περιέγραφε στὰ «Ταξίδια» του. Καὶ αὐτὴ ἡ ἀπόπειρα ὠδήγησε τὸν Κολόμβο στὴν ἀνακάλυψι τῆς Ἀμερικῆς.

ΜΕΓΑΛΕΣ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΕΣ

Κάντ Ἐμμανουήλ (1724 - 1804)

ΚΑΝΤ (Ἐμμανουήλ, 1724 - 1804). Ὁ διάσημος αὐτὸς φιλόσοφος γεννήθηκε στὴν Καϊνιξβέργη τῆς Ἀνατολικῆς Πρωσίας 22 Ἀπριλίου 1724. Σπούδασε στὸ Πανεπιστήμιο τῆς πατρίδος του, ἀπ' τὸ 1740 - 1746, Θεολογία, Φιλοσοφία, Μαθηματικά, Φυσικὰ καὶ Γεωγραφία καὶ διέπρεψε εἰς ὅλα. Ἐγινε διάσημος ἀπὸ τὰ συγγράμματά του, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὸ πῶς σπουδαῖο εἶναι ἡ «Κριτικὴ τοῦ καθαροῦ λόγου». Ἀπέθανε 12 Φεβρουαρίου 1804.

★

ΛΑΜΑΡΤΙΝΟΣ: Ὁ διάσημος Γάλλος ποιητὴς, λογοτέχνης καὶ πολιτικὸς Ἀλφόνσος Λαμαρτίνος γεννήθηκε στὸ Μακὸν τῆς Γαλλίας 21 Ὀκτωβρίου 1790 καὶ ἀπέθανε στὸ Παρίσι 28 Φεβρουαρίου 1869. Διεκρίθη πάντοτε γιὰ τὸ μεγάλο θάρρος καὶ τὴν ἐλευθερία τῆς γνώμης του. Ἐκανε πολλὰ ταξίδια ἤλθε μάλιστα καὶ στὴν Ἑλλάδα, τὴν ὁποία ἀγαποῦσε ἰδιαίτερως.

Λαμαρτίνος (1790 - 1869)

★

Θωμάς Ἐδίσσον 1847 - 1931

ΕΔΙΣΣΟΝ: Ὁ Ἀμερικανὸς Θωμάς Ἐδίσσον γεννήθηκε στὴν πόλιν Μίλαν τοῦ Ὁχάιο τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν 10 Φεβρ. 1847 καὶ ἀπέθανε 18 Ὀκτωβρίου 1931 κοντὰ στὴ Νέα Ὑόρκη. Τὰ παιδικὰ του χρόνια ἐπέρασαν ὡς ἐφ' ἡμεῖς ἰδιοπώλης στὰ τραῖνα τῆς Ἀμερικῆς, ὅπου ἐτύπωνε καὶ μιὰ μικρὴ ἐφημερίδουλα δική του. Ὑστερα ἔγινε τηλεγραφητὴς καὶ ἔκανε πολλὲς τελειοποιήσεις στὰ τηλεγραφικὰ μηχανήματα. Ἀνεκάλυψε τοὺς ηλεκτρικοὺς λαμπτήρες διαπυρώσεως, ποὺ χρησιμοποιοῦμε γενικῶς σήμερα, τὸ φωνογράφο, κλπ. Ὁ Ἐδίσσον εἶναι ὁ τύπος τοῦ Ἀμερικανοῦ αὐτοδημιουργοῦ ἀνθρώπου, ποὺ ἀπὸ φτωχὸ παιδί, ἔγινε διάσημος ἐφευρέτης καὶ δισεκατομμυριούχος ἐπιχειρηματίας.

ΚΙΝΗΣΙΣ Ε. Ε. Σ. Ν.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΟΜΕ

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

10 Δεκεμβρίου 1952

Λυπούμεθα διότι ἐβραδύνουμε νὰ σᾶς γνωρίσωμε λήψιν τῶν 160 ὥραιότατων πινάκων τῶν Ἑλλήνων Ἐρυθροσταυριτῶν...

Ἡ θαυμασία αὐτὴ συλλογὴ εἶναι σπουδαιότατη συμβολὴ εἰς τὰς διεθνεῖς ἐκθέσεις μας. Γι' αὐτὸ μὲ πολλὴν εὐχαρίστησιν τοὺς διεβιάσαμε εἰς ὅλα τὰ κέντρα μας πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν.

Οἱ μαθηταὶ μας θὰ ἐνθουσιασθοῦν καὶ παρακαλοῦμεν ὅπως δεχθῆτε τὴν ἔκφρασιν τῆς βαθυτάτης ἐκτιμήσεως τοῦ Ἀμερικανικοῦ Ἐρ. Στ. Νεότητος διὰ τὴν γενναϊόδωρον συμβολὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος εἰς τὸ πρόγραμμά μας.

Μετὰ τιμῆς

E. RICHARDS

Υπ/τῆς τοῦ Ἀμερικανικοῦ Ε.Σ.Ν.

ΒΡΑΒΕΙΑ ΛΕΥΚΩΜΑΤΩΝ ΣΧ. ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ

Ἡ Ἐπιτροπὴ βραβεύσεως Λευκωμάτων Σχολικῆς Ἀλληλογραφίας ἔτους 1951 - 52, ἀπένειμε τὰ ἀκόλουθα βραβεῖα:

ΒΡΑΒΕΙΟΝ Α΄

ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 1) Ἀρσάκειον Γυμνάσιον Ψυχικοῦ (4 βραβεῖα) τάξις Γ΄, τάξις Ε΄, τάξις ΣΤα΄, τάξις ΣΤβ΄.
- 2) Β΄ Γυμνάσιον Θηλέων (9 βραβεῖα) τάξις Γβ΄, τάξις Δδ΄, τάξις Εβ΄, τάξις Εγ΄, τάξις ΣΤα΄, τάξις ΣΤβ΄, τάξις Ζβ΄, τάξις Ζδ΄, τάξις Η΄ Πρακτικοῦ.
- 3) Ζ΄ Γυμνάσιον Θηλέων, τάξις Ηα΄.
- 4) Η΄ Γυμνάσιον Θηλέων, τάξις Ζβ΄.
- 5) Θ΄ Γυμνάσιον Θηλέων (9 βραβεῖα) τάξις Γα΄, τάξις Γβ΄, τάξις Εα΄, τάξις Εβ΄, τάξις ΣΤα΄, τάξις ΣΤβ΄, τάξις Ζβ΄, τάξις Ζδ΄, τάξις Ηβ΄.
- 6) Γυμνάσιον Θηλέων Καλλιθέας (4 βραβεῖα) τάξις Εα΄, τάξις ΣΤα΄, τάξις ΣΤβ΄, τάξις Ζβ΄.
- 7) Γυμνάσιον Χαλκιδίου.
- 8) Δημοσία Ἐμπορικὴ Σχολὴ Θηλέων.

ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

- 1) Α΄. Πρότυπον Γυμνάσιον Ἀρρένων.
- 2) Δ΄. Γυμνάσιον Ἀρρένων.
- 3) Α΄. Γυμνάσιον Θηλέων.
- 4) Γ΄. Γυμνάσιον Θηλέων.
- 5) ΣΤ΄. Μικτὸν Γυμνάσιον Καστέλλας.
- 6) Γυμνάσιον Νικαίας.
- 7) Ράλλειον Γυμνάσιον Θηλέων.

ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

- 1) Γυμνάσιον Θηλέων Ἀρτης.
- 2) Γυμνάσιον Θηλέων Ἐδέσσης.
- 3) Β΄. Γυμνάσιον Θηλέων Πατρῶν, τάξις Δ΄ καὶ Ε΄.
- 4) Ἐμπορικὴ Σχολὴ Ἡρακλείου Κρήτης.

ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ — ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΕΠΑΡΧΙΩΝ

- 1) Ἐκπαιδευτήριον «Βυζάντιον», Ἀθηνῶν.
- 2) Γυμνάσιον Θηλέων Ἑλλην. Ἐκπαιδευτικοῦ Συνδέσμου, Ἀθηνῶν.
- 3) Σχολὴ Καλπάκα, Ἀθηνῶν.
- 4) Νέα Σχολὴ Ἀθηνῶν, Γ. Σαλβάου.
- 5) Δημ. Σχολεῖον Λυκείου «Ἑλληνισμός», Κ. Σταυριανοῦ Πειραιῶς.
- 6) Ἰδιωτ. Ἐκπαιδευτήριον «Ὁ Κοραῖς», Θεσσαλονίκης.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Α΄. Περιφέρεια

- 1) 3ον Δημ. Σχολεῖον.
- 2) 4ον Δημ. Σχολεῖον.
- 3) 7ον Δημ. Σχολεῖον.
- 4) 11ον Δημ. Σχολεῖον.
- 5) Δημ. Σχολεῖον Ν. Ψυχικοῦ.

Β΄. Περιφέρεια

- 1) 41ον Δημ. Σχολεῖον.
- 2) 46ον Δημ. Σχολεῖον.
- 3) Μονοτ. Δημ. Σχολ. τῆς Ἑλλ. Προστασίας Ἀναπήρων Παίδων.

Γ΄. Περιφέρεια

- 1) 54ον Δημ. Σχολεῖον.

Δ΄. Περιφέρεια

- 1) 2ον Δημ. Σχολ. Καλλιθέας.

Ε΄. Περιφέρεια

- 1) Δημ. Σχολεῖον Καλυβίων Μεσογείων.
- 2) Δημ. Σχολεῖον Ἀγ. Δημητρίου.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Α΄. Περιφέρεια

- 1) 6ον Δημ. Σχολεῖον.
- 2) 1ον Δημ. Σχολεῖον Κορυδαλλοῦ.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

- 1) Δημ. Σχολεῖον Ν. Ἀγχιάλου Βόλου.

ΘΡΑΚΗ

- 1) Β΄. Δημ. Σχολεῖον Διδυμοτείχου.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

- 1) Α΄. Δημ. Σχολεῖον Ἀριδαίας Ἀλμωπίας.
- 2) Α΄ καὶ Β΄. Δημ. Σχολ. Βελβενδοῦ Κοζάνης.
- 3) Δημ. Σχολ. Δασωτοῦ Κάτω Νευροκοπίου.
- 4) Γ΄. Δημ. Σχολεῖον Ἐδέσσης.
- 5) 1ον Δημ. Σχολεῖον Β΄. Περιφ. Θεσσαλονίκης.
- 6) 2ον Δημ. Σχολεῖον Β΄. Περιφ. Θεσσαλονίκης.
- 7) 12ον Δημ. Σχολεῖον καὶ 3ον Νεαπόλεως Δ΄. Περιφ. Θεσσαλονίκης.
- 8) 1ον Δημ. Σχολεῖον Κιλκίς.
- 9) Δημ. Σχολ. Ἀγ. Παντελεήμονος Ἀμυνταίου.
- 10) 11ον Δημ. Σχολεῖον Σερρών.

ΚΡΗΤΗ

- 1) Δημ. Σχολεῖον Ἀνω Ζαρού.

ΙΟΝΙΟΙ ΝΗΣΟΙ

- 1) Α΄. Δημ. Σχολεῖον Λευκάδος.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

- 1) 1ον Δημ. Σχολεῖον Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας Τριπόλεως.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ Β΄

ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 1) Β΄. Γυμνάσιον Θηλέων (5 βραβεῖα) τάξις Γδ΄, τάξις Δβ΄, τάξις Δγ΄, τάξις Εα΄, τάξις Ηα΄.
- 2) Θ΄. Γυμνάσιον Ἀρρένων.
- 3) Θ΄. Γυμνάσιον Θηλέων, τάξις Δα΄.
- 4) Γυμνάσιον Θηλέων Καλλιθέας (2 βραβεῖα) τάξις Εβ΄, τάξις Ηβ΄.

ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

- 1) Β΄. Γυμνάσιον Ἀρρένων.
- 2) Γ΄. Γυμνάσιον Ἀρρένων.

ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

- 1) Γυμνάσιον Θηλέων Ἀργοστολίου - Κεφαλληνίας, τάξις Δ'.
- 2) 1ον Γυμνάσιον Ἀρρένων Θεσσαλονίκης.
- 3) Γυμνάσιον Κονίτης.
- 4) Γυμνάσιον Πρεβέζης.
- 5) Γυμνάσιον Θηλέων Σερρών.

ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ — ΠΕΙΡΑΙΩΣ

- 1) Ἰδιωτ. Ἐκπαίδ. Ἐρ. Λεωνιδοπούλου, Ἀθηνῶν (2 βραβεῖα) τάξις Δ', τάξις ΣΤ'.
- 2) Ἰδιωτ. Δημ. Σχολ. Μ. Ι. Καρούση, Ἀθηνῶν.
- 3) Γυμνάσιον Λυκείου «Ἑλληνισμός», Κ. Σταυριανού, Πειραιῶς.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

ΗΠΕΙΡΟΣ

- 1) Δημ. Σχολεῖον Ἰτιάς Λιάπης Ἰωαννίνων.
- 2) Δημ. Σχολεῖον Πλαταριάς Κονίτης.
- 3) Δημ. Σχολεῖον Καρύτης Πωγωνίου.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

- 1) Δημ. Σχολεῖον Ἀργαλαστής - Μαγνησίας.
- 2) Δημ. Σχολεῖον Ποταμίας Λαρίσης.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

- 1) 12ον Δημ. Σχολεῖον Α'. Περιφ. Θεσσαλονίκης, τάξις Δ'.
- 2) Δημ. Σχολεῖον Ἀγ. Παύλου Γ'. Περιφ. Θεσσαλονίκης.
- 3) 5ον Δημ. Σχολεῖον (Σουγιάδου) Καβάλας.

ΝΗΣΟΙ ΑΙΓΑΙΟΥ

- 1) 6ον Δημ. Σχολεῖον Χαλκίδος, εὐβοίας.
- 2) Δημ. Σχολεῖον Βασιλικῶν Λέσδου.

ΚΡΗΤΗ

- 1) Δημ. Σχολεῖον Ἀσμάτων - Ἀγ. Βασιλείου - Ρεθύμνης.
- 2) 7ον Δημ. Σχολεῖον Ἡρακλείου.
- 3) 8ον Δημ. Σχολεῖον Ἡρακλείου.

ΙΟΝΙΟΙ ΝΗΣΟΙ

- 1) Δημ. Σχολεῖον Ζυγού Κερκύρας.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

- 1) 3ον Δημ. Σχολεῖον Κορίνθου.
- 2) 4ον Δημ. Σχολεῖον Πατρῶν.
- 3) 16ον Δημ. Σχολεῖον Πατρῶν.
- 4) Δημ. Σχολεῖον Δάρας Πυλίας.

ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΣ

- 1) 1ον Δημ. Σχολεῖον Μεσολογίου.
- 2) 3ον Δημ. Σχολεῖον Ἰεράς Πόλεως Μεσολογίου.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ Γ'

ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 1) Β'. Γυμνάσιον Θηλέων (2 βραβεῖα) τάξις Γα', τάξις Γγ'.
- 2) Μικτὸν Γυμνάσιον Μοσχάτου.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

- 1) Δημ. Σχολεῖον Χλόης Αιγίνης.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

ΗΠΕΙΡΟΣ

- 1) Δημ. Σχολεῖον Λαδοχωρίου Ἠγουμενίτης.
- 2) Δημ. Σχολεῖον Κάτω Λαφίστης Ἰωαννίνων.
- 3) Δημ. Σχολεῖον Ἄνω Πέτρας Ἀρτης.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

- 1) 11ον Δημ. Σχολεῖον Βόλου.
- 2) Δημ. Σχολεῖον Βραγγιανῶν Καρδίτης.
- 3) Δημ. Σχολεῖον Λαύκου Βόλου.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

- 1) 1ον Δημ. Σχολεῖον Νεστορίου Γράμμου.
- 2) Δημ. Σχολεῖον Χωριστῆς Δράμας.

ΚΡΗΤΗ

- 1) Δημ. Σχολεῖον Καλλονῆς Πεδιάδος.
- 2) Δημ. Σχολεῖον Ἀγ. Κωνσταντίνου Ρεθύμνης.
- 3) Δημ. Σχολεῖον Ἀγ. Νικολάου Λασηθίου.
- 4) Δημ. Σχολεῖον Τζιτζιφῆ Ἀποκορώνου Χανίων.
- 5) Δημ. Σχολεῖον Φινοκαλίας Ἀγ. Σοφίας.
- 6) Δημ. Σχολεῖον Φουρφουρά Ρεθύμνης.

ΙΟΝΙΟΙ ΝΗΣΟΙ

- 1) Δημ. Σχολεῖον Ζώλων Κεφαλληνίας.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

- 1) Δημ. Σχολεῖον Ἀνυφί Ναυπλίου.
- 2) Δημ. Σχολεῖον Δημητσάνης Ἀρκαδίας.
- 3) Δημ. Σχολεῖον Θεοκτίστου Γορτυνίας.
- 4) Δημ. Σχολεῖον Λαχίου Βοιῶν Λακωνίας.
- 5) 2ον Πολυτ. Πρότ. Παιδαγ. Ἀκαδ. Τριπόλεως.

ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΣ

- 1) Δημ. Σχολεῖον Καμπιῶν Φθιώτιδος.
- 2) Δημ. Σχολεῖον Νέας Φωκαίας Χαλκιδικῆς.

ΕΠΑΙΝΟΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

ΗΠΕΙΡΟΣ

- 1) Δημ. Σχολεῖον Ἀλποχωρίου Μπότσαρη Ἰωαννίνων.
- 2) Δημ. Σχολεῖον Βουβοποτάμου Πρεβέζης.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

- 1) Δημ. Σχολεῖον Μηλίνης Βόλου.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

- 1) Δημ. Σχολεῖον Γεωργιανῆς Καβάλας.

ΚΡΗΤΗ

- 1) Δημ. Σχολεῖον Πινῶν Μεραμβέλλου.

ΙΟΝΙΟΙ ΝΗΣΟΙ

- 1) Δημ. Σχολεῖον Τσουκαλάδων Λευκάδος.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

- 1) Δημ. Σχολεῖον Ἰσθμίας Κορινθίας.
- 2) Δημ. Σχολεῖον Ἄνω Σουδενέικων Δύμης Α'. Περιφ. Πατρῶν.

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕΝ ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΕΙΤΕ

1) Ὅτι οἱ φωτογραφίες ποὺ στέλλονται γιὰ δημοσίευσιν στὸ περιοδικὸ μας πρέπει: α) νὰ δείχνουν ἐρυθροσταυρικὴν δράσιν κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐργασίας, ὅχι πὺξ, β) νὰ εἶναι γυαλιστερές καὶ καθαρές, γ) μὲ ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγώτερα πρόσωπα.

2) Ὅτι πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ἀπὸ τῶρα ἡ ἐτοιμασία τοῦ Λευκώματος Σχολικῆς Ἀλληλογραφίας γιὰ νὰ εἶναι ἐτοιμὸ ἐγκαίρως.

3) Νὰ στέλλετε εἰς τὰ Γραφεῖα μας (τουλάχιστον δυὸ φορές τὸ χρόνον) σύντομο περίληψη τῆς Ἐρυθροσταυρικῆς δράσεως τῶν μαθητῶν γιὰ νὰ τὴν δημοσιεύωμε στὸ περιοδικὸ καὶ νὰ ἐνημερώνωμε σχετικῶς τὴ Γενεὴν.

4) Ὅτι ὑπάρχουν εἰς τὰ Γραφεῖα μας ὠραῖα μεταλλικὰ σήματα Ε.Ε.Σ.Ν., καμῶμένα εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἀντὶ 500 δρχ. ἑκαστον, τὰ ὁποῖα ἀποστέλλονται κατόπιν παραγγελίας καὶ ἀποστολῆς τοῦ ἀντιτίμου.

Ἀπὸ ἑλλειψιῶν ἡ δημοσίευσιν ἀποστολῆς α) εἰδῶν εἰς υἱοθετηθέντα σχολεῖα καὶ β) σταφίδος διὰ τὰ παιδιὰ τῆς ὑπαίθρου θὰ γίνῃ εἰς τὸ προσεχὲς φυλλάδιον.

ΑΙ ΠΑΛΑΙΑΙ ΥΙΟΘΕΣΙΑΙ ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ

- 1) Τὸ 9ον Δημ. Σχολεῖον Κουπονίων Α'. Περιφ. Ἀθηνῶν ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Πηγῶν Ἀρτης 2 σάκκους μὲ ἱματισμό, γραφ. ὕλη καὶ παιγνίδια.
- 2) Τὸ 95ον Δημ. Σχολεῖον Ε'. Περιφ. Ἀθηνῶν ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Ἀψάλου Ἀλμωπίας 5 δέματα μὲ διάφορα εἶδη.
- 3) Τὸ Η'. Γυμνάσιον Θηλέων Ἀθηνῶν ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Δερβιζιάνων Ἰωαννίνων 9 δέματα μὲ ἱματισμό, σχολ. ὕλικὸ καὶ παιγνίδια.

ΝΕΑΙ ΥΙΟΘΕΣΙΑΙ

- 1) Τὸ 1ον Δημ. Σχολεῖον Νέας Φιλαδελφείας ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Κονιάκου Φακίδος 2 σάκκους μὲ ἱματισμό.
- 2) Τὸ 1ον Δημ. Σχολεῖον Ἐλευθερουπόλεως Β'. Περιφ. Ἀθηνῶν ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Παλαιοπύργου Πωγωνίου Ἠπείρου 1 σάκκο μὲ ἱματισμό, σχολ. ὕλικὸ καὶ διάφορα εἶδη.
- 3) Τὰ Ἠνωμένα Ἐκπαιδευτήρια Σ. Παπαναγιώ.

ΔΡΑΣΙΣ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

ΑΘΗΝΑΙ

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταὶ τῆς Σχολῆς Καλτὰ κατὰ τὸ διαρρεῦσαν σχολικὸν ἔτος ἀνέπτυξαν ἀξιολογὸν δράσιν. Ἐφρόντισαν διὰ τὴν ἀτομικὴν καθαρὴν καὶ τὴν καθαρὴν τῶν. Ἐπεσκέψθησαν τοὺς ἀσθενεῖς συμπαθῆτάς των. Ἐδοῦντο τοὺς ἀδυνάτους εἰς τὰ μαθήματα. Ἐφρόντισαν διὰ τὸν πληρὴ ἐφοδισμόν τοῦ σχολικοῦ φαρμακείου. Ἐπεσκέψθησαν ἄρρωστα παῖδιά τοῦ Ἀσκληπείου Βούλας. Προσέφεραν γραφικὴ ὕλη εἰς τὸ Ὁρφανοτροφεῖον Θυμάτων Πολέμου καὶ τὸ Σχολεῖον Ἀναφαλθέντων Γυναικῶν. Διωργάνωσαν λαλοφύρους ἀγορὰς καὶ ἑορτὰς διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Δημ. Σχολείου Λιδωρικίου, τὸ ὁποῖον ἔχουν υἱοθετήσει. Ἀνταλλάσσουν Λευκώματα μὲ τοὺς Ἐρυθροσταυρίτας τῶν ἄλλων χωρῶν.

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. τῆς Ἰδιωτ. Σχολῆς Σαλδάνου ἀπέστειλαν ἓν δέμα μὲ καινούργιον ἱματισμόν καὶ 19 δέματα μὲ μεταχειρισμένα εἶδη καὶ παιδικὰ βιβλία εἰς τὴν εἰσιεὶαν Προστασίας Ἀνηλίκων.

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταὶ τοῦ 46ου Δημ. Σχολείου Β' Περιφέρειας Ἀθηνῶν φροντίζουν τὴν καθαρὴν τῶν Σχολείων τῶν καὶ τὴν ἰδικήν των. ἔχουν σχολ. φαρμακεῖο. Ἐπισκέπτονται τοὺς ἀσθενεῖς συμπαθῆτάς των. Ὁργανώνουν ἑορτὰς. Βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς συμπαθῆτάς των. Προσέφεραν δρχ. 420.000 διὰ τὴν Φανέλλαν τοῦ Στρατιώτου.

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταὶ τοῦ 5ου Δημ. Σχολείου Δ' Περιφέρειας Ἀθηνῶν ἐμάχισαν βιβλία καὶ γραφικὴ ὕλη καὶ συνεκάλεσαν 6 δέματα, τὰ ὁποῖα ἀπέστειλαν εἰς τὰ παιδιὰ τῆς Β. Ἑλλάδος. Ἀλληλογραφεῖ μὲ Ἐρυθροσταυρίτας ἄλλων σχολείων.

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταὶ τοῦ Γυμνασίου καὶ Δημ. Σχολείου Λυκείου «Ἑλληνισμός» Κ. Σταυριανοῦ φροντίζουν τὴν καθαρὴν τῶν Σχολείων τῶν καὶ τὴν ἰδικήν των. ἔλαβον μέρος εἰς τὸν ἑορτασμὸν τῆς Φανέλλας τοῦ Στρατιώτου. Τὰς ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων ἔστειλαν χρήματα διὰ τὸ Χριστουγεννιάτικον δένδρον τῶν παιδιῶν τῶν ἀστυνομικῶν. Ἀπέστειλαν εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Κεφαλοδρόσου, τὸ ὁποῖον υἱοθετήσαν 2 σάκκους καὶ 2 δέματα μὲ σχολικὰ εἶδη, ἱματισμὸν καὶ ὑπόδησιν. Ἐδοῦντο πτωχοῖς οἰκονομίας. Βοηθοῦν τοὺς ἀδυνάτους εἰς τὰ μαθήματα μαθητῶν. Ἐπεσκέψθησαν τὴν Παιδοπολιν Π. Φαλήρου καὶ τὸ Γρακομεῖον Πειραιῶς εἰς τοὺς προφίλους τῶν ὁποίων ἐμοίρασαν σιγὰ, γλυκίσματα κ.λπ. καὶ τοὺς ἐφυχαγώγησαν. Ἐφύτευσαν ἄνθη καὶ διάφορα φυτὰ, τὰ ὁποῖα περιποιούνται.

τοπούλου Ν. Κόσμου ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Ζυγοβιστίου Γορτυνίας 3 δέματα μὲ εἶδη ἱματισμοῦ καὶ ὑπόδησιν.

4) Τὸ 89ον Δημ. Σχολεῖον Ε'. Περιφ. Ἀθηνῶν ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Παλαιοχωρίου Δημητσάνης 1 σάκκο μὲ εἶδη ἱματισμοῦ.

5) Τὸ Δημ. Σχολεῖον Ν. Χαλκηδόνος Ἀθηνῶν ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Βενέτου Βόλου 10 δέματα μὲ εἶδη ἱματισμοῦ καὶ ὑπόδησιν.

6) Τὸ 10ον Δημ. Σχολεῖον Α'. περιφ. Ἀθηνῶν ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Δημητσάνης 45 δέματα μὲ διάφορα εἶδη.

7) Τὸ Β'. Γυμνάσιον Θηλέων Ἀθηνῶν ἔστειλε εἰς τὰ Δημ. Σχολεῖα Μαγαλιῶν καὶ Μακροτῶν Παξῶν 4 χαρτοκιβώτια μὲ σχολ. εἶδη καὶ εἶδη ἱματισμοῦ.

8) Τὸ 2ον Δημ. Σχολεῖον Μακροπούλου Μεσογείων ἔστειλε εἰς τὸ 1ον Δημ. Σχολεῖον Νεστορίου 5 δέματα μὲ ἱματισμό.

9) Τὸ Α' Πρότ. Δημ. Σχολεῖον Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας Τριπόλεως ἔστειλε εἰς Δημ. Σχολεῖα Περιφ. Παιονίας 7 δέματα σὲ σχολ. ὕλικὸν καὶ διάφορα εἶδη.

10) Τὸ 2ον Δημ. Σχολεῖον Κορωπίου ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Ἀποσκέπου Καστοριάς 5 δέματα μὲ ἱματισμό.

11) Τὸ Γυμνάσιο Κορωπίου ἔστειλε εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Χρυσαιγῆς Κοζάνης 12 δέματα μὲ εἶδη ἱματισμοῦ.

εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο. Ἐφυχαγώγησαν τοὺς ἀνδρας τῆς Στρατιωτικῆς Μονάδος Ρεθύμνης καὶ ἀπέστειλαν 100 κῦτα σιγαρέττων καὶ γραφικὴν ὕλην εἰς τὸ Ἐκστρατευτικὸ Σῶμα Κορέας.

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημ. Σχολείου Φουρφουρά Ρεθύμνης ἀγόρασαν 100 δεινύλλια ἐσπεριδοειῶν, τὰ ὁποῖα ἐφύτευσαν.

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημ. Σχολείου Κερκίρας Ἰδρυσάντων ἐκδιδόντων. Ὁργανώνουν ἐορτὰς.

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταὶ τοῦ Α' Δημ. Σχολείου Κερκίρας Ἰδρυσάντων ἐκδιδόντων. Ὁργανώνουν ἐορτὰς.

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταὶ τοῦ Α' Δημ. Σχολείου Κερκίρας Ἰδρυσάντων ἐκδιδόντων. Ὁργανώνουν ἐορτὰς.

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημ. Σχολείου Ἀρκεσίου Ἀμοργοῦ φροντίζουν τὴν καθαρὴν τῶν Σχολείων τῶν. Περιποιούνται τὰ κοινοτικά δεινύλλια. Βοηθοῦν τοὺς πτωχοὺς μαθητῶν μὲ γραφικὴν ὕλην.

ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΣ

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημ. Σχολείου Ἄνω Μυρτιάς Αἰτωλοακαρνανίας περιποιούνται καὶ διατηροῦν ἄνθη σὲ γλάστρες. Παρέχουν τὰς πρώτας βοηθείας εἰς βαρὺς τραυματισθέντας καλὸν.

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημ. Σχολείου Θέρμου Ναυπακτίας ἔχουν σχολ. κουρεῖο. Καλλιεργοῦν σχολ. κήπο, τὸν ὁποῖον περιέφραξαν. Φροντίζουν τὴν καθαρὴν τῶν Σχολείων τῶν.

Οἱ Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταὶ τοῦ Δημ. Σχολείου Βενέτου Βόλου φροντίζουν τὴν καθαρὴν τῶν Σχολείων καὶ ἐδοῦντο εἰς τὴν ἐπισκεψὴν τοῦ.

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΠΩΣ ΕΓΙΝΑ ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΤΗΣ

(Από το θαυμάσιο μαθητικό περιοδικό «Μαθητική Έστια», του Παγκυπρίου Γυμνασίου Λευκωσίας Κύπρου).

Από τις πρώτες μέρες, που μπήκα στο Γυμνάσιο, τ' αγαπήσα όσο μπορεί να φαντασθώ κανείς: ή αγάπη μου αυτή μ' έδωκε την υπερβολή της είναι δικαιολογημένη. Μ' άρεσε από μικρός, που ήμουν το διάβασμα και σ' αυτό το σχολείο βρήκα την ευκαιρία να το χορτάσω. Η πολυτελής και πλούσια βιβλιοθήκη του με φιλοξενεί σχεδόν κάθε απόγευμα στα αναπαυτικά καθίσματά της απ' την ώρα, που θα άνοιξη, ως που ο βιβλιοθηκάριος θα μου κάνει νόημα πως πρέπει να φύγω, γιατί νύχτωσε. Σ' αυτήν λοιπόν βρίσκω κάθε είδος πνευματικής τροφής, που παράλληλα με την άλλη σχολική εργασία μου, συμπληρώνει τη μόρφωσή μου και πλουτίζει τις γνώσεις μου μέρα με τη μέρα. Ένα λοιπόν απ' αυτά τ' απογεύματα μου έτυχε το παρακάτω περιστατικό:

Καθόμουν σ' ένα απ' τα καθίσματα του αναγνωστηρίου, μπροστά στο τραπέζι που συνηθίζω να κάθωμαι και διάβαζα: είχα απορροφηθεί από τη μελέτη, δε θυμάμαι ποιο βιβλίο, απ' εκείνα, που μάς είχε υποδείξει ο καθηγητής μας ως κατάλληλα να διαβάζουμε: σ' λίγο νά σου και κάθεται πλάι μου ένας άλλος μικρούλης, που κρατούσε ένα περιοδικό με φανταστικό εξώφυλλο και πάνω σ' αυτό, τον τίτλο «Ελληνικός Έρυθρος Σταυρός Νεότητος». Το χρώμα και η εικόνα του εξώφυλλου πρώτα και ύστερα ο τίτλος μου γέννησαν την περιέργεια και την επιθυμία να πάρω και εγώ σ' λίγο το περιοδικό αυτό στα χέρια μου και να το μετροφυλλίσω: δεν σ' άρεσε τίποτε άλλο, για να καταλάβετε την πρώτη μου εντύπωση. «Με έσκαλβωσε», πραγματικά και με έκανε από τότε να ευνωμώσω τον μαθητάκο εκείνο και να ανυπομονώ για τόν έρχομό του κάθε τεύχος. Αισθανόμουν μεγάλη χαρά, όταν, ρίχνοντας μια ματιά στη θέση των περιοδικών, έβλεπα να φαντάζω ή νέα εικόνα του εξώφυλλου του και το διάβαζα αχόρταγα: αργότερα όταν εξοικονόμωσα το δεκάσηλο, έγινα και συνδρομητής του και το έπαιρνα στο σπίτι μου τακτικά κάθε μήνα.

Σήμερα ακόμη είμαι μικρός, για να κρίνω το περιοδικό αυτό: μα επιτρέψτε μου να πω τη γνώμη μου: Νομίζω ότι είναι το πιο ωφέλιμο και το πιο ενδιαφέρον για κάθε μικρό μαθητή, γιατί σ' αυτό μέσα βρίσκεις αναγνώσματα κάθε λογής, απ' αυτά, που έχουμε ανάγκη να διαβάζουμε. Πατρικές συμβουλές, μαθήματα υγιεινής και υποδείξεις, ιστορικά αναγνώσματα, που εξάφουν μεγάλες

φυσιογνωμίες, επιστημονικές απλές μελέτες, ωραία ποιηματάκια θρησκευτικά και έθνικά, φωτογραφίες από την ποικίλη δράση των ομάδων της οργανώσεως στην Ελλάδα, ανέκδοτα, γνωμικά, άστεία, αινίγματα: αυτά είναι μερικά από όσα περιέχει κάθε του τεύχος.

Έτσι έκανα τη γνωριμία μου με το περιοδικό του Ε.Ε.Σ.Ν. και φυσικά έμαθα από τη μελέτη του για την ύπαρξη οργανώσεως με το όνομα «Έρυθρος Σταυρός-Νεότητος» σ' όλο τον κόσμο και στην Ελλάδα, μάλιστα δε στα σχολεία. Αναρωτήθηκα αν υπάρχει ομάδα και στο δικό μας σχολείο και πληροφορήθηκα με ευχαρίστηση μερικές μέρες αργότερα από τόν καθηγητή μας, ότι θα εσχηματιζόταν, τι ζητούσα. Είχα διαβάσει στο περιοδικό τους σκοπούς της οργανώσεως και το καλό, που υπηρετεί και επιδιώκει στη σχολική οικογένεια και στην κοινωνία γενικά.

Χωρίς δισταγμό και επιφύλαξη πήρα την απόφαση να γίνω και εγώ μέλος της ομάδας του σχολείου μας, όταν μάλιστα στην πρώτη γενική συγκέντρωσι άκουσα από τόν καθηγητή μας την ανάπτυξη των σκοπών και των επιδιώξεων της ομάδας. Βέβαια δεν είχαμε τόν καιρό να επιτύχουμε, ως τώρα τουλάχιστον, πολλά από όσα θα μπορούσαμε άσφαλώς να επιτύχουμε, αλλά έστω και τ' ελάχιστα, που κάναμε ως τώρα, μου δίνουν μια περηφάνεια και μια ικανοποίηση και θεωρώ υποχρέωσή μου να συνεχίσω τη συνεργασία μου και φέτος με τούς γνώριμους της ομάδας και να επιδιώξω μαζί των περισσότερων έργα και καλύτερα αποτελέσματα, από όσα ως τώρα είχαμε επιτύχει.

Μ' όλα τ' μαθήματα και τις άλλες σχολικές εργασίες, όταν πιστεύω κάποιος στίς μεγάλες ιδέες της οργανώσεως και στόν κοινωνικό προορισμό της, θα εξοικονομήσει έστω και ελάχιστο χρόνο, για να υπηρετήσει κάτω απ' την ειρηνική μας σημαία της 'Αγάπης, της Συμπόνιας, της 'Αλληλοβοήθειας και της 'Εργασίας, για κάθε καλό στόν κόσμο αυτό της δυστυχίας.

Κάθε καινούργιος νεοφώτιστος θα γίνη δεκτός πρόσχαρα στην ομάδα μας και φέτος, που τόν περιμένει για να την βοηθήσει στη συνέχεια του έργου της με τη δική του δύναμη και του Θεού την προστασία.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΜΠΡΟΥ (Β.γ')

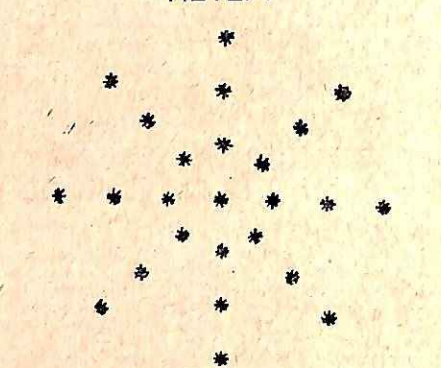
ΣΚΑΛΑ

1. Α — Σ
2. Α — — Σ
3. Α — — — Σ
4. Α — — — — Σ
5. Α — — — — — Σ
6. Α — — — — — — Σ
7. Α — — — — — — — Σ
8. Α — — — — — — — — Σ

1) Θάλασσα. 2) Ήρωας του Τρωϊκού πολέμου. 3) Μικρόν δάσος. 4) Ατιμία, έντροπη. 5) Ποταμός της Ήπειρου. 6) Αρχαίος ρήτωρ τών 'Αθηνών. 7) Κόλπος της Ελλάδος. 8) Κύριον όνομα.

ΤΣΙΡΕΛΗΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ
Γυμνάσιον Κιλκίς, Τάξις

ΑΣΤΕΡΙ

Οριζόντια: Ένδοξος περιοχή της Αττικής.

Κάθετα: Όρος της Συρίας.

Διαγώνια: Κράτος της Αμερικής. Βασιλιάς της Τροίας.

ΧΡΗΣΤΟΣ Ι. ΚΟΤΣΟΜΥΤΗΣ
Μαθ. Ε' τάξις Γυμν. Ναυπλίου

ΠΡΟΒΛΗΜΑ 1

Μαθητής τις έρωτηθείς περι του αριθμού των μαθητών της τάξεώς του απήντησε. Το ήμισυ, το τρίτον, το τέταρτον, το πέμπτον, και το έκτον των μαθητών και 33 μαθηταί ακόμη δίδουν άθροισμα το διπλάσιον των μαθητών. Πόσοι ήσαν οί μαθηταί;

ΜΑΡΑΝΤΙΔΗΣ ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ
Δ' Τάξις Γυμνασίου Κιλκίς

ΠΡΟΒΛΗΜΑ 2

Δύο πατέρες και δύο υιοί μοίρασαν μεταξύ τους 900.000 δρχ. και πήρε κάθε ένας τους 300.000 δρχ. Πώς έγινε;

Κάποιος είχε 11 γίδια και πρόβατα. Και κάθε γίδι είχε 2 μικρά, κάθε 2 πρόβατα είχαν ένα μικρό. Πόσα ήσαν τ' α γίδια και πόσα τ' πρόβατα, όταν τ' α μικρά των προβάτων και τών αίων ήσαν 10;

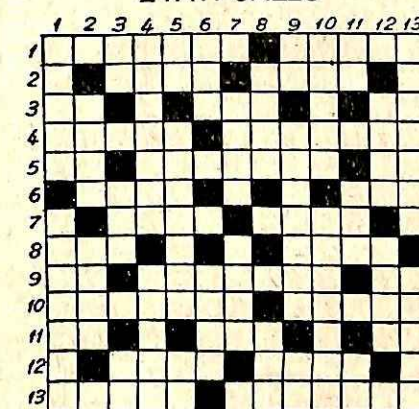
ΕΜΜ. Ν. ΑΓΓΕΛΑΚΗΣ
Μαθ. Γυμνασίου Σητείας Κρήτης

ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ

Οι αριθμοί 1, 2, 3, 5, 6, 9, 10, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 24, 28 να τοποθετηθούν με τέτοιον τρόπο, ώστε να δίνουν οριζόντια και κάθετα άθροισμα 50.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΠΑΓΡΗΓΟΡΙΟΥ
Μαθητής Γυμνασίου Κιλκίς, τάξις Δ'

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

1) Αρχαία πόλις της Σικελίας. Θεός των αρχαίων Αιγυπτίων. 2) Ίπποδρόμιον επίσκεπθην πρό έτών και τας 'Αθήνας. Μας ακολουθεί πάντοτε. 3) Βυζαντινή νότα μουσικής. Όρος στο σκάκι. Προσωπική άντωνυμία. 4) Πόλις της Κιλικίας. Περιοχή της Β. Αμερικής. 5) Νότα ευρωπαϊκής μουσικής. Πλοϊον των αρχαίων. Βυζαντινή νότα (άντ.). 6) Διατρέχουν το στάδιον της εφηβικής ηλικίας (θηλ. πληθ.). Φίλος (γαλλ.). 7) Ήγεμονικός οίκος έν Βουλγαρία. Άνθρακοφόρος περιοχή της Γερμανίας. 8) Όμοιωματικόν (δημ.). Ίερός λόφος της Ίερουσαλήμ. 9) Δίφθογγος. Μυθολογικός γίγας, που άντλούσε δύναμιν από την γήν. 'Αρθρον (πληθ.). 10) Έγινε αίτία να μαλώσει ο 'Αχιλλεύς με τόν 'Αγαμέμνονα. Κωμόπολις της Ελλάδος. 11) Λουλούδια. Προσωπική άντωνυμία. Κητική άντωνυμία. 12) Θρυλικόν έλληνικόν καταδρομικόν. Χυμός φρούτου. 13) Τουρκικόν παλάτι. Πόλις της Μ. Ασίας.

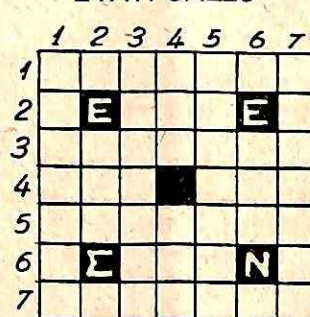
ΚΑΘΕΤΩΣ

1) Αυτοκράτωρ του Βυζαντίου. Παντοεινός. 2) Άγγλικός λιμνών πλησίον της Έρυθράς Θαλάσσης. Θαλασσινό αεράκι. 3) Αιγυπτιακή θεότης. Υποθετικόν. Γαλλικόν γράμμα αλφαβήτου. 4) Στρατηγός του Μ. Αλεξάνδρου. Κοινωφελή ιδρύματα. 5) Βυζαντινή νότα. Έδωσε τόν μίτο στόν Θυσάα. Μισή λίρα. 6) Στρατιωτικόν παράγγελμα. Χαρά σ' όποιον τήν έχει. 7) Τουρκικόν όνομα. Η κάθε μία. 8) Άστρον, άλλα τού κινηματογράφου. Ποταμός της Γαλλίας πλησίον τού όποιού έγιναν πολλοί φονικοί μάχαι. 9) ΑΚ. Πτε-

ρωτόν άλογον της αρχαιότητος. Βυζαντινή νότα. 10) Μυθολογικός βασιλεύς της Κρήτης. Περίφημος αρχαίος μυθογράφος. 11) Έναντιωματικόν. Οργάνω Κητική άντωνυμία. 12) Κράτος της Ασίας. Ίερός τόπος. 13) Συμβαίνουν συχνά στα πλοία. Μέρη τού πλοίου, που βρίσκονται πλησίον της επιφανείας της θαλάσσης.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Γ. ΨΑΛΤΟΥ
Γυμνάσιον Κιλκίς

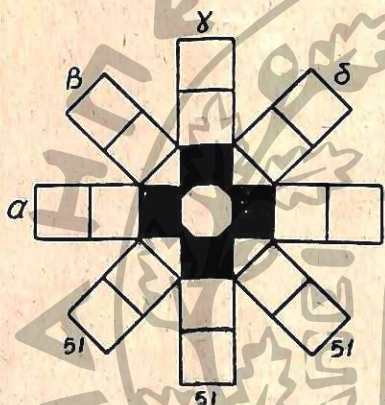
ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

Οριζόντιως: 1) Βασιλεύς των Περσών επί 'Ηρακλείου. 2) Πρόθεσις (γαλλιστί). 3) Περιφημος καταρράκτης (δοτ.). 4) Ποταμός της ευρωπαϊκής Ρωσίας και τιμητικός τίτλος. Έθεσε (γαλλιστί) άντιστ. 5) Πρώτος επίσκοπος Αδμασκού (αίτ.). 6) Πορτογάλος εξερευνητής. 7) Ιταλός λογοτέχνης.

Καθέτως: 1) Όρμος της νοτίου πλευράς της νήσου Σερίφου. 2) Είδος άνθους. 3) Γένος φυτών. 4) Αιτιολογικός σύνδεσμος (άντιστρόφος). — «Η... ή επί τας» (άντιστρόφος). 5) Αρχαίος Λατίνος ποιητής. 6) Διεθνής άκτογραφικός όρος. 7) Πύλινον δοχείον (γεν.).

ΠΙΣΙΜΙΣΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
Ε' Γυμνάσιον Άρρ. Πειραιώς, Τάξις ΣΤ'

ΣΥΝΘΕΤΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

Προσπαθήστε να βάλετε στα κενά τετραγώνια του παραπάνω σχήματος τούς αριθμούς από 1 έως 18. Να τούς καθορίσετε όμως έτσι, ώστε και οριζόντιως και καθέτως και διαγωνίως να δίνεται το άθροισμα 51.

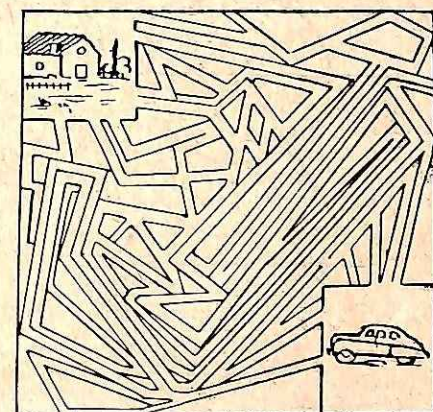
ΑΝΑΣΤ. ΛΕΩΝ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ
Γυμν. Χιλιομοδίου, τάξις Ζ'

ΟΙ ΑΘΛΗΤΑΙ

Μπορείτε από τη στάση τους να καταλάβετε σε ποιο σπόρ έχουν επιδοθή αυτοί οί τέσσαρες νεαροί καθένας τους.

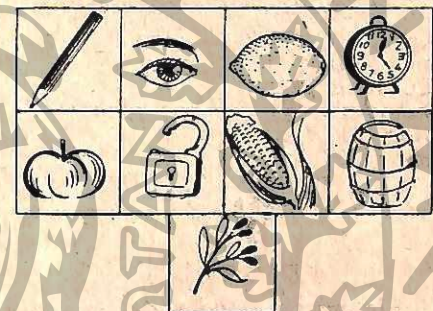
ΜΙΧ. Ι. ΧΑΒΑΚΗΣ
Γυμνάσιον Άγ. Νικολάου Κρήτης, τάξις Γ'

ΛΑΒΥΡΙΝΘΟΣ

Αυτήν την κούρσα, που βλέπετε στην εικόνα κάτω δεξιά, βοηθήστε την να φθάσει με τόν συντομώτερο δρόμο, στη βίλλα που είναι επάνω άριστερά.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΧΙΟΝΙΔΗΣ
Μαθητής Γυμνασίου Κιλκίς

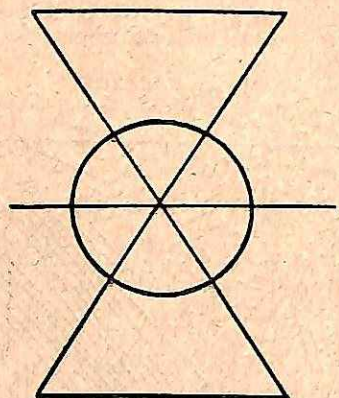
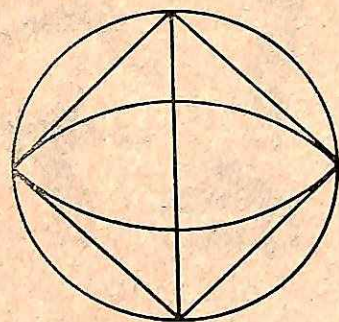

Εάν εύρητε σωστήν την όνομασίαν των άνωθεν εικόνων και τοποθετήσετε κατά αριθμητικήν σειράν τ' αρχικόν γράμμα της όνομασίας της κάθε εικόνας θα εύρητε μίαν φράσιν την όποιαν είπε εις έκ των βασιλέων της αρχαίας Σπάρτης.

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΦΡΑΝΤΖΗΣ
Μαθητής Ε' τάξις Γυμνασίου Βραχατίου

ΜΟΝΟΚΟΝΤΥΛΙΑ

Χωρίς να σηκώνετε το χέρι σας με μία μόνο κίνηση κάνετε τα ακόλουθα σχήματα.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΣΟΛΑΚΙΔΗΣ
ΣΤ' Γυμνάσιον Θεσσαλονίκης

ΣΚΑΛΑ

1. Κ . Σ
2. Κ . Σ
3. Κ . Σ
4. Κ . Σ
5. Κ . Σ
6. Κ . Σ
7. Κ . Σ
8. Κ . Σ
9. Κ . Σ

1) Νήσος της Δωδεκανήσου. 2) Κάτοικος της Κρήτης. 3) Αρχηγός των προβάτων. 4) Έπαρχία της Κεντρικής Μακεδονίας. 5) Βασιλεύς φημιζόμενος διά τὰ πλούτη του. 6) Σύστημα νήσων. 7) Πειρατής των θαλασσών. 8) Κόλπος της Μ. Ασίας. 9) Ήρωας του έργου «Παναγία των Παρισίων».

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΜΕΡΚΕΡΙΔΗΣ
Μαθ. Α' Τάξεως Γυμνασίου Κιλκίς

ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Εἰς πατὴρ ἄφησεν διαθήκην νὰ μοιρασθῇ ἡ περιουσία του στὰ 5 παιδιὰ του ἐξ ἴσου. Ἡ περιουσία του ἀποτελεῖτο ἀπὸ 40 ἀγελάδες, αἱ ὁποῖαι ἦσαν ἡριθμημέναι εἰς τρῶπο ὥστε, ἡ ἀγελάδα, πού εἶχε τὸν ἀριθμὸ ἓνα, ἀπέδιδεν 1 ὀκά γάλα ἡμερησίως, ἡ ἀγελάδα, πού εἶχε τὸν ἀριθμὸ 6, ἀπέδιδε 6 ὀκ., ἡ 20ῇ 20 ὀκάδες κ.ο.κ. Κατὰ ποῖον τρόπον πρέπει νὰ μοιρασθῇ ἡ περιουσία ὥστε καθὺ κληρονόμος νὰ πάρῃ ἐξ ἴσου ἀγελάδας με τοὺς ἑτέρους καὶ νὰ

ἀπεδίδεται σ' αὐτὸν τὸ αὐτὸ ποσὸν τῶν ὀκάδων τοῦ γάλακτος ἡμερησίως;

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΓΓΕΛΙΔΑΚΗΣ
Σχολὴ μηχανικῶν ὁ Ἡράκλειτος, Νίκαια

ΕΙΚΟΝΑ ΜΕ ΛΟΓΙΑ

Δώρα, Διονυσίακη ἐλάτε νὰ ἀκούσετε.

Τί μαμά;

Μὰ σὰς τὸ εἶπα.

Κοῦλα, Κική ἐλάτε καὶ οἱ τρεῖς.

Μὰ μαρὰ δύο φῶναξες;

Ποὺ εἶχατε τὸ νοῦ σας, τρεῖς φῶναξες.

ΔΕΡΕΝΙΚΗ ΑΡΓΥΡΗ

ΣΤ' τάξεις, Α' Δημοτ. Σχολείου Πρεβέζης

Σ' ΕΝΑ ΜΙΚΡΟ ΠΑΙΔΙ

Δὲν μπορεῖ νὰ περπατήσῃ
τὸ καμένο τὸ μικρό.
Νά το! Θὰ παραπατήσῃ...
— Ἐλα δώ, νὰ σε χαρῶ.

Θέλεις ἀπὸ τὸ χεράκι
σίγουρα νὰ σε κρατῶ;
Καὶ μαζί μου τὸ δρομάκι
νὰ περάσῃς θαρρετό;

Κι ὅταν πιά μεγάλο γίνῃς
μὲ γερὸ κορμί, μυαλό,
μόνο τότε — ἐμένα ἀφίνεις —
πᾶς στὸ δρόμο τὸν καλό.

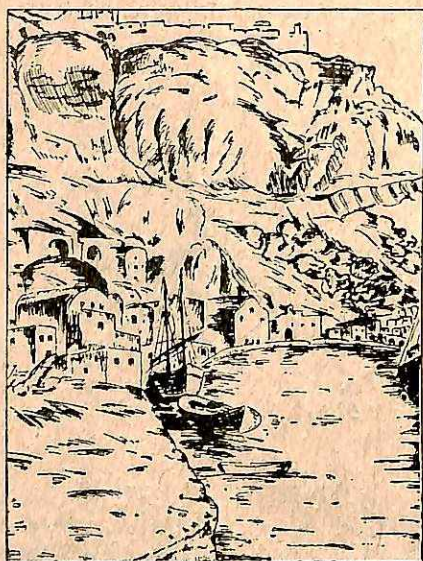
Σ. Γ. ΚΩΤΣΑΡΙΔΗΣ

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

Σὰν τὸ θέλεις σοὺ μιλῶ
σὰν τὸ θέλεις σιωπῶ
ἄλλο φίλο δὲν θὰ βρῇς
πιὸ πιστὸ καὶ πιὸ σοφὸ.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ Γ. ΚΑΣΙΜΑΤΗ

Α' Γυμνάσιον Θηλέων Πειραιῶς, Τάξ. ΣΤ

Εἰς τὴν Διεθνή Ἐκθεσὶν τοῦ Ἰαπωνικοῦ Ἐρ. Στ. Νεότητος ἐστάλη μεταξὺ ἄλλων καὶ τὸ λαύκιμα τοῦ Ἀρακείου Γυμνασίου Ἀθηνῶν (Τάξις Ε') 3 ἔργα ζωγραφικῆς τοῦ ὁποῦ κοσμοῦν τὸ ἐξώφυλλον τοῦ Ἰαπωνικοῦ περιοδικοῦ Ε.Σ.Ν. τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου 1952. Ἐνὰ ἀπὸ τὰ ἔργα αὐτὰ εἶναι καὶ τὸ παραπάνω σκίτσο.

ΑΙΝΙΓΜΑ

Ἐχω φτερὰ μεγάλα
τ' ἀπλώνω, τ' ἀνοίγω.
Μὰ ποτὲ δὲν καταφέρνω
ἀπ' τῇ θέσι μου νὰ φύγω.
Τί εἶναι;

ΜΙΜΗΣ ΧΕΛΙΔΟΝΗΣ

Α' πρότυπον Γυμνασίου Ἀρρένων Πειραιῶς
τάξ Ζ = Πρακτικὸν

ΛΥΣΕΙΣ ΜΗΝΟΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ

Ο ρ ι ζ ο ν τ ι ω ς: 2) Ἀρης—Χαλί.
2) Σίμων, 3) ἀρ—γάρ—τί, 4) Σῶμα—Ἄλας,
5) μι—ορ, 6) Νῆσα—ἰσαι, 7) Ἐν—Πῶλ—
ΣΡ, 8) Ταχύς, 9) Σῶος—Σίων.
Κ α θ ε τ ω ς: 1) Αἶας—Νέος, 2) Ρῶ—
μην, 3) Ἡς—Μι—Τό, 4) Σιγὰ—Ἀπας, 5)
Μά—Ἦχ, 6) Χώρα—Ἰλὺς, 7) Ἄν—Λός—
Σί, 8) Τάρας, 9) Ἰρις—Ἰράν.

ΜΑΓΙΚΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ

1) Νανά. 2) Τσάι. 3) Γάτα, δέκα. 4) Κι—
κή. 5) Λουκία. 6) Πάσχα.

ΣΚΑΛΑ

1) Μῦς, 2) Μάρς, 3) Μίσος, 4) Μικρός.
5) Μανάβης, 6) Μεσσηνίης.

Η ΗΛΙΚΙΑ ΤΟΥΣ

Ὁ Ντίνος εἶναι 8 ἐτῶν, ὁ Τῶνης 16 καὶ
ὁ Πατέρας 48.

ΚΛΙΜΑΚΟΛΕΞΟ

1) Σωκράτης, 2) Ἰσίδωρος, 3) Λισσαβών,
4) Περσικός, 5) Κηφισός, 6) Καύκασος, 7)
Βαλτέτσι, 8) Γερμανός.

ΤΡΙΑΙΝΑ

1) (ἀριστερὰ) Βέρνη, 2) (μέσον) Χαράκτιρ.
3) (δεξιὰ) Λέρος, 4) (ὀριζόντια) Ἡρακλῆς.

ΠΥΡΑΜΙΔΑ

1) Α, 2) Οἱ 3) Ὅτι, 4) Λοάρ, 5) Βέρνη.
6) Γαλλία, 7) Δαρείος, 8) Μιντανάο.

ΦΩΝΗΝΤΟΓΡΙΦΟΣ

Διὰ τοῦ Α: Σαχάρα, χάλια, ἄνασσα, θά—
λασσα, Φάρσαλα.

ΑΚΡΟΣΤΟΙΧΙΣ

ΑΝΑΣΑΓΟΡΑΣ. (1) Ἀντιγόνη, 2) Ἀξίος.
3) Ἀγρίνιον, 4) Ὀρεστιάς, 5) Ἀσκληπιός.

ΑΙΝΙΓΜΑ

Τόκιο.

ΣΚΑΛΑ

1) Μῦς, 2) Μάρς, 3) Μῆλος, 4) Μαλέας,
5) Μάρτιος, 6) Μανιάτης, 7) Μεσόγειος, 8)
Μεγαριώτης.

ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Ἐκοψε 24 ἔδωσε τὰ μισὰ δηλαδὴ 12 στὸν
πρῶτο φύλακα, τὰ 12 τὰ μοίρασε μετὰ τὸν δεύ—
τερον δηλαδὴ 6 ὁ καθένας καὶ τὰ 6 ἐμοίρασε
μετὰ τὸν τρίτον φύλακα καὶ ἐστὶ τοῦ ἐμείναν 3.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΑΚΡΟΣΤΟΙΧΙΣ

1) Ρῶν, 2) Ἰάβα, 3) Περού, 4) Κασπία,
5) Μασσαλία, 6) Λονδίνον, 7) Κιμπέρλαι,
8) Μισισσιππὴς, 9) Μαδαγασκάρη.

ΤΡΙΓΩΝΑ

Θαλής, Ἀθῶς, Λάτ, ἦς Σ, τόκος, ὅπως,
Κῶς, ος, Σ.

ΣΚΑΛΑ

1) Αἶας, 2) Ἀρης, 3) Ἀξίος, 4) Ἀβύδος,
5) Ἀνοιξίς, 6) Αἰσχύλος.

ΤΕΤΡΑΓΩΝΑ

1ον 1) Νικῶ, 2) Ἰρις, 3) Κίνα, 4) Ὀσάν.
2ον 1) Σῶμα, 2) Ὀρες, 3) Μέλι, 4) Ἀσία.
3ον 1) Κόρη, 2) Ὀρος, 3) Ρόδα, 4) Ἡ—

σαν.
3ον 1) Βίρα, 2) Ἰράν, 3) Ράων, 4) Ἄννα.
Γκράχαμ Μπέλ. Γεννηθεὶς στὸ Ἐδιμβούργον

ΣΚΑΛΑ

Κέα — Κόρη — Κανὼν — Κοραῖς —
Κροίσος — Κίσσαβος — Καρασουλία — Κλεό—
βουλος — Καραγκιόζης.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1) Τὸ τηλεφῶνον ἀνεκάλυψε ὁ Ἀλέξανδρος
Γκράχαμ Μπέλ. Γεννηθεὶς στὸ Ἐδιμβούργον
τῆς Σκωτίας.

2) Τὸ ἀεροπλάνο ἀνεκάλυψαν οἱ ἀδελφοὶ
Ὀρέιλ καὶ Βίλλιουμ Ράιτ.

4) Τὸ 1909 ὑπὸ τοῦ Γουλιέλμου Μαρκόνι.

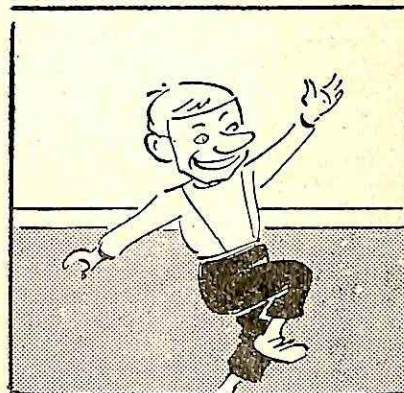
ΤΡΙΓΩΝΟΝ

1) ΑΔΑΜ, 2) ΔΑΝ, 3) ΑΝ, 4) Μ.

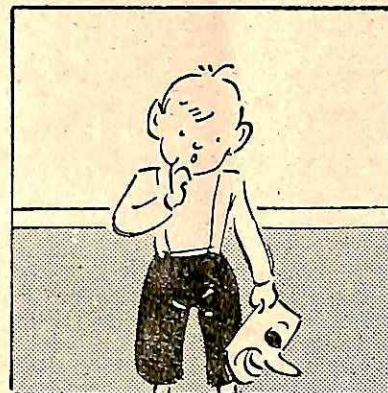
ΤΑ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΛΕΛΕ

Ο ΚΑΡΝΑΒΑΛΟΣ

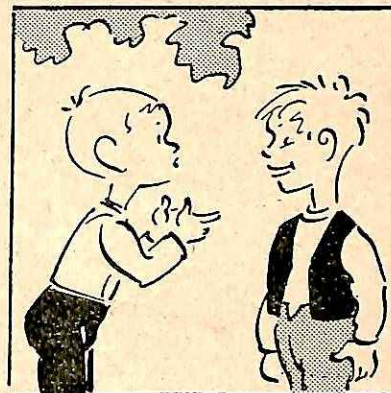
Υπὸ ΑΝ. ΒΩ.

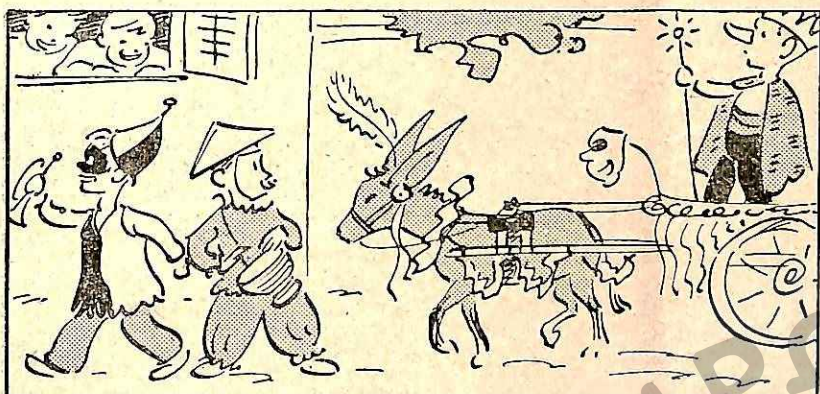
Ὁ Λελὲς μὲ μιὰ μπουτσούνα
τώρα παίζει καὶ γελά,
μὰ σὲ λίγο συλλογιέται
μὲ τὰ λίγα του μυαλά:

— Πρέπει γιὰ τὸ καρναβάλι
κατιτὶ νὰ σοφιστῶ,
πού ὅλοι μπράβο νὰ μοῦ ποῦνε
κ' ἔτσι πιά νὰ δοξαστῶ!

Κι ἀφοῦ σκέφτηκε καμπόσο,
τρέχει ἀμέσως στὸ Γιαννάκη,
ποῦχει γαλατὰ πατέρα
μὲ ὠραῖο καρροτσάκι,

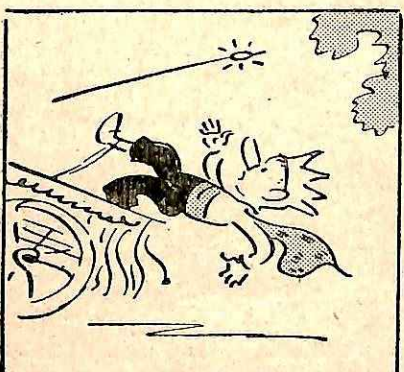

τὶ σοφίστηκε τοῦ Λέει,
ὁ Γιαννάκης συμφωνᾷ
καὶ τὴν Κυριακὴ στὶς δέκα
τὸ ξεφάντωμα ἀρχινᾷ.

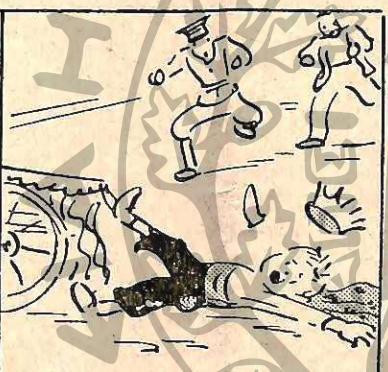
Μπρὸς ὁ Γιάννης μὲ τρουμπέτα
κι ὁ Ριρὴς μὲ τουμπελέκι,
καὶ καρνάβαλος στ' ἀμάξι
ὁ Λελὲς ὀλόρθος στέκει!

Ὅταν ἄξαφνα ἓνας σκύλος
ρίχνεται στὸ γαϊδουράκι,
πού τρομάζοντας ἀρχίζει
νὰ κλωτσᾷ τὸ καρροτσάκι.

Κι ἀπ' τὶς δυνατές, πού λέτε,
τὶς κλωτσιές του τὶς πολλὰς
σειέται τὸ καρρότσι ὅλο,
παίρνει τούμπα ὁ Λελὲς.

Ἀλλὰ μπλέκεται στὰ γκέμια
κ' ἔτσι σέρνεται δεμένος
σὰν τὸν Ἐκτόρα στὸ ἄρμα
ὁ Λελὲς ὁ προκομμένος...

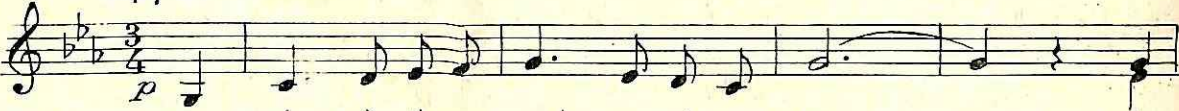
Μὰ σκοντάφτει ὁ γαϊδουράκιος,
πέφτει εὐθὺς γονατιστός,
καὶ σηκώνεται ὁ Λελέκος
μά... Καρναβάλος σωστός.

ΠΡΟΣΕΥΧΗ

ΣΤΙΧΟΙ
ΣΤ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ.

ΜΟΥΣΙΚΗ
ΑΛ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

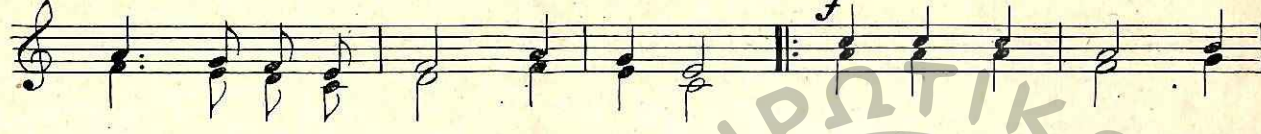
Αργά.

 Θε - έ, τήν ώ - ρα του - τη στήν καρ - διά στήν
 Έ - ξαί - σια ό - λα τὰ έρ - γα σου κι'ό νοῦς κυτ -

 ά - ό - λη καρ - διά μας φα - νε - ρώ - σου και ό - σε μας τήν
 τών - τας δαμ - πω - μέ - νος τί - έ - χει γί - νει, κυτ - τών - τας τὰ δου -

 ά - για σου εύ - διά και χά - ρι - σε μας φῶς ά - πό τὸ φῶς
 - νά, τούς ού - ρα - νούς, μιαν ά - πει - ρη δο - ξά - ζει κα - λω - σύ -

 σου. Ἡ φύ - ση έμ - προς μας ά - νοι - ξεώσ - να - ός έ - σύ τὸν
 - νη. Ὁ Πλά - στη δέ - ξου άύ - τή τήν προ - σευ - χή μιá προ - σευ -

 ἡ - λιο του - τον έ - χεις πλά - σει, Κί - έ - σύ εί - σαι τῆς ά -
 - χή, λευ - κή σαν τὸ χα - λά - ζι πού - ό - λό - δερ - μαή κα -

 - χά - πης ό Θε - ός, πού τή φω - νή σου ά - κοῦ - με μέ - σ' τὰ δά - ση.
 - δά - ρια μας ψυ - χή ως τὰ σκα - λιά του δρό - νου σου ά - νε - βά - ζει.

ΡΙΧ
ΦΡΕΤΣΑΙ.